

CENTRA INFORMACJI I PLANOWANIA KARIERY ZAWODOWEJ
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY W WARSZAWIE

ZARYS DZIAŁALNOŚCI W LATACH 2000-2008

WARSZAWA 2009

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej
Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Zarys działalności w latach 2000-2008

Skład i opracowanie graficzne: **Marcin Rucki**

Publikacja bezpłatna

Prawa autorskie zastrzeżone, Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, Warszawa 2003

Nakład: 2000 egzemplarzy

ISBN 978-83-925318-2-1

Wydanie czwarte poprawione i uzupełnione, Warszawa 2009

Wydawca Wojewódzki Urząd Pracy

SPIS TREŚCI

Wprowadzenie	5
1. Poradnictwo zawodowe w polskich urzędach pracy	6
2. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie	11
3. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie	22
4. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ostrołęce	34
5. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku	46
6. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu	59
7. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Siedlcach	70
8. Specyfika pomocy świadczonej w ramach poradnictwa zawodowego	78
8.1. Rodzaje pomocy świadczonej w ramach poradnictwa zawodowego	78
8.1.1. Interwencja kryzysowa w sytuacji zwolnienia z pracy	78
8.1.2. Pomoc psychologiczna w sytuacji niskiej efektywności w radzeniu sobie na rynku pracy	79
8.1.3. Poradnictwo karierowe w sytuacji planowania dalszego rozwoju zawodowego	80
8.1.4. Poradnictwo o wymiarze europejskim	81
8.2. Formy poradnictwa zawodowego	83
8.2.1. Poradnictwo indywidualne	84
8.2.2. Poradnictwo grupowe	86
8.2.3. Poradnictwo na odległość	88
9. Rola i wykorzystanie informacji w poradnictwie zawodowym	89
9.1. Zastosowanie informacji zawodowej	89
9.1.1. Informacja w sytuacji zwolnienia z pracy	89
9.1.2. Informacja a niska efektywność osoby w radzeniu sobie na rynku pracy	90
9.1.3. Informacja w sytuacji planowania dalszego rozwoju zawodowego	90
9.2. Formy udzielania informacji zawodowej	91
10. EURES	94
10.1. EURES w Polsce	95
10.2. Zakres usług w ramach sieci EURES	96
10.2.1. Pomoc dla poszukujących pracy	96
10.2.2. Usługi dla pracodawców	97
10.2.3. Międzynarodowe pośrednictwo pracy	97
10.2.4. Targi pracy	98
10.2.5. Informowanie o warunkach życia i pracy w krajach EOG	98
10.3. EURES w internecie	98
10.3.1. Dostęp do ofert pracy w krajach EOG	99
10.3.2. Możliwość zamieszczenia CV w bazie danych	99
10.3.4. Informacje o warunkach życia i pracy w krajach EOG	100
Załącznik	101
Słowniczek	104
Bibliografia	107

Wprowadzenie

Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej funkcjonują w ramach Wojewódzkich Urzędów Pracy. Są to wyspecjalizowane komórki organizacyjne, powołane w szczególności do prowadzenia poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej przez świadczenie usług w zakresie planowania kariery zawodowej na rzecz osób bezrobotnych, poszukujących pracy, pracodawców, ale także osób pracujących i dorosłych uczących się.

Centra, funkcjonując w obszarze poradnictwa zawodowego urzędów pracy, odgrywają ważną rolę w zakresie udzielania porad zawodowych w formie indywidualnej i grupowej, jak i w zakresie gromadzenia i opracowywania informacji zawodowej, w tym informacji o lokalnym rynku pracy. W województwie mazowieckim Centra zlokalizowane są w sześciu miastach: Ciechanowie, Ostrołęce, Płocku, Radomiu, Siedlcach i Warszawie. Wyposażenie, którym dysponują oraz kadra doradców sprawiają, że klienci mogą korzystać z takich form pomocy, które są w ich sytuacji najbardziej korzystne i odpowiednie.

Mamy nadzieję, że opracowanie, które znajduje się w Państwa rękach, przybliży formy i zakres podejmowanych przez nas działań oraz dostarczy wiedzy niezbędnej do podjęcia decyzji o skorzystaniu z usług Centrów.

*Pracownicy Centrum
WUP Warszawa*

1. Poradnictwo zawodowe w polskich urzędach pracy

Podstawę do systematycznego rozwoju problematyki poradnictwa i informacji zawodowej stanowi Konwencja Nr 142 dotycząca roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich, przyjęta przez Konferencję Ogólną Międzynarodowej Organizacji Pracy w Genewie dnia 23 czerwca 1975 r. (Dz.U. nr 29 z 1979 r., poz. 164). Konwencja została ratyfikowana przez Polskę 10 października 1979 r., a weszła w życie dokładnie rok później (oświadczenie rządowe z dnia 15 listopada 1979 r. – Dz.U. nr 29 z 1979 r., poz. 165).

Realizację zadań z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej przypisano w Polsce dwóm resortom:

- resortowi edukacji i sieci jego specjalistycznych terenowych instytucji – orientacja i poradnictwo zawodowe dla młodzieży szkolnej i studiującej oraz
- resortowi pracy – poradnictwo zawodowe dla młodzieży i dorosłych.

Zadania poradnictwa zawodowego w systemie edukacji reguluje ustawa o systemie oświaty z 7 września 1991 r. (tekst jedn. Dz.U. nr 256 z 2004 r., poz. 2572) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 11 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych (tekst jedn. Dz.U. nr 5 z 2003 r., poz. 46).

W publicznych służbach zatrudnienia poradnictwo zawodowe dla osób dorosłych bezrobotnych i poszukujących pracy jest regulowane następującymi aktami prawnymi:

1. Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (tekst jedn. Dz.U. nr 69 z 2008 r., poz. 415 z późn. zm.).
2. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 roku w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz.U. nr 47 z 2007 r., poz. 315).
3. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 roku w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz. U. nr 47 z 2007 r., poz. 314).

O budowaniu systemu poradnictwa zawodowego w służbach zatrudnienia można mówić począwszy od 1993 roku, tj. z chwilą powstania Systemu Urzędów Pracy (SUP), obejmującego Krajowy Urząd Pracy – pierwszy poziom, wojewódzkie urzędy pracy – drugi poziom i rejonowe (powiatowe) urzędy pracy – trzeci poziom.

Na poziomie krajowym (centralnym) realizatorem zadań w zakresie organizacji poradnictwa zawodowego, doskonalenia metod i technik poradnictwa zawodowego oraz rozwoju krajowej informacji był Krajowy Urząd Pracy (KUP), ramach którego funkcjonowało specjalistyczne zaplecze metodyczne – Centrum Metodyczne Informacji i Poradnictwa Zawodowego. Od 1 kwietnia 2002 r. zadania KUP zostały przejęte przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej – konkretnie przez Wydział Poradnictwa Zawodowego i EURES, działający w ramach Departamentu Rynku Pracy.

Po zmianach administracyjnych przeprowadzonych w 1999 r., poziom drugi w organizacji poradnictwa zawodowego urzędów pracy, stanowią centra informacji i planowania kariery zawodowej wojewódzkich urzędów pracy, mające za zadanie bezpośrednią obsługę klienta oraz koordynację usług poradnictwa zawodowego na terenie województwa.

Poziom trzeci, podstawowy, tworzą doradcy zawodowi powiatowych urzędów pracy, których głównym zadaniem jest udzielanie pomocy klientom urzędów pracy w radzeniu sobie na rynku pracy.

Instytucją działającą w zakresie poradnictwa zawodowego i współpracującą z urzędami pracy są Ochotnicze Hufce Pracy, które od połowy 2004 r. wykonują zadania w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży. Usługi poradnictwa zawodowego dla młodzieży są świadczone w centrach edukacji i pracy młodzieży, a w szczególności przez mobilne centra informacji zawodowej, młodzieżowe biura pracy oraz kluby pracy, będące wewnętrznymi formami organizacyjnymi centrów edukacji i pracy. Szczegółowe zadania i organizację Ochotniczych Hufców Pracy określa rozporządzenie MGIP z dnia 30 grudnia 2004 r. (Dz.U. nr 6 z 2005 r., poz. 41).

Pierwsze centra informacji zawodowej zaczęły powstawać w polskich urzędach pracy w 1995 r. na mocy zawartego rok wcześniej porozumienia pomiędzy Ministerstwem Pracy i Spraw Socjalnych Niemiec a Ministerstwem Pracy i Polityki Socjalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Wykonawcami porozumienia były Federalny Urząd Pracy Niemiec i Krajowy Urząd Pracy w Polsce. Modelowe Centrum Informacji Zawodowej powstało w Toruniu, kolejne w Gdańsku, a następne w Łodzi, Lublinie, Rzeszowie, Szczecinie, Sosnowcu, Wrocławiu, Olsztynie, Płocku, Koszalinie i Łowiczu. Wszystkie Centra świadczyły głównie usługi z zakresu indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego oraz indywidualnej i grupowej informacji zawodowej. Wśród tworzonych Centrów wyodrębniono cztery, którym przydzielono funkcję metodyczną. Były to Centra Metodyczne Informacji i Poradnictwa Zawodowego w:

1. Gdańsku, którego głównym zadaniem była aktualizacja lokalnych zbiorów informacji zawodowej, rozwój programów komputerowych wspierających poradnictwo zawodowe, rozwój metod indywidualnego poradnictwa zawodowego, prowadzenie działalności usługowej w zakresie informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego,
2. Katowicach, które zajmowało się aktualizacją lokalnych zbiorów informacji zawodowej, rozwojem filмотeki zawodoznawczej i metodycznej, rozwojem testów psychologicznych wspierających poradnictwo zawodowe, prowadzeniem działalności usługowej w zakresie informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego,

3. Toruniu, którego zadaniem była przede wszystkim aktualizacja lokalnych zbiorów informacji zawodowej, rozwój i aktualizacja krajowych zbiorów informacji zawodowej w formach drukowanych, rozwój metod grupowego poradnictwa zawodowego, prowadzenie działalności usługowej w zakresie informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego,

4. Warszawie (działające przy Krajowym Urzędzie Pracy), które zajmowało się:

- w dziedzinie informacji zawodowej:

- rozpoznawaniem potrzeb różnorodnych grup odbiorców w zakresie treści, form i obszarów informacji zawodowej;
- gromadzeniem i katalogowaniem istniejących i pojawiających się zasobów informacji z uwzględnieniem różnorodnych nośników informacji;
- opracowywaniem informacji zawodowych dostosowanych treścią, formą i zakresem do potrzeb różnorodnych grup odbiorców;
- aktualizowaniem informacji zawodowej obejmującej całościowe zasoby informacji zawodowej wykorzystywane w SUP;
- praktycznym sprawdzaniem oddziaływania informacyjnego na klientów SUP i zakresem wykorzystywania przez pracowników urzędów pracy zbiorów informacji zawodowej;
- upowszechnianiem informacji zawodowej poprzez dystrybucję opracowanych zbiorów informacji na stanowiska doradców zawodowych w SUP oraz określaniem modelowych rozwiązań w zakresie wykorzystywania informacji zawodowej w procesie poradnictwa zawodowego;
- przygotowywaniem metodyki i materiałów szkoleniowych oraz prowadzeniem szkoleń dla doradców zawodowych i innych grup pracowników SUP w zakresie informacji zawodowej;

- w dziedzinie metod i technik poradnictwa zawodowego:

- diagnozowaniem potrzeb w zakresie metod i technik poradnictwa zawodowego;
- gromadzeniem i katalogowaniem materiałów związanych z metodyką poradnictwa zawodowego oraz z psychologicznymi metodami diagnozowania;
- pozyskiwaniem i adaptacją krajowych i zagranicznych metod poradnictwa zawodowego;
- tworzeniem oraz doskonaleniem metod i technik poradnictwa zawodowego, indywidualnego i grupowego;
- weryfikowaniem w praktyce metod i technik oraz psychologicznych testów służących do diagnozy inteligencji, osobowości, temperamentu, zainteresowań i zdolności oraz formułowaniem opinii o ich przydatności i trafności;
- szkoleniem doradców zawodowych i innych grup pracowników SUP w zakresie metod i technik poradnictwa zawodowego wraz z opracowywaniem modułowych programów szkolenia i materiałów szkoleniowych;
- systemowym wdrażaniem metod i technik poradnictwa zawodowego w urzędach pracy.

Po likwidacji Krajowego Urzędu Pracy centra metodyczne przestały spełniać swą funkcję ogólnopolską i działają jedynie na terenie województwa, w którym się znajdują, jako Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (nazwa Centrum Metodyczne zazwyczaj przestała być używana).

Zmiany zachodzące na rynku pracy, a także wdrażana reforma administracyjna kraju sprawiły, że Krajowy Urząd Pracy podjął decyzję o poszerzeniu oferty usług świadczonych w ramach centrów informacji zawodowej, a tym samym również o pełniejszym dostępie do nich. Dlatego też w 1999 r. przy wszystkich działających w strukturze urzędów marszałkowskich wojewódzkich urzędach pracy oraz ich filiach powstały nowe wydziały – centra informacji i planowania kariery zawodowej. W chwili obecnej w służbach zatrudnienia funkcjonują 51 centra (patrz zał. nr 1).

Do najważniejszych celów centrów informacji i planowania kariery zawodowej należą:

- wielostronne oddziaływanie informacyjne w zakresie: wiedzy o zawodach, ścieżkach kształcenia, możliwościach przekwalifikowania, doskonalenia zawodowego;
- świadczenie usług doradczych ukierunkowanych na rozwiązywanie trudnych sytuacji zawodowych różnych grup klientów, poprzez udzielanie pomocy w wyborze zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia, szkolenia zawodowego;
- świadczenie usług ukierunkowanych na specjalistyczną pomoc w zakresie planowania kariery zawodowej.

Powyższe cele są realizowane poprzez wykonywanie następujących zadań:

1. prowadzenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej:
 - udzielanie indywidualnych porad zawodowych,
 - udzielanie grupowych porad zawodowych,
 - udzielanie indywidualnych informacji zawodowych,
 - udzielanie grupowych informacji zawodowych;
2. świadczenie usług w zakresie planowania kariery zawodowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod, w tym metod psychologicznych;
3. prowadzenie zajęć aktywizacyjnych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy;
4. świadczenie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej na rzecz pracodawców;
5. opracowywanie, gromadzenie, aktualizowanie i upowszechnianie informacji zawodowych na terenie województwa;
6. organizowanie i koordynowanie usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, a także ich rozwijanie na terenie województwa;
7. współpraca z ministrem właściwym ds. pracy w zakresie opracowywania, gromadzenia i aktualizowania informacji zawodowych o charakterze ogólnokrajowym.

Usługi proponowane przez Centra mają charakter otwarty. Działania doradcze skierowane są głównie do osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także pracujących, stojących przed zmianą zawodu lub miejsca pracy. Wszystkie usługi świadczone są bezpłatnie.

Świadcząc usługi z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej centra informacji i planowania kariery zawodowej kierują się następującymi zasadami:

- dostępności,
- dobrowolności,
- równości bez względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie religijne lub przynależność związkową,
- swobody wyboru zawodu i miejsca zatrudnienia,
- bezpłatności,
- poufności i ochrony danych.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie

2. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie

Warszawskie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej rozpoczęło swą działalność 24 września 1999 r. Kadre Centrum stanowią doradcy zawodowi z wykształceniem pedagogicznym, psychologicznym i socjologicznym oraz z doświadczeniem zawodowym zdobytym zarówno w powiatowych, jak i wojewódzkich urzędach pracy.

W pierwszym okresie działalności zadania warszawskiego Centrum nie odbiegały od standardu wyznaczonego ustawą i rozporządzeniem. Główny nacisk położono na indywidualne poradnictwo zawodowe, indywidualną i grupową informację zawodową oraz prowadzenie zajęć grupowych, mających na celu nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia. Istotną częścią działalności była również koordynacja rozwoju usług poradnictwa zawodowego na terenie województwa mazowieckiego, a zwłaszcza na obszarze bezpośrednio podległym Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy w Warszawie, tzw. regionu warszawskiego (obejmującego 10, a po zmianach administracyjnych 17 powiatów). Stopniowo zaczęto wprowadzać nowe formy pracy oraz współpracy z partnerami rynku pracy, co było efektem zarówno podnoszenia kwalifikacji zawodowych doradców pracujących w Centrum, jak i utrwalania się wizerunku Centrum na mazowieckim rynku pracy oraz w świadomości mieszkańców Warszawy.

Jeżeli przyjrzymy się wynikom pracy doradców w latach 1999-2004, to zauważymy zmiany zachodzące w obszarze świadczonych usług, polegające na przesunięciu punktu ciężkości z poradnictwa indywidualnego ku grupowemu oraz ze stosowania badań testowych ku pogłębionemu wywiadowi zawodowemu i indywidualnej informacji zawodowej.

Ze względu właśnie na rosnące zapotrzebowanie na aktualną informację zawodową ze strony klientów, w 2004 r. podjęto decyzję o podziale Centrum na dwa zespoły:

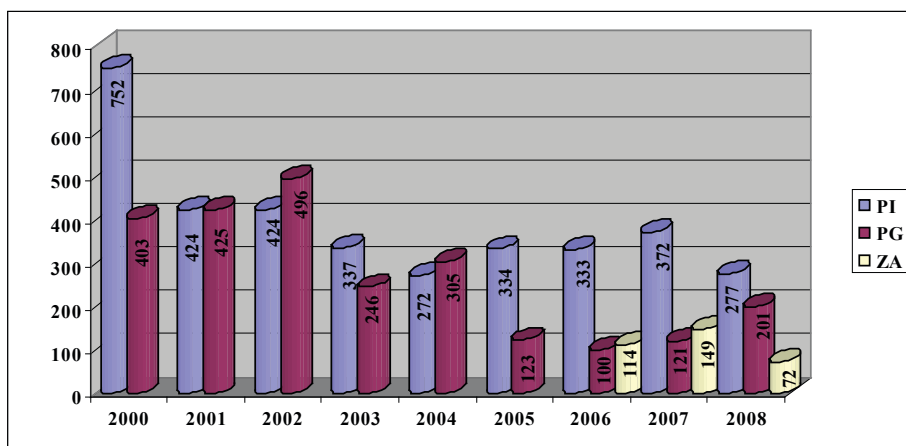
- zespół ds. poradnictwa zawodowego – zajmujący się organizowaniem, koordynowaniem i świadczeniem usług poradnictwa zawodowego (konsultacje indywidualne i warsztaty) oraz
- zespół ds. informacji zawodowej – zajmujący się opracowywaniem, gromadzeniem, aktualizowaniem i upowszechnianiem informacji zawodowych, a także koordynowaniem działań w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Następne lata przynosiły kolejne zmiany w strukturze organizacyjnej Centrum. Zmiany te dotyczyły głównie rozszerzenia zadań Centrum o kolejne obszary, włącznie m.in. pośrednictwo pracy w kraju i za granicą, koordynację systemów zabezpieczenia społecznego. Od 2008 r. w warszawskim Centrum funkcjonują trzy zespoły: Zespół ds. Poradnictwa Zawodowego, Zespół ds. Informacji Zawodowej i Kształcenia Ustawicznego oraz Zespół ds. Promocji Zatrudnienia i EURES.

Oprócz przeobrażeń organizacyjnych, zmianie ulegała również oferta proponowanych w Centrum usług. Rok 2004 zaowocował m.in. nową koncepcją prowadzenia warsztatów. Dokonano przejścia od warsztatów aktywnego poszukiwania pracy (3 dni zajęć) do warsztatów modułowych, składających się z 5 odrębnych sesji (trwających w sumie 8 dni), które w 2007 r. rozbudowano o kolejny – szósty warsztat. Rok 2006 przyniósł zmiany legislacyjne, które wprowadzały rozgraniczenie poradnictwa grupowego i zajęć aktywizacyjnych. Opis warsztatów i ich tematyki znajduje się w rozdziale 8 opracowania „Specyfika pomocy świadczonej w ramach poradnictwa zawodowego”.

Zajęcia w ramach poradnictwa grupowego cieszą się w warszawskim Centrum dość dużym zainteresowaniem, które największe było w 2002 roku, a najniższe w 2005. Od 2006 roku obserwujemy stałe zainteresowanie tą formą pomocy. Poniższy wykres przedstawia liczbę klientów Centrum w Warszawie korzystających z indywidualnego i grupowego poradnictwa zawodowego oraz zajęć aktywizacyjnych w latach 2000 – 2008.

Wykres nr 1. Liczba klientów korzystających z poradnictwa zawodowego indywidualnego i grupowego oraz zajęć aktywizujących w latach 1999-2008

PI – poradnictwo zawodowe indywidualne

PG – poradnictwo zawodowe grupowe

ZA – zajęcia aktywizujące

W lipcu 2004 roku zaczęto również wprowadzać nową formę kontaktu z klientami, tzw. poradnictwo na odległość. Jest to pomoc udzielana w sytuacji, gdy brak jest możliwości bezpośredniego kontaktu twarzą w twarz doradcy z klientem. W założeniach tej metody konsultacje na odległość to głównie porady udzielane przez telefon. Wymagają jednak zapewnienia doradcy zawodowemu odrębnego pomieszczenia oraz bezpłatnej dla klientów linii telefonicznej. Aktualnie forma ta jest dla Urzędu zbyt kosztowna, zastąpiono ją więc formą inną, spełniającą podobne funkcje. Uruchomiono mianowicie konsultacje poprzez internet. Korzystanie z konsultacji za pomocą poczty elektronicznej może być przydatne w:

- podjęciu decyzji w sprawie wyboru zawodu czy przekwalifikowania,
- przygotowaniu się do poszukiwania pracy,
- poszukiwaniu źródeł informacji o zawodach i ścieżkach kształcenia,
- dokonaniu korekty dokumentów aplikacyjnych,
- procesie przygotowywania się do rozmowy kwalifikacyjnej.

W zależności od sytuacji, w jakiej znajduje się klient oraz jego potrzeb, podczas konsultacji prowadzonych za pomocą poczty elektronicznej, wykorzystywane mogą być różnego typu metody pracy oraz materiały informacyjne. Z konsultacji można skorzystać pisząc na adres konsultacje@wup.mazowsze.pl. Na przestrzeni 6 miesięcy 2004 r. z informacji udzielanych za pośrednictwem poczty elektronicznej skorzystało ponad 100 osób, w roku 2005 – 170, w 2006 – 190, 2007 – 116, a w 2008 – 100.

W działaniach Centrum znajdują odzwierciedlenie nie tylko lokalne inicjatywy i zapotrzebowanie na określony rodzaj usług, ale także bardziej ogólne tendencje.

Ma to miejsce m.in. w przypadku odchodzenia od stosowania różnego rodzaju testów psychologicznych na rzecz pogłębionej pracy indywidualnej z klientem, w której doradca zawodowy jest konsultantem, towarzyszącym w procesie podejmowania decyzji. Nie oznacza to całkowitego odrzucenia takiej formy pracy, ale przede wszystkim położenia nacisku i przywiązywania większej wagi do potencjału wynikającego z rozmowy doradczej (wywiadu zawodowego). Rysuje się tutaj także inny sposób osiągnięcia tego samego celu, który wiąże się z przejściem od modelu poradnictwa dyrektywnego do poradnictwa dialogowego.

Od 2001 roku zmniejszała się liczba wykonywanych testów do badania zainteresowań (ZdS i KPZ) oraz testów do badania inteligencji (APIS-P i APIS-Z). Jedyne ilości wykonywanych testów do badania osobowości (EPQ-R, FCZ-KT, NEO.FFI, ACL) pozostawała na mniej więcej tym samym poziomie. Spadkowa tendencja w stosowaniu testów w poradnictwie indywidualnym wynikała przede wszystkim z wykorzystywania przez doradców innych form pracy z klientem, zwłaszcza ćwiczeń zaczerpniętych z metody edukacyjnej, a także wycofania z końcem 2005 r. z użytkowania w publicznych służbach zatrudnienia testów do badania zainteresowań, czyli ZdS i KPZ Hollanda (MPIPS nie przedłużało licencji na stosowanie tych testów).

Tabela nr 1. Ilość wykonanych badań testowych w latach 1999-2006

Grupy testów	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Testy do badania uzdolnień	1	9	2	1	0	0	1	0
Testy do badania zainteresowań	164	344	206	177	87	47	33	0
Testy do badania osobowości	2	114	44	43	38	44	32	38
Testy do badania inteligencji	0	114	13	8	3	5	8	0

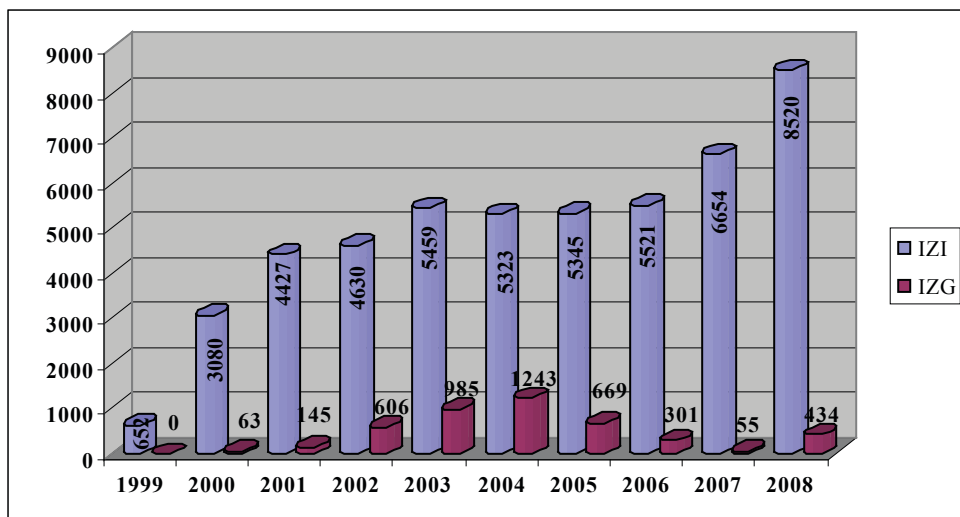
Sytuacja ta uległa zmianie z chwilą wprowadzenia nowego testowego narzędzia do diagnozy zainteresowań zawodowych. Od roku 2007 doradcy zawodowi mogą w swojej pracy wykorzystywać nowy test – Kwestionariusz Zainteresowań Zawodowych, który ma pomóc w podejmowaniu optymalnych decyzji zawodowych i edukacyjnych w momentach dokonywania wyboru przede wszystkim trzem grupom klientów:

- osobom dorosłym – bezrobotnym poszukującym pracy,
- osobom dorosłym – zmieniającym rodzaj aktywności zawodowej lub poszukującym nowej pracy,
- osobom młodym (od 16 roku życia) – planującym lub rozpoczynającym swoją ścieżkę zawodową.

Wprowadzenie nowego narzędzia spowodowało, iż doradcy zawodowi w Centrum w Warszawie częściej wykorzystywali badanie testowe w poradnictwie zawodowym. Przejawem tej tendencji jest wzrost, w stosunku do lat 2005-2006, ogólnej liczby klientów korzystających z metod testowych. W warszawskim Centrum liczba osób objętych badaniami testowymi wynosiła w roku 2007 – 37, a w 2008 r. 77.

Oprócz poradnictwa zawodowego Centrum w Warszawie świadczy również usługi w zakresie udzielania informacji zawodowej, zarówno w formie indywidualnych konsultacji, jak i grupowych spotkań informacyjnych. Odbiorcami informacji zawodowej są głównie osoby bezrobotne i poszukujące pracy, jak również młodzież szkolna i akademicka, stojąca u progu kariery zawodowej. Usługi w zakresie informacji zawodowej świadczone są podczas bezpośrednich spotkań w siedzibie Centrum, a także podczas organizowanych targów i giełd pracy, targów edukacyjnych, dni otwartych oraz spotkań z instytucjami i partnerami rynku pracy.

Informacja zawodowa w formie zbiorów drukowanych i multimedialnych zgromadzona jest w sali informacji zawodowej, gdzie klienci mogą korzystać z niej w dogodny dla siebie sposób. Oprócz bezpośredniej możliwości zapoznawania się z informacją zawodową, klientom umożliwia się dostęp do niej za pośrednictwem telefonu, poczty elektronicznej oraz strony internetowej.

Wykres nr 2. Liczba klientów korzystających z informacji zawodowej indywidualnej i grupowej w latach 1999-2008

IZI – informacja zawodowa indywidualna

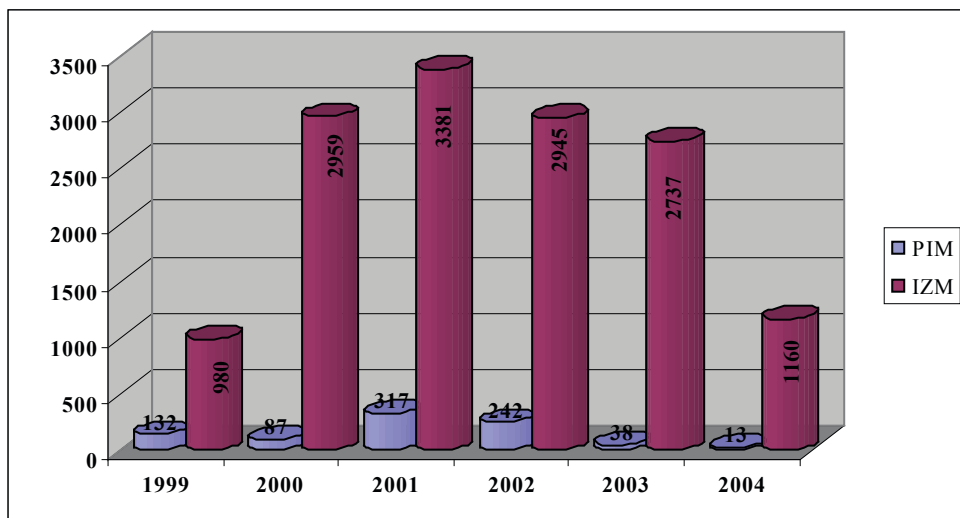
IZG – informacja zawodowa grupowa

Informacja zawodowa w formie spotkań grupowych organizowana jest dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, a także dla klientów instytucji i partnerów rynku pracy, podczas targów pracy, dni otwartych i spotkań organizacyjnych. Spotkania odbywają się również cyklicznie w siedzibie Centrum. Od IV kwartału 2007 r. do oferty Centrum w Warszawie wprowadzono na stałe spotkania informacyjne dla wszystkich osób planujących założenie własnej działalności gospodarczej pt. „Pierwsze kroki we własnym biznesie”. Podczas prezentacji uczestnicy spotkania mogą się dowiedzieć m.in. o dostępnych formach organizacyjno-prawnych przedsiębiorstw, możliwych rodzajach opodatkowania działalności gospodarczej, źródłach jej finansowania, a także poznać kolejne etapy rejestracji własnej firmy.

Do połowy 2004 r., tj. do momentu wejścia w życie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, Centrum świadczyło również usługi poradnictwa i informacji zawodowej dla młodzieży uczącej się. Grupowa informacja zawodowa świadczona była głównie dla zorganizowanych grup szkolnych młodzieży uczącej się – przedostatnich i ostatnich klas szkół średnich ogólnokształcących i zawodowych oraz ostatnich klas szkół zasadniczych zawodowych. Zapotrzebowanie na tego typu zajęcia w latach 1999 – 2004 było bardzo duże, nie tylko na terenie Warszawy, ale także jej najbliższych okolic. Na przestrzeni 5 lat zmieniła się forma prowadzonych spotkań – od zajęć typowo informacyjnych, akcentujących możliwości doradcze Centrum oraz posiadane zasoby informacyjne – do zajęć przybliżających problematykę podejmowania decyzji zawodowych, tak ważną i istotną

we współczesnym świecie, gdzie świadoma decyzja jest koniecznością na rynku pracy.

Od połowy 2004 r. młodzież ucząca się może korzystać z usług poradnictwa i informacji zawodowej w Centrach Edukacji i Pracy oraz w Centrach Informacji Zawodowej Ochotniczych Hufców Pracy.

Wykres nr 3. Liczba młodzieży uczącej się korzystającej z poradnictwa indywidualnego oraz informacji zawodowej w latach 1999-2004¹

PIM – poradnictwo zawodowe indywidualne dla młodzieży uczącej się

IZM - informacja zawodowa indywidualna i grupowa dla młodzieży uczącej się

Działania koordynacyjne

Do działań koordynacyjnych zaliczane są następujące przedsięwzięcia:

- praca ciągła, polegająca na organizowaniu cyklicznych spotkań instruktażowych z doradcami zawodowymi z regionu warszawskiego (17 powiatowych urzędów pracy) oraz z kierownikami Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, działających przy Filiach Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie,
- organizowanie spotkań informacyjnych dla specjalistów ds. szkolenia i rozwoju zawodowego z powiatowych urzędów pracy regionu warszawskiego,
- opracowywanie i upowszechnianie lokalnej informacji zawodowej – głównie w postaci broszur i zeszytów informacyjnych, dotyczących wybranych zagadnień i zjawisk związanych z rynkiem pracy; w Centrum powstały (m.in. przy udziale praktykantów) i są dostępne pozycje:

¹ Dane dotyczą tylko okresu styczeń-czerwiec 2004 r.

- broszury: „Elastyczne formy zatrudnienia”, „Pierwsze kroki we własnym biznesie. Przewodnik początkującego przedsiębiorcy”, „Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Zarys działalności”
- teczki informacyjne: „Uznawalność zagranicznego wykształcenia w Polsce”, „Telepraca”, „Wolontariat”, „Agencje zatrudnienia na terenie Warszawy”, „EURES – Europejskie Służby Zatrudnienia”, „Rodzaje umów o pracę - wybierz dla siebie najlepszą”, „Selekcja i rekrutacja”, „Cechy i spółdzielnie rzemieślnicze na terenie Warszawy”, „Pomoc psychoterapeutyczna w Warszawie”, „Sprawni niepełnosprawni”, „Poradź sobie ze stresem”, „EUROPASS”, „Akademiczne Biura Karier”, „Zakłady Pracy Chronionej”, „Pierwsze kroki w biznesie. Przewodnik dla początkującego przedsiębiorcy”
- prowadzenie praktyk dla studentów kierunków społecznych w zakresie poradnictwa zawodowego, w roku 2007 praktykę taką odbyło 16 studentów, a 2008 – 8.
- udzielanie informacji dla studentów, piszących prace licencjackie oraz magisterskie z zakresu poradnictwa zawodowego, a także dla wszystkich osób, zbierających dane o funkcjonowaniu poradnictwa zawodowego w służbach zatrudnienia.

Ważnym zadaniem, w które zaangażowało się w 2008 roku Centrum w Warszawie była koordynacja ogólnopolskiej aktualizacji informacji o zawodach zawartych w publikacji wydanej w 2003 roku przez MPiPS – „Przewodnik po zawodach”. Przewodniki zawierają opisy ponad 500 zawodów i są niezbędnym narzędziem w pracy doradców zawodowych.

W porozumieniu z MPiPS oraz innymi Centrami w kraju, w roku 2008 postanowiono uaktualnić opisy 200 zawodów. Centra woj. mazowieckiego zaktualizowały opisy 40 zawodów. Prace nad charakterystykami zawodów będą kontynuowane w 2009 r.

Działania szkoleniowe

Do działań szkoleniowych należą projekty:

- luty 2000 – opracowanie i przeprowadzenie szkolenia dla pracowników Kolejowej Agencji Aktywizacji Zawodowej Regionu Mazowiecko-Podlaskiego, którego celem było przygotowanie uczestników szkolenia do prowadzenia zajęć z zakresu aktywnego poszukiwania pracy z osobami zwalnianymi z PKP,
- listopad-grudzień 2000 – szkolenie liderów aktywizacji zawodowej z terenów wiejskich w ramach Programu Eksperymentalnego o Charakterze Edukacyjnym, przygotowanego wspólnie z Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej,
- uczestnictwo w opracowaniu i realizacji programu specjalnego rynku pracy „Agroalternatywa Mazowsze 2000” oraz „Agroalternatywa Mazowsze 2001”, który miał na celu ograniczenie bezrobocia na terenach wiejskich poprzez pobudzenie przedsiębiorczości i aktywności osób pozostających bez pracy,

- styczeń-maj 2001 – opracowanie i wdrożenie programu „Aktywizacja zawodowa wychowanków domów dziecka województwa mazowieckiego”, którego celem było łagodzenie negatywnych skutków bezrobocia wśród wychowanków domów dziecka, ponadto program skierowany był także do pracowników społecznych i pedagogów domów dziecka,
- listopad 2001 – opracowanie i przeprowadzenie szkolenia (w części dot. poradnictwa zawodowego oraz aktywnego poszukiwania pracy) dla pracowników Biur Karier w ramach programu realizowanego przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie „Biura Karier jako ogniwo łączące studentów i absolwentów z rynkiem pracy”,
- maj 2002 – opracowanie i przeprowadzenie szkolenia dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy regionu warszawskiego z zakresu metod prowadzenia poradnictwa grupowego w formie warsztatów,
- wrzesień 2002 – przeprowadzenie szkolenia z zakresu stosowania Zestawu do Samobadania Hollanda dla doradców zawodowych z terenu woj. mazowieckiego,
- grudzień 2002 – opracowanie i przeprowadzenie drugiej edycji szkoleń dla pracowników Biur Karier, kwiecień 2003 – szkolenie „Kurs inspiracji” dla liderów klubów pracy woj. mazowieckiego,
- maj-czerwiec 2003 – szkolenie z zakresu poradnictwa indywidualnego dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy regionu warszawskiego i Filii WUP,
- wrzesień 2003 – szkolenie „Doradca zawodowy w UE” dla 38 doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy woj. mazowieckiego i 12 doradców zawodowych z WUP i jego Filii.
- Począwszy od roku 2004 podnoszenie kompetencji doradców zawodowych stało się jednym z regularnych, ustawowych zadań, realizowanych w ramach bieżącej działalności Centrum. W latach 2004-2008 zorganizowano następujące szkolenia:
 - maj-czerwiec oraz październik 2004 – 3 szkolenia dla liderów klubów pracy,
 - listopad 2004 – szkolenie w zakresie metody edukacyjnej dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy i Filii WUP,
 - listopad-grudzień 2004 – szkolenie z zakresu poradnictwa na odległość dla doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy i Filii WUP,
 - maj-czerwiec 2005 – 2 szkolenia dla liderów klubów pracy,
 - lipiec 2005 – psychologiczne aspekty pomocy w indywidualnym poradnictwie zawodowym,
 - wrzesień 2005 – rekrutacja i selekcja,
 - listopad 2005 – stosowanie metody poradnictwa grupowego „Kurs Inspiracji”,
 - grudzień 2005 – Indywidualny Plan Działania,
 - czerwiec 2006 – stosowanie metody poradnictwa indywidualnego i grupowego „Metoda edukacyjna”,
 - wrzesień 2006 – „Emisja i higiena głosu”,
 - lipiec 2006 – stosowanie metody poradnictwa grupowego „Kurs Inspiracji”,
 - październik 2006 – „Prowadzenie profesjonalnej prezentacji”,

- czerwiec i lipiec 2007 – „Trening antystresowy”,
- czerwiec 2008 – „Spadochron”,
- listopad 2008 – szkolenie Klub Pracy.

Działania promocyjne

Do działań promocyjnych można zaliczyć:

- uczestnictwo w targach pracy organizowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie – obsługa stoiska i prowadzenie zajęć warsztatowych,
- uczestnictwo w targach pracy organizowanych przez partnerów rynku pracy (urzędy gmin, OHP, WBRK, uczelnie wyższe itp.) – obsługa stoiska i prowadzenie zajęć warsztatowych,
- uczestnictwo w Dniach Kariery, Targach Edukacyjnych, Targach Językowych – obsługa stoiska i prowadzenie zajęć warsztatowych,
- uczestnictwo w Akcji „Powitanie”, realizowanej przez Zrzeszenie Studentów Polskich dla maturzystów i studentów pierwszego roku uczelni wyższych,
- uczestnictwo w konferencjach – połączone z wygłoszeniem referatu lub przedstawieniem prezentacji nt. działań Centrum.

W związku ze zwiększającą się ilością przedsięwzięć, w których Centrum corocznie bierze udział, opracowano komplet nowych ulotek oraz zaprojektowano i zakupiono baner, reklamujący usługi poradnictwa zawodowego. W 2007 r. i 2008 r. zaktualizowano szatę graficzną ulotek oraz plakatów promujących Centrum i oferowane warsztaty, powstały również nowe ulotki promujące poradnictwo przez Internet i kształcenie ustawiczne.

Działania badawcze

Do działań badawczych zaliczane są prace:

- przeprowadzenie z udziałem Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie w okresie kwiecień-listopad 2001 roku badań „Rynek pracy a szkolnictwo zawodowe na Mazowszu”, które miały na celu przedstawienie sytuacji uczniów ostatnich klas i absolwentów szkół zawodowych woj. mazowieckiego oraz opinii pracodawców i dyrektorów szkół zawodowych na temat problemów mazowieckiego rynku pracy; wyniki badań ukazały się w formie książkowej (opracowanie jest dostępne na stronie internetowej www.wup.mazowsze.pl),
- opracowywanie i doskonalenie metod i narzędzi pracy dla doradców zawodowych.

Działania w zakresie kształcenia ustawicznego

Do najważniejszych działań pracowników Centrum w Warszawie w zakresie kształcenia ustawicznego należy prowadzenie od 1 grudnia 2004 r. rejestru instytucji szkoleniowych dla woj. mazowieckiego. Ponadto przygotowywane są corocznie opracowania „Edukacja ustawiczna. Kształcenie dorosłych”, które zawiera bazę danych na temat szkół dla dorosłych w woj. mazowieckim oraz „Kierunki kształcenia osób bezrobotnych w województwie mazowieckim” – analiza efektywności prowadzonych w woj. mazowieckim szkoleń dla osób bezrobotnych.

W latach 2007 – 2008 Centrum w Warszawie zorganizowało również dwie konferencje promujące ideę uczenia się przez całe życie. W listopadzie 2007 r. w ramach IV edycji Mazowieckiego Forum Partnerstwa Lokalnego odbyła się konferencja pt. „Rola kształcenia ustawicznego w ograniczaniu bezrobocia”. Podczas konferencji swoje zadania w zakresie kształcenia ustawicznego zaprezentowali zarówno przedstawiciele instytucji związanych z rynkiem pracy, tj. Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Instytut Pracy i Spraw Socjalnych, jak i instytucje oświatowe – Kuratorium Oświaty w Warszawie, Biuro Edukacji m.st. Warszawy, Krajowy Ośrodek Wsparcia Edukacji Ustawicznej i Zawodowej. Natomiast w listopadzie 2008 r. w ramach V edycji Mazowieckiego Forum Partnerstwa Lokalnego odbyła się konferencja pt. „Kształcenie Ustawiczne – szansa czy konieczność na współczesnym rynku pracy”. Celem konferencji była przede wszystkim promocja idei uczenia się przez całe życie oraz prezentacja programów i działań w zakresie kształcenia ustawicznego instytucji zajmujących się oświatą w Polsce. Konferencja skierowana była przede wszystkim do przedstawicieli publicznych służb zatrudnienia, instytucji edukacyjnych, tj. CKU i CKP oraz instytucji rynku pracy.

Współpraca z instytucjami i parterami rynku pracy

Doradcy z Centrum w Warszawie prowadzili zajęcia z zakresu radzenia sobie w sytuacji pozostawania bez pracy, poznania własnego potencjału zawodowego, zasad rekrutacji pracowników, rozmowy kwalifikacyjnej oraz zachowań asertywnych w ramach współpracy z:

- Centrum Praw Kobiet w Warszawie w ramach partnerstwa na Rzecz Rozwoju – warsztaty dla kobiet ofiar przemocy w rodzinie,
- Domem pod Fontanną” – warsztaty z aktywnego poszukiwani pracy dla osób po hospitalizacji w zakładach psychiatrycznych,
- Gminnymi Centrami Informacji w Otwocku i Świerczach – warsztaty dla osób bezrobotnych,
- Akademickim Biurem Karier UKSW w Warszawie – zajęcia dla studentów i absolwentów uczelni,
- Akademickim Biurem Karier Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie – dla studentów i absolwentów uczelni,
- Klubami Pracy – zajęcia dla podopiecznych ośrodków pomocy społecznej w Warszawie.

Centrum współpracowało również z Domem Wojska Polskiego w Warszawie w zakresie przygotowania i realizacji warsztatów dla oficerów, zajmujących się działalnością kadrową i rekonwersyjną w jednostkach wojskowych. Przeprowadzone szkolenia miały na celu zdobycie wiedzy i umiejętności przydatnych w przygotowaniu żołnierzy zasadniczej służby wojskowej do podejmowania działań związanych z aktywizacją zawodową po zakończeniu służby.

Centrum w Warszawie oferowało również pomoc w zakresie aktywizacji zawodowej zwalnianych pracowników. Doradcy z Centrum w Warszawie uczestniczyli w spotkaniach ze zwalnianymi pracownikami Fabryki Kabli w Ożarowie, Mera-Błonie, Shenker, Spedpol, WALTERmeble, Oddziału Okręgowy NBP oraz Polskiego Radia.

Ponadto, wśród innych działań, w których biorą udział doradcy zawodowi z Centrum, na uwagę zasługuje także:

- obsługa projektu Phare 2001 „Promocja zatrudnienia i rozwój zasobów ludzkich” – zadania WUP polegały na ocenie merytorycznej materiałów szkoleniowych, zatwierdzaniu wykładowców prowadzących szkolenia, sporządzaniu raportów miesięcznych z wykonanych działań oraz zatwierdzaniu raportów miesięcznych i okresowych sporządzanych przez Wykonawcę projektu; w trakcie trwania projektu prowadzono także monitoring realizacji poszczególnych szkoleń, natomiast po zakończeniu projektu przez okres 12 miesięcy prowadzona jest ewaluacja projektu, polegająca na ankietowaniu beneficjentów końcowych 3, 6 i 12 miesięcy po zakończeniu szkolenia (2004-2005),
- uczestnictwo w realizacji projektów w ramach programu Leonardo da Vinci – Poradnictwo na odległość, Ergo-in-Net oraz Transnacionalne Poradnictwo Zawodowe,
- koordynacja prac zespołu ds. zatrudnienia w ramach projektu „Integracja Uchodźców w Polsce”, realizowanego przez Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego (2003) – opracowano program warsztatów aktywizacji zawodowej,
- uczestnictwo w posiedzeniach komisji do spraw grantów na Szkolne Ośrodki Kariery w ramach współpracy z Mazowiecką Komendą Ochotniczych Hufców Pracy,
- uczestnictwo w pracy zespołu ds. oceny wniosków zakładów pracy chronionej o przyznanie jednorazowej pożyczki na utrzymanie miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych,
- uczestnictwo w posiedzeniach komisji ds. służby zastępczej poborowych (do roku 2008),
- uczestnictwo w pracach Komisji Oceny Projektów (od 2004 r.).

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie

3. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie funkcjonuje od dziesięciu lat. Podobnie, jak większość tego typu placówek w kraju rozpoczęło swą działalność w połowie 1999 roku. Centrum miało w założeniach świadczyć usługi dla różnych klientów, głównie dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, pracodawców i młodzieży stojącej przed wyborem zawodu, kierunku kształcenia, przekwalifikowania. Analizując działalność Centrum na przestrzeni dziesięciu lat wyraźnie widać etapy jego funkcjonowania.

Pierwszy etap – organizacyjny – trwający kilka miesięcy, to głównie sprawy związane z przygotowaniem pomieszczeń, wyposażeniem ich w odpowiedni sprzęt, tworzeniem warsztatu pracy, ale przede wszystkim działalność promocyjna, mająca pokazać potencjalnym klientom nasze możliwości oraz zachęcenie ich do kontaktu z naszą placówką. Szybko zdaliśmy sobie wtedy sprawę, że bez bliskiej współpracy z partnerami nie da się tego osiągnąć. Najbliższymi naszymi partnerami w tym czasie były powiatowe urzędy pracy, jak również placówki oświatowe, w tym szkoły gimnazjalne i ponadgimnazjalne. Niewiele udałooby się zrobić bez współpracy z mediami, tj. lokalną telewizją kablową, Katolickim Radiem Ciechanów i lokalną prasą. Dzięki informacjom i artykułom z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej, takim jak: „Czy wiesz, jakie usługi świadczy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej?”, „Jak szukać pracy?”, „Informacja zawodowa – jedna z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej”, „Zróżnicowanie bezrobocia a poszukiwanie pracy”, „Kolejny powrót – restart zawodowy”, pozyskiwano klientów spośród bezrobotnych i osób poszukujących pracy.

Drugi etap w funkcjonowaniu Centrum w Ciechanowie, trwający umownie do połowy 2004 roku, to okres doskonalenia form i metod pracy placówki, podnoszenia kwalifikacji zatrudnionych doradców zawodowych, poszukiwanie partnerów i wspólne poszukiwanie obszarów współpracy. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej stawało się znanym miejscem dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy, młodzieży szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych i wyższych, jak również dla instytucji odpowiedzialnych za problematykę rynku pracy i edukację młodzieży. Wynikało to z bezpośredniej pracy z klientami, jak i podejmowania wielu inicjatyw związanych z promocją edukacji, przedsiębiorczości, informacji i poradnictwa zawodowego, świadczeniem usług dla określonych grup klientów, wymagających szczególnego wsparcia. Centrum było inicjatorem wielu przedsięwzięć, które wzbudziły zainteresowanie naszych partnerów. Niektóre z nich żyją dziś własnym

życiem i wpisały się jako stały element pracy z młodzieżą. Przykładem mogą być tu Fora Edukacyjne, organizowane pod patronatem Starostów początkowo przez Powiatowe Urzędy Pracy, a w późniejszym czasie głównie przez samorządowe władze oświatowe, bądź przez innych partnerów, jak chociażby Wojewódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział Poświętne w Płońsku. Corocznie Centrum, a i szerzej cała ciechanowska Filia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, biorąc w nich udział, starały się obok przekazywania informacji zawodowej i promocji usług, wprowadzać szczególnie aktualne i interesujące naszych partnerów tematy, poprzez organizację seminariów oraz warsztatów dla określonych grup klientów.

Należy zauważyć, że bardzo wiele zmieniło się w otoczeniu Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie. O ile na początku swej działalności było ono placówką jedyną tego typu placówką, to w połowie roku 2004 zmieniła się jego pozycja, powstały bowiem Szkolne Ośrodki Kariery, Akademickie Biura Karier, Gminne Centra Informacji. Wszystkie te placówki udzielają informacji zawodowych, niektóre zajmują się poradnictwem zawodowym. Ważnym zadaniem Centrum było zauważenie tych zmian i poszukiwanie nowych form współpracy z tymi instytucjami, otwarcie się na współpracę poza własną siedzibą, współdziałanie w realizacji programów finansowanych ze środków przedakcesyjnych i ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego.

Trzeci etap funkcjonowania Centrum, to działania pod regulacją prawną ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku. Okres ten przyniósł zmiany w funkcjonowaniu Centrum, zmierzające do koncentrowania się doradców zawodowych na pracy z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy. Usługi doradcze ukierunkowane były na rozwiązywanie problemów zawodowych różnych grup klientów: udzielano pomocy w wyborze zawodu, miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia bądź doskonalenia zawodowego. Świadczone usługi w zakresie planowania kariery zawodowej. Prowadzono szeroką informację zawodową, popularyzowano wiedzę o zawodach, ścieżkach kształcenia, możliwościach przekwalifikowania, dostosowania potencjału osób bezrobotnych i poszukujących pracy do potrzeb rynku pracy poprzez doskonalenie zawodowe. Nowelizacja ustawy w 2008 r. spowodowała, że odbiorcami usług Centrum stały się obok osób zarejestrowanych w PUP, również osoby pracujące zainteresowane uzyskaniem pomocy w obszarze poradnictwa zawodowego. Wszystko to odbywało się przy wzrastającej ilości Gminnych Centrów Informacji, placówek działających najbliżej miejsca zamieszkania licznej grupy osób bezrobotnych. Szkoda, że w przypadku Gminnych Centrów Informacji ich szybki rozwój nie stał się zjawiskiem trwałym, że duża ich część uległa przekształceniom bądź likwidacji. Na lokalnym rynku istniały również nowe placówki, jakimi są: Mobilne Centrum Informacji Zawodowej działające w Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy w Ciechanowie oraz prywatne agencje zatrudnienia. Zmiany w otoczeniu Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wymagały nowego podejścia do współpracy z naszymi partnerami, nowych rozwiązań w naszej pracy.

Działania doradcze i informacja zawodowa

W latach 2000 – 2008 z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie skorzystało 66 468 osób. Poradnictwem i informacją zawodową objęto 22 781 osób bezrobotnych, poszukujących pracy i innych, w tym poradnictwem zawodowym 3 430 osób, indywidualną informacją zawodową 14 008 osób, grupową informacją zawodową 5172 osoby i zajęciami aktywizacyjnymi 171 osób.

Celem indywidualnych rozmów doradczych było zdiagnozowanie sytuacji zawodowej klienta i wspólna praca nad jej poprawą. Celem zajęć z zakresu poradnictwa grupowego było zdobycie wiedzy o własnych zasobach klientów, zdiagnozowanie ich własnej sytuacji zawodowej, rozwijania umiejętności podejmowania decyzji zawodowych, przygotowanie osób bezrobotnych do aktywnego poszukiwania pracy, wejścia na rynek pracy bądź też powrotu na ten rynek.

Ponadto w omawianym okresie z usług Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie skorzystało 43687 uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Zajęcia adresowane do tych klientów miały charakter warsztatów i obejmowały:

- badanie preferencji zawodowych,
- omówienie modeli kariery zawodowej,
- zwrócenie uwagi na potrzebę dalszego kształcenia, znajomość języków obcych,
- omówienie roli nowoczesnej techniki,
- naukę umiejętności zachowania się i autoprezentacji.

Ilość klientów w naszym Centrum w poszczególnych latach obrazuje poniższa tabela.

Tabela 1. Działania doradcze i informacja zawodowa w Centrum w Ciechanowie w latach 2000 – 2008

Poradnictwo i informacja zawodowa	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bezrobotni, poszukujący pracy i inni	495	538	658	819	1743	4350	3991	5480	4707
Młodzież szkolna	1306	1862	4307	8904	7893	4280	4975	4860	5300
Ogółem	1801	2400	4965	9723	9636	8630	8966	10340	10007

Współpraca z instytucjami rynku pracy w zakresie poradnictwa zawodowego

Powiatowe urzędy pracy

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ciechanowie współpracowało z Powiatowymi Urzędami Pracy w Ciechanowie, Mławie, Płońsku i Żurominie.

Współdziałanie to oparte było o inicjowanie i organizowanie spotkań o charakterze instruktażowo-szkoleniowym dla kadry doradców zawodowych. Spotkań takich odbyło się 14, a dotyczyły one:

- standardów prowadzenia poradnictwa zawodowego;
- wykorzystania nowych programów i materiałów wspierających doradztwo zawodowe;
- organizacji wspólnych przedsięwzięć, udziału w lokalnych imprezach, gdzie zarówno Filia, jak i poszczególne powiatowe urzędy pracy były ich organizatorami bądź uczestnikami;
- przekazywania informacji otrzymywanych z Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, dotyczących sposobu dokumentowania pracy doradców zawodowych;
- zbierania informacji o potrzebach szkoleniowych doradców zawodowych;
- przekazywania materiałów metodycznych i materiałów promocyjnych dotyczących poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej.

W ostatnich latach Centrum utrzymywało, poza kontaktami bezpośrednimi, również kontakty telefoniczne z doradcami zawodowymi z Powiatowych Urzędów Pracy oraz liderami klubów pracy. Współpraca ta obejmowała konsultacje związane z realizacją bieżących zadań z zakresu poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej oraz konsultacje związane z rozwiązywaniem trudnych sytuacji indywidualnych klientów.

W latach 2000 – 2001 pracownicy Centrum brali udział w realizacji programu „Agroalternatywa”, poczynając od etapu doboru uczestników programu, poprzez prowadzenie zajęć tematycznych, a kończąc na monitoringu programu. W dwóch edycjach tego programu przeszkolonych zostało 97 osób, 50 nauczycieli ze szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych i 47 pracowników powiatowych i gminnych ośrodków pomocy społecznej z zakresu prowadzenia rozmowy i pracy z klientem trudnym. Szkolenie to pozwoliło na bliższe zapoznanie się jego uczestników z warsztatem pracy doradcy zawodowego w Centrum oraz ze zgromadzonymi zbiorami informacji zawodowej.

W 2002 roku pracownicy Centrum włączyli się aktywnie w promocję programu „Pierwsza Praca”. Doradcy zawodowi prowadzili warsztaty „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”, w których wzięły udział 83 osoby. Poradnictwem grupowym objęto 91 absolwentów, a informacją zawodową indywidualną i grupową 186 bezrobotnych absolwentów. Przekazywane informacje związane były z możliwościami podejmowania dalszej nauki, wyboru i zmiany zawodu, szkolenia, przekwalifikowania i sytuacją na rynku pracy.

Inną formą współdziałania Centrum z Powiatowymi Urzędami Pracy była współpraca w realizacji programów przedakcesyjnych i programów strukturalnych Europejskiego Funduszu Społecznego. W 2004 roku wszyscy doradcy z Centrum wzięli udział w realizacji projektu pt. „Start zawodowy młodzieży szansą na lepsze jutro” w ramach programu PHARE 2002 dla 150 osób bezrobotnych z terenu działania Powiatowych Urzędów Pracy w Ciechanowie, Mławie, Płońsku i Żurominie, w tym 1 grupa z projek-

tu finansowanego w ramach EFS w Powiatowym Urzędzie Pracy w Żurominie. W roku 2005 w ramach usługi poradnictwo grupowe, współpracując z powiatowymi urzędami pracy, CliPKZ w Ciechanowie uczestniczyło w realizacji programów PHARE 2002 oraz programów finansowanych ze środków EFS prowadząc zajęcia dla 438 osób:

- w ramach programu PHARE 2002 w projektach: „Młodość nie barierą lecz pustką do kariery”, „W oczekiwaniu na etat” – przeprowadzono zajęcia dla ogółem 288 osób,
- w ramach programów finansowanych z EFS w projektach „Promocja młodzieży powiatu płońskiego”, „Kariera u twoich stóp program dla młodzieży”, „Powrót – bądź aktywny”, „Masz szansę na nowy start zawodowy” – przeprowadzono zajęcia warsztatowe dla 150 osób.

Również w roku 2006 doradcy CliPKZ brali udział w zajęciach adresowanych do beneficjentów programów finansowanych ze środków EFS.

W 2007 roku doradcy z CliPKZ byli współprowadzącymi warsztaty dla 196 osób pod potrzeby projektu realizowanego przez Powiatowy Urząd Pracy Płońsku w ramach EFS „Zerwij z biernością stań się aktywnym zawodowo”. Współpracowali również z Ośrodkiem Informacji i Aktywizacji Zawodowej w Mławie, podczas realizacji takich projektów, jak „Uwierz w siebie”, „Wszystko przed Tobą”, „Pierwszy krok do kariery”.

Natomiast w roku 2008 doradcy zawodowi z CliPKZ prowadzili wspólnie z miejscowymi doradcami zajęcia warsztatowe w Powiatowych Urzędach Pracy w Mławie, Płońsku i Żurominie. Celem tych zajęć, adresowanych do osób bezrobotnych, było zdobycie wiedzy o rynku pracy, rozwijanie umiejętności analizy źródeł informacji ważnych przy poszukiwaniu pracy, analizy doświadczeń zawodowych i dokonania samooceny.

Przez cały czas trwały działania zmierzające do ustalenia zasad efektywnego współdziałania Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy z poszczególnymi Powiatowymi Urzędami Pracy. Efektem tych starań w 2004 roku były porozumienia rozszerzone o współuczestnictwo w nich samorządów. Dotyczyło to odpowiednio: WUP w Warszawie Filii w Ciechanowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie i Burmistrza Głinojecka oraz Filii WUP w Ciechanowie, Powiatowego Urzędu Pracy w Płońsku i Wójta Gminy Nowe Miasto. Szczególnie owocne w tym względzie były lata 2005 i 2006. W roku 2005 takie trójstronne porozumienia ciechanowska Filia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie podpisała z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie i Wójtami Gmin w Regiminie, Grudusku, Opinogórze i Burmistrzem Głinojecka. Podpisane zostały także porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Płońsku i Wójtem Gminy Nowe Miasto, jak również z Powiatowym Urzędem Pracy w Żurominie i Wójtem Gminy Kuczbork. Nowi partnerzy w 2006 roku to Wójtowie Gmin Szydłowo i Radzanów we współdziałaniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Mławie, Wójt Gminy Ojrzeń we współdziałaniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Ciechanowie i Burmistrz Bieżunia we współdziałaniu z Powiatowym Urzędem Pracy w Żurominie. Porozumienia te miały określony czas funkcjonowania.

Nowe porozumienia z Powiatowymi Urzędami Pracy w Ciechanowie, Mławie,

Płońsku i Żurominie zostały zawarte 28 lipca 2008 roku. Porozumienia te zakładają partnerską współpracę opartą o realizację zadań określonych ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 roku i Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 roku w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy i Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 marca 2007 roku w sprawie standardów usług rynku pracy. Dodatkowo partnerzy umówili się na współdziałanie, wzajemne wspieranie się i wymianę informacji w zakresie prowadzenia poradnictwa zawodowego, informacji zawodowej, zajęć aktywizacyjnych, pośrednictwa pracy i pośrednictwa EURES, organizowania targów/forów edukacyjnych, specjalistycznych targów pracy i giełd pracy, promocji usług urzędów pracy poprzez uczestnictwo w lokalnych imprezach o charakterze masowym. Wszystkie te działania były próbą regulacji zasad współdziałania z coraz to nowymi partnerami rynku pracy. Porozumienia te otwierały możliwości pracy z osobami bezrobotnymi i poszukującymi pracy w miejscach, gdzie doradcy byli najbardziej potrzebni, w tym również, najbliżej ich miejsca zamieszkania, w oparciu o bazę samorządów, jakimi były Gminne Centra Informacji.

Ochotnicze Hufce Pracy

Od 2001 roku nasze Centrum współpracowało z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy (OHP) w Ciechanowie, co w roku 2002 zostało sformalizowane podpisaniem stosownego porozumienia o współpracy. O ile w pierwszym okresie były to wspólne działania koncentrujące się na wychowankach OHP, to po zmianach legislacyjnych, lokujących OHP, jako jedną z instytucji rynku pracy, zmianie uległa płaszczyzna i formy wspólnych działań. W dniu 24 listopada 2005 roku ponowiono i rozwinęto porozumienie o współpracy. W roku 2005 doradcy z ciechanowskiego CiPKZ wzięli udział w Konferencji OHP „Edukacja przeciw wykluczeniu”, ponadto w siedzibie Centrum odbyły się 15-godzinne zajęcia warsztatowe dla 21 osób w programie „Drugi zawód – Nowa szansa”. We wrześniu CiPKZ w Ciechanowie promowało swoje usługi na Dniu Otwartym CEiPM OHP w Ciechanowie. W ramach projektu „Platforma Programowa OHP dla Szkoły” doradcy zawodowi z CiPKZ aktywnie uczestniczyli w seminariach dla nauczycieli na temat „Kształtowania ścieżki kariery zawodowej” w siedzibach Szkolnych Ośrodków Kariery w Zespole Szkół w Płońsku w Gimnazjum w Mławie oraz w siedzibie Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży Ochotniczych Hufców Pracy w Ciechanowie. W 2006 roku doradcy zawodowi z Centrum wzięli udział w Targach Edukacji i Pracy OHP. Również w następnych latach doradcy z Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej uczestniczyli w Targach Pracy OHP, które w 2007 nosiły nazwę „Otwarcia na wyzwania”, a w 2008 roku „Twoja kariera w Twoich rękach”. Przez cały ten okres obu partnerom udało się współpracować w działaniach na rzecz młodzieży potrzebującej szczególnego wsparcia, jak również w środowisku szkolnym, poprzez uczestnictwo w organizowanych przez partnerów przedsięwzięciach: forach edukacyjnych, warsztatach dla młodzieży i nauczycieli, w targach i dniach otwartych obu instytucji.

Gminne Centra Informacji

W przypadku współdziałania Centrum z Gminnymi Centrami Informacji (GCI), od czasu ich pojawienia się w 2001 roku, współpraca ta przede wszystkim polegała na przekazywaniu materiałów informacyjnych przydatnych w ich pracy. Ponadto, do roku 2004 przeprowadzano kilkudniowe szkolenia dla nowych pracowników Gminnych Centrów Informacji, dotyczące form pracy z osobami bezrobotnymi.

Centrum udostępniało także informacje władzom samorządowym w powiatach: ciechanowskim, mławskim, żuromińskim i płońskim o możliwościach uzyskania grantów na tworzenie Gminnych Centrów Informacji.

W roku 2004 doradcy zawodowi z Centrum, wspólnie z doradcami z Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie, przeprowadzili zajęcia informacyjne w GCI w Głinojecku. Zdobyte wtedy doświadczenia pozwoliły na znaczne rozszerzenie tej formy pracy w latach następnych. W roku 2005 doradcy z CliPKZ wspólnie z doradcami z Powiatowych Urzędów Pracy w Ciechanowie, Płońsku i Żurominie przeprowadzili zajęcia informacyjno-warsztatowe dla 413 osób w Gminnych Centrach Informacji w: Głinojecku, Grudusku, Opinogórze, Regiminie, Nowym Mieście i Kuczborku. W 2006 roku CliPKZ wspólnie z doradcami z Powiatowych Urzędów Pracy w Ciechanowie i Żurominie przeprowadzili zajęcia informacyjne i aktywizacyjne dla 614 osób w Gminnych Centrach Informacji w: Głinojecku, Grudusku, Opinogórze, Ojrzeniu, Regiminie, Bieżuniu i Kuczborku. Również w 2007 roku doradcy z CliPKZ wspólnie z doradcami z Powiatowych Urzędów Pracy w Ciechanowie i Żurominie przeprowadzili zajęcia informacyjne i aktywizacyjne dla 270 osób w Gminnych Centrach Informacji w: Głinojecku, Grudusku, Kuczborku, Opinogórze, Ojrzeniu i Regiminie. A w roku 2008 doradca zawodowy Centrum przeprowadził zajęcia grupowe z informacją zawodowej w Gminnym Centrum Informacji w Kuczborku dla 23 osób bezrobotnych. Zajęcia te były bardzo dobrze odbierane przez uczestników, ze względu na lokalizację organizacji w miejscowościach ich zamieszkania, a także na możliwość uzyskania szerokiej informacji przydatnej w poszukiwaniu pracy. Jednak, początkowo intensywna współpraca z Gminnymi Centrami Informacji w ostatnim okresie, w naturalny sposób zmniejszyła się, w związku z zaprzestaniem działalności tych placówek.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Kolejnym partnerem Centrum były miejskie i miejsko-gminne ośrodki pomocy społecznej. Współpraca zapoczątkowana w 2001 roku była kontynuowana w latach późniejszych. W 2002 roku przeszkolono 39 pracowników nt. „Psychologicznych procesów wyznaczających przebieg kontaktu z klientem”, ze szczególnym zwróceniem uwagi na pracę z klientem trudnym. Uczestników szkolenia zapoznano również z usługami oferowanymi przez Centrum i zgromadzonymi w nim zbiorami informacji oraz programami komputerowymi, z których mogą korzystać również

klienci ośrodków pomocy społecznej. Zaproponowano połączenie naszych działań dla dobra klientów ośrodków pomocy społecznej. W miesiącach października, listopada i grudniu 2004 r. w siedzibie Centrum przeprowadzone były zajęcia warsztatowe dla 62 osób bezrobotnych podopiecznych MOPS w Ciechanowie. W tym samym czasie podobne zajęcia doradcy zawodowi z Centrum prowadzili w Mławie, Żurominie i Skarżynie we współdziałaniu z GOPS w Płońsku.

W 2005 roku CliPKZ współpracowało z MOPS w Żurominie prowadząc zajęcia warsztatowe dla 42 osób na temat „Rynek pracy i warsztat edukacyjny” oraz „Dokumenty aplikacyjne”. Zajęcia odbyły się w pierwszej połowie roku.

Współpraca z Ośrodkami Pomocy Społecznej była kontynuowana w następnych latach. W 2007 roku Centrum zaprosiło przedstawicieli MOPS i GOPS na konferencję organizowaną przez Akademię Humanistyczną Wydział Socjologii w Ciechanowie przy współudziale ciechanowskiej Filii WUP „Polityka rynku pracy w skali regionalnej i lokalnej. Doświadczenia polskie i europejskie”, jak i na organizowaną przez Filię WUP konferencję „Praktyczny wymiar partnerstwa lokalnego na rzecz aktywizacji bezrobotnych w subregionach województwa mazowieckiego.” Również jesienią 2007 roku odbyło się w siedzibie Sądu Rejonowego w Mławie spotkanie pracowników urzędów pracy z Mławy i Żuromina, kuratorów sądowych z Mławy i pracowników ośrodków pomocy społecznej z tych powiatów dotyczące możliwości utworzenia Centrów Integracji Społecznej w Mławie i Żurominie.

Instytucje oświatowe

Współpraca z instytucjami oświatowymi przybierała formy:

- bezpośredniej pracy z młodzieżą poprzez organizowanie dla niej warsztatów i spotkań o charakterze informacyjnym,
- udostępniania zbiorów z zakresu informacji zawodowej o rynku pracy oraz o możliwościach kształcenia.

Centrum nawiązało współpracę z Domami Dziecka w Kowalewku, Sońsku i Płońsku, których najstarsi wychowankowie korzystali z oferowanych przez nas usług (2001 r.). Dużo uwagi zwrócono na rozwój współpracy z:

- poradniami psychologiczno – pedagogicznymi,
- dyrekcjami szkół,
- pedagogami szkolnymi,
- szkolnymi doradcami zawodowymi.

Instytucjom oświatowym udostępniano informacje o rynku pracy niezbędne przy planowaniu zmian w kierunkach kształcenia i w pracy z młodzieżą. Do nauczycieli było skierowane organizowane przez Centrum szkolenie dla kadr instytucji oświatowych.

W ramach I edycji programu „Agroalternatywa 2001” przeszkolono 50 nauczycieli szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z zakresu przygotowania młodzieży

do wyboru zawodu i wejścia na rynek pracy. Kontakty te zaowocowały bliską współpracą w latach 2001 – 2004 pomiędzy dyrektorami szkół, pedagogami szkolnymi i Centrum.

W ostatnich dwóch latach obserwujemy jednak znaczne ograniczenie kontaktów ze środowiskiem oświaty. Te podtrzymywane wiążą się z bardzo określonymi potrzebami naszych partnerów, którzy poszukują u nas informacji o sytuacji na rynku pracy, oczekują udostępnienia materiałów przydatnych w pracy z młodzieżą.

Korzystając z przykładu organizowanych w Warszawie Targów Edukacyjnych – imprez adresowanych do młodzieży pragnącej uczyć się i studiować – uznaliśmy za wskazaną organizację podobnych Targów na naszym terenie. Od roku 2001 w naszym subregionie organizowaliśmy właśnie takie Targi o wymiarze lokalnym. Udało się do tej idei pozyskać wielu partnerów: starostów, urzędy pracy, środowisko oświaty – szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne. W roku 2001 w Ciechanowie odbyło się pierwsze Forum Edukacyjne pod hasłem „Wiedza i aktywność szansą na sukces”. Wzięło w nim udział około 600 młodych ludzi. Na kolejne Fora zapraszaliśmy m.in. działające na terenie naszej Filii: uczelnie wyższe, szkoły policealne i szkoły ponadgimnazjalne.

Warto zauważyć, że forma ta ma w naszych warunkach charakter rozwojowy: szkołom ponadgimnazjalnym i uczelniom wyższym zależy na zainteresowaniu swą działalnością potencjalnych uczniów czy studentów. Stąd liczne uczestnictwo uczelni wyższych naszego regionu z Warszawy, Płocka, Ostrołęki, Pułtuska, ale również z sąsiednich regionów z Torunia i Olsztyna. Na przestrzeni dziewięciu lat zmieniali się główni organizatorzy Forów, organizowano je w odrębnych terminach dla szkół ponadgimnazjalnych i wyższych uczelni. Nie zmieniało się tylko założenie, by uczniowie mogli więcej dowiedzieć się o przyszłej szkole, zdobyć bardziej szczegółowe informacje, porozmawiać z kadrą szkół czy uczelni, jak również z kolegami, którzy tam się uczą bądź studiują. Zmieniała się też rola Centrum w Ciechanowie z jednostki inicjującej i współorganizującej Fora, staliśmy się uczestnikiem, który starał się wносить co roku istotne z punktu widzenia poradnictwa zawodowego treści. W roku 2004, w związku z wprowadzonymi zmianami legislacyjnymi, dotyczącymi funkcjonowania rynku pracy, podsumowano wcześniejsze współdziałanie z instytucjami oświatowymi, organizując w czasie Forów Edukacyjnych seminaria, a w późniejszym terminie warsztaty adresowane do dyrektorów szkół, pedagogów szkolnych i szkolnych doradców zawodowych, pod ogólnym tytułem „Rola, zadania i warsztaty pracy szkolnego doradcy zawodowego”. Zainteresowanych opisem sytuacji poradnictwa zawodowego w szkołach na terenie pięciu powiatów Północnego Mazowsza w 2004 roku, odsyłamy na stronę internetową Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie www.wup.mazowsze.pl, gdzie pod wyżej wymienionym tytułem można zapoznać się bliżej z tym zagadnieniem (publikacją). Z dużą satysfakcją obserwujemy, że w ostatnich czterech latach corocznie w Forach bierze udział blisko pięć tysięcy uczniów z powiatów: ciechanowskiego, mławskiego, płońskiego i żuromińskiego.

Inną formą współdziałania z instytucjami oświatowymi było wsparcie idei tworzenia Szkolnych Ośrodków Kariery (SzOK). Chęć utworzenia SzOK-ów w 2003 roku zgłosiły 22 szkoły z terenu działania Filii. W miesiącach wakacyjnych informowaliśmy

zainteresowane jednostki o możliwościach występowania z wnioskiem o granty na tworzenie SzOK. W efekcie tych działań granty otrzymały 4 szkoły: Zespół Szkół Nr 2 i Gimnazjum Nr 2 w Żurominie, Gimnazjum Nr 2 w Mławie i Zespół Szkół Nr 1 w Płońsku. W latach następnych zadanie to przejęły Ochotnicze Hufce Pracy.

Centrum współdziałało również z Akademickimi Biurami Karier (ABK), organizując zajęcia prowadzone przez doradców zawodowych. W 2004 roku objęto nimi 117 studentów kończących studia i wchodzących na rynek pracy. W następnym roku CliPKZ współpracowało z ABK w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Ciechanowie i Wyższej Szkole Humanistycznej, a obecnie Akademii Humanistycznej w Pułtusku informując o kolejnej edycji konkursu na granty na rozwój ABK. Staraliśmy się śledzić trendy rozwojowe w ABK, uczestnicząc w V Jubileuszowym Seminarium „Wspieranie doświadczenia zawodowego studentów i absolwentów. Rola Akademickich Biur Kariery”. Doradcy przeprowadzili również grupowe zajęcia informacyjne w Wyższej Szkole Menedżerskiej SIG w Ciechanowie dla 93 osób pod nazwą „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”. Praca ze studentami dotyczyła przedstawienia sytuacji na rynku pracy, metod i technik aktywnego poszukiwania pracy, podejmowania własnej działalności gospodarczej, jak również dalszej edukacji, wyboru studiów na poziomie magisterskim czy studiów podyplomowych.

W dniu 11 kwietnia 2007 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy pomiędzy ciechanowską Filią Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie a Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Ciechanowie, celem tego porozumienia była bliższa współpraca na rzecz studentów tejże uczelni, wymiana informacji i materiałów, jak również uczestnictwo doradców zawodowych z Centrum w zajęciach ze studentami. W 2007 roku doradcy zawodowi z CliPKZ w Ciechanowie przeprowadzili zajęcia informacyjne z zakresu aktywnego poszukiwania pracy, zadań i usług świadczonych przez Centrum dla 147 studentów Akademii Humanistycznej w Ciechanowie i Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Ciechanowie. Również w 2008 roku w wyniku współpracy z Uczelniami Wyższymi i Akademickimi Biurami Karier, doradcy zawodowi z Centrum przeprowadzili zajęcia informacyjne dla 170 studentów dotyczące aktywnego poszukiwania pracy, zadań i usług świadczonych przez CliPKZ.

Samorząd terytorialny

Próby działań zmierzające do szerszej popularyzacji usług Centrum, doprowadziły do uświadomienia potrzeby nawiązania bliskich kontaktów z samorządami powiatów i gmin, jako jednostkami, które prowadzą instytucje edukacyjne, ośrodki pomocy społecznej, Gminne Centra Informacji. Od początku współpraca z samorządami przynosiła pozytywne rezultaty. Bardzo duża jest zasługa w tym względzie powiatowych urzędów pracy, które widząc szeroko problem bezrobocia, starają się mu przeciwdziałać, nie tylko na poziomie skutków, ale i działań o charakterze profilaktycznym. Stąd nacisk na pokazywanie, co jest ważne na dzisiejszym rynku pracy, ale też na potrzeby edukacyjne młodzieży.

W okresie ostatnich dziesięciu lat (1999-2008) tradycyjnie braliśmy udział, wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Płońsku, w organizowanych wiosną Mazowiec-

kich Dniach Rolnictwa i jesienią Dniach Kukurydzy i Buraka, organizowanych przez Mazowiecki Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Warszawie Oddział Poświętne w Płońsku. W tych największych na naszym terenie imprezach plenerowych, gdzie w praktyce popularyzowane są zmiany w sposobach gospodarowania, stosowania nowych technologii upraw i hodowli, jest również miejsce na promocję usług naszego Centrum. Nasza obecność była tam zauważana – w 2003 roku wspólne stoisko Centrum i PUP w Płońsku zdobyło wyróżnienie w konkursie na najładniejsze stoisko wystawowe. Cieszyły nas rozmowy prowadzone, często z całymi rodzinami, a dotyczyły one kierunków kształcenia, ustalenia najbardziej korzystnych z punktu widzenia rynku pracy zawodów. Często były to rozmowy o potrzebie edukacji. Utrzymując bieżące kontakty z samorządami korzystamy z zaproszeń adresowanych do nas przez samorządy, które są organizatorami bądź współorganizatorami Targów, Dni Miast i Dni Gmin. W 2008 roku braliśmy udział w takich imprezach w mieście Mławie, gminach: Czerwińsku, Strzegowie, Ojrzeniu, Grudusku, Radzanowie, Sochocinie i Szreńsku.

Jednostka Wojskowa

Od IV kwartału 2003 roku podjęliśmy współpracę z Jednostką Wojskową w Ciechanowie. W dniu 22 listopada 2004 roku współpraca ta została sformalizowana stosownym porozumieniem. Nasz wkład dotyczył prowadzenia zajęć grupowych i udzielania porad indywidualnych żołnierzom kończącym zasadniczą służbę wojskową. Tematem zajęć, głównie zawodowej informacji grupowej, było przygotowanie żołnierzy do wejścia na rynek pracy i aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Dotychczas przeprowadzono jedenaście edycji takich zajęć zazwyczaj wiosną i jesienią. W roku 2005 doradcy zawodowi z Centrum przeprowadzili zajęcia informacyjne na temat „Samodzielność w poszukiwaniu pracy” dla 112 żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową, 17 z nich skorzystało z konsultacji indywidualnej, a 5 wzięło udział w zajęciach warsztatowych z zakresu aktywnego poszukiwania pracy. Podobnie było w roku 2006, doradcy zawodowi z Centrum objęli usługami 129 żołnierzy. Z tej liczby zajęciami informacyjnymi na temat „Samodzielność w poszukiwaniu pracy” objęto 115 żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową, 14 żołnierzy poradnictwem indywidualnym i z tej grupy 7 żołnierzy poradnictwem grupowym. W roku 2007 informacją zawodową objęto 146 żołnierzy, z tej liczby poradnictwem objęto 8 żołnierzy. Zajęcia odbywają się w Jednostce Wojskowej w ostatnim miesiącu zasadniczej służby wojskowej żołnierzy, w godzinach popołudniowych. Gospodarze oferują znakomite warunki pracy, zajęcia odbywają się w sali multimedialnej. Konsultacje prowadzone są w odrębnym, doskonale do tej funkcji dostosowanym, pomieszczeniu.

Współdziałanie z Kuratorami Sądowymi

W trzecim kwartale 2007 nawiązana została współpraca Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie Filii w Ciechanowie z Powiatowymi Urzędami Pracy i Kuratorami

Sądowymi z terenu działania Filii. We wrześniu, stosownie do wcześniejszych ustaleń, w siedzibie Centrum odbyły się spotkania zainteresowanych partnerów, tj. kuratorów Sądów Rejonowych w Mławie, Płońsku i Ciechanowie, pracowników Powiatowych Urzędów Pracy Mławie i Żurominie, Płońsku i Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie Filii w Ciechanowie. Osiągnięto postawione cele: nawiązanie bezpośrednich kontaktów, wymianę informacji na temat specyfiki pracy zarówno kuratorów sądowych, jak i pracowników urzędów pracy.

Z dobrym przyjęciem spotkały się prezentacje przygotowane przez pracowników Filii WUP dotyczące „Usług i instrumentów rynku pracy realizowanych na podstawie ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy i „Program Operacyjny Kapitał Ludzki wsparcie dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym”. Pracownicy powiatowych urzędów pracy przedstawiali informacje o sytuacji na lokalnych rynkach pracy, jak również ukazujące działalność urzędu. W czasie spotkań również Kuratorzy sądowi przedstawili prawne uwarunkowania dotyczące ich pracy. Bardzo istotną częścią tych spotkań była dyskusja, pozwalająca na uszczegółowienie prezentowanych tematów i podjęcie wątków dotyczących współpracy między urzędami pracy, kuratorami sądowymi i pracownikami ośrodków pomocy społecznej. Pozytywnymi rezultatami tych spotkań były ustalenia dotyczące sposobów komunikowania się. W Płońsku i Ciechanowie ustalono system przekazywania informacji o ofertach pracy dla potrzeb kuratorów sądowych. Współpraca trwa, kontakty, głównie telefoniczne są realizowane w miarę potrzeb.

Działania promocyjne

Jedną z form działania Centrum jest promocja proponowanych usług. Jest to możliwe dzięki kontaktom z lokalną rozgłośnią radiową – Katolickim Radiem Ciechanów, lokalną telewizją kablową w czasie, kiedy ona istniała oraz lokalną prasą – „Tygodnikiem Ciechanowskim”, „EXTRA Ciechanów”. Przez cały ten okres ukazywały się artykuły o tematyce zawodoznawczej, przekazywane były ważne informacje dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Wielokrotnie podczas konferencji i spotkań z przedstawicielami władz samorządowych, powiatowych i gminnych prezentowano problematykę poradnictwa zawodowego. Działo się to chociażby przy pierwszych kontaktach dotyczących organizacji Forów Edukacyjnych, gdzie bardzo istotne było poinformowanie o celach i założeniach tych przedsięwzięć. Upowszechniano informację o usługach Centrum poprzez plakaty i ulotki, poprzez współpracę z placówkami oświatowymi, wyższymi uczelniami, instytucjami szkoleniowymi. W naszej pracy wykorzystujemy możliwości, jakie daje funkcjonowanie strony internetowej Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie. Na tej stronie informujemy o swych przedsięwzięciach, przygotowujemy też sprawozdawcze materiały informacyjne dotyczące ich przebiegu.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ostrołęce

4. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ostrołęce

Zadania Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ostrołęce realizowane były poprzez udzielanie informacji oraz prowadzenie poradnictwa zawodowego dla klientów indywidualnych i zorganizowanych grup.

Z usług Centrum korzystały głównie osoby bezrobotne i poszukujące pracy, studenci, nauczyciele, pedagodzy szkolni. Wśród klientów Centrum dużą grupę stanowiły osoby będące w szczególnie trudnych sytuacjach życiowych, podopieczni ośrodków pomocy społecznej. Z usług CliPKZ korzystają coraz częściej osoby wykształcone, zmotywowane, poszukujące konkretnych informacji. Do wielu osób, mieszkańców gmin odległych od siedziby Filii spotkania z doradcami zawodowymi w miejscach lub w pobliżu miejsc ich zamieszkania są nadal szansą na aktywizację zawodową i znalezienie swojego miejsca na rynku pracy.

Zadania Centrum realizują pracownicy, którzy ukończyli studia podyplomowe w zakresie doradztwa, posiadają licencje doradcy zawodowego i doskonaliły swoje kwalifikacje zawodowe na specjalistycznych szkoleniach.

Poradnictwo zawodowe

W latach 2000 – 2008 z usług Centrum z różnych form poradnictwa zawodowego skorzystało 6 648 osób, w tym:

- z indywidualnych porad zawodowych skorzystało 2 361 osób,
- z usług poradnictwa grupowego – 4 287 osób (306) grup,
- badania testowe przeprowadzono dla 1 594 osób.

W ramach działań doradczych prowadzone były warsztaty aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Celem zajęć było zdobycie przez uczestników umiejętności poszukiwania pracy. Zajęcia obejmowały poznanie metod poszukiwania pracy i analizę dotychczasowych niepowodzeń w znalezieniu zatrudnienia, odkrywanie własnych umiejętności i możliwości, sporządzanie indywidualnych dokumentów aplikacyjnych. Uczestnicy zajęć uzyskiwali wyczerpujące informacje o możliwościach szkolenia i zatrudnienia, informacje o lokalnym i krajowym rynku pracy. Uczestnicy warsztatów odwiedzali Filię, jako klienci indywidualni, uczestnicząc w giełdach pracy, korzystając z porad indywidualnych i ofert pracy oferowanych przez „Sklep z pracą”.

Pracownicy Centrum włączali się również w realizację przedsięwzięć, mających na celu łagodzenie problemów związanych z grupowymi zwolnieniami pracowni-

ków, udzielając pomocy w formie porad indywidualnych i grupowych dla zwalnianych osób.

Do połowy 2004 roku, zgodnie z obowiązującą wówczas ustawą odbiorcami usług doradczych była również młodzież szkolna. Działania w zakresie edukacji zawodowej młodzieży polegały m.in. na udzielaniu porad indywidualnych. W latach 2001 – 2004 z tej formy skorzystało ogółem 384 uczniów (tabela nr 1). Większość uczniów objęta była badaniami testowymi – stosowano Zestaw do Samobadania Hollanda, Test Osobowości i Zainteresowań, test WAIS-R, test uzdolnień Horn'a, Baterię Testów Uzdolnień Ogólnych (BTUO).

Tabela nr 1. Poradnictwo zawodowe dla młodzieży uczącej się

Lata	Uczniowie szkół				Razem
	gimnazjalnych	zasadniczych zawodowych	średnich ogólnych	średnich zawodowych	
2001	1	17	85	35	138
2002	35	0	42	31	108
2003	17	21	20	5	63
do VI 2004	58	1	11	5	75
Razem	111	39	158	76	384

Od 2006 roku wprowadzono nową formę zajęć warsztatowych dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Zajęcia aktywizacyjne „Jak ponownie znaleźć się na rynku pracy” oraz „Wygraj swój czas” były prowadzone głównie w miejscu zamieszkania uczestników zajęć. W organizacji i prowadzeniu zajęć aktywizacyjnych z doradcami współpracowały ośrodki pomocy społecznej, gminne centra informacji oraz powiatowe urzędy pracy. W latach 2006 – 2008 z zajęć aktywizacyjnych skorzystało 515 osób (tabela nr2).

Tabela nr 2. Liczba osób korzystających z usług poradnictwa zawodowego w latach 2000-2008 (bez młodzieży uczącej się)

Rodzaj usługi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Poradnictwo indywidualne	291	551	233	160	117	261	336	181	231
Rozmowy doradcze	632	1329	541	324	198	373	488	257	377
Poradnictwo grupowe	596	744	1096	851	558	149	118	41	134
Zajęcia aktywizacyjne	0	0	0	0	0	0	176	198	141

Gromadzenie i upowszechnianie informacji zawodowej

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Ostrołęce realizuje zadania związane z gromadzeniem, aktualizacją oraz upowszechnianiem zbiorów informacji zawodowej.

Od stycznia 2001 do czerwca 2004 odbiorcami informacji zawodowej była głównie młodzież. W zorganizowanych w tym okresie spotkaniach grupowych uczestniczyło 6514 uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych (tabela nr 3).

Tabela nr 3. Uczniowie korzystający z informacji zawodowej

Lata	Uczniowie szkół				Razem
	gimnazjalnych	zasadniczych zawodowych	średnich ogólnych	średnich zawodowych	
2001	282	361	426	646	1 715
2002	948	0	608	325	1 881
2003	1 332	21	217	376	1 925
Do IV 2004	670	0	86	237	993
Razem	3 232	382	1 337	1 584	6 514

Najliczniejsza grupa osób odwiedzających Centrum poszukiwała informacji, dotyczących możliwości kształcenia, sytuacji na lokalnym rynku pracy, rozmowy kwalifikacyjnej, poprawności sporządzania dokumentów aplikacyjnych. Najbardziej sprecyzowane potrzeby w zakresie informacji zawodowej mieli absolwenci szkół, którzy jako uczniowie uczestniczyli w spotkaniach informacyjnych.

Pracownicy Centrum gromadzili i upowszechniali materiały, dotyczące:

- prognoz sytuacji na rynku pracy, szczególnie zapotrzebowania na pracowników w określonych branżach i zawodach,
- opisów stanowisk pracy, których nazwy podawane są przez pracodawców w języku angielskim,
- zakresu i rodzaju usług, świadczonych przez różne instytucje, działające w sferze rynku pracy i innych obszarów problematyki społecznej,
- edukacji zawodowej młodzieży (informacje o szkołach wyższych, policealnych, studiach podyplomowych),
- kształcenia ustawicznego dorosłych w formach szkolnych i pozaszkolnych w celu podwyższania/zmiany kwalifikacji zawodowych,
- doskonalenia pracy warsztatu doradcy zawodowego,
- sytuacji na lokalnym, jak i krajowym rynku pracy (oferty pracy, informacje o targach i giełdach pracy),
- możliwych form świadczenia pracy, jak zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy, telepraca, wolontariat,
- możliwości zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej,
- możliwości szkolenia lub zatrudnienia w ramach projektów, realizowanych przez lokalne instytucje.

Źródłem pozyskiwania informacji były:

- internet (strony instytucji rynku pracy, serwisów z ofertami pracy, instytucji realizujących projekty),
- literatura specjalistyczna w zakresie prowadzenia informacji i poradnictwa zawodowego,
- publikacje dotyczące statystyki i analiz zjawisk zachodzących na rynku pracy,
- materiały promocyjne szkół, instytucji, przedsiębiorstw biorących udział w przedsięwzięciach gospodarczych i edukacyjnych, promujących miasta i gminy,
- materiały szkoleniowe i informacyjne, otrzymywane przez pracowników Filii, uczestniczących w konferencjach, seminariach, szkoleniach.

Ze zbiorów informacji zawodowej korzystały głównie osoby bezrobotne i poszukujące pracy, jak również podwyższające swoje kwalifikacje zawodowe, głównie osoby studiujące w systemie zaocznym. Od 2000 r. z usług w zakresie indywidualnej i grupowej informacji zawodowej skorzystało 29.816 osób (tabela nr 4).

Tabela nr 4. Osoby korzystające z usług informacji zawodowej w latach 2000-2008 (bez młodzieży uczącej się)

Rodzaj usługi	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Indywidualna informacja zawodowa	863	1876	1493	1851	4 839	2 410	4 900	4 601	5 252
Grupowa informacja zawodowa	41	0	21	82	142	323	190	743	189
Ogółem	904	1 876	1 514	1 933	4 981	2 733	5 090	5 344	5 441

Materiały informacyjne były przekazywane instytucjom, zajmującym się problematyką edukacji, zatrudnienia oraz pomocą w rozwiązywaniu problemów zawodowych i życiowych mieszkańców miasta i okolicznych powiatów, m.in. do:

- urzędów miast, starostw powiatowych i gmin na terenie działania Filii,
- instytucji rynku pracy – Powiatowych Urzędów Pracy oraz Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP,
- gminnych centrów informacji,
- centrów i ośrodków pomocy społecznej,
- instytucji oświatowych i szkół - Delegatury Kuratorium Oświaty, Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli, Centrum Kształcenia Praktycznego oraz szkół gimnazjalnych i wyższych.

Informacje upowszechniane były w formie:

- ulotek, broszur, plakatów informujących o międzynarodowych i regionalnych targach pracy oraz lokalnych przedsięwzięciach – targach, prezentacjach, dniach otwartych, dniach aktywności zawodowej,
- pism, informujących o aktualnych źródłach poszukiwania pracy,
- artykułów prasowych i audycji radiowych.

Z inicjatywy Centrum w 2005 roku zorganizowana została konferencja „Rola informacji zawodowej w rozwiązywaniu problemów bezrobocia”. Współorganizatorami tego przedsięwzięcia było Centrum Edukacji i Pracy OHP, Delegatura Kuratorium Oświaty, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli Wydział w Ostrołęce oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna. Konferencja skierowana była do władz samorządowych, dyrektorów szkół, nauczycieli przedsiębiorczości, doradców zawodowych, pedagogów, psychologów i organizacji pozarządowych. Integracja lokalnych instytucji wpłynęła pozytywnie na ich aktywność w rozwiązywaniu problemów rynku pracy.

Działania w zakresie kształcenia ustawicznego i szkolenia

Od 2004 roku pracownicy Centrum udzielali informacji dotyczących warunków uzyskania wpisu do rejestru instytucji szkoleniowych poprzez grupowe spotkania informacyjne dla przedstawicieli instytucji szkoleniowych oraz indywidualne konsultacje.

Do końca 2008 roku wpis do rejestru instytucji szkoleniowych uzyskało 52 instytucje szkoleniowe z terenu działania Filii WUP w Ostrołęce. 49 wniosków złożonych w Filii WUP w Ostrołęce zostało sprawdzonych pod względem formalnym. Instytucje szkoleniowe były informowane o składaniu corocznych informacji o kontynuowaniu działalności szkoleniowej, aktualizacji danych i zmieniających się przepisach prawnych w tym zakresie.

Pracownicy Centrum w swoich działaniach dużą uwagę przywiązywali do propagowania wśród osób bezrobotnych idei kształcenia ustawicznego, zachęcali do kontynuowania edukacji poprzez szkolenia, szkoły dla dorosłych, kursy czy różne rodzaje form przyuczenia do zawodu. Przekwalifikowanie się było często jedyną szansą powrotu na rynek osób długotrwale bezrobotnych.

Współdziałanie z partnerami rynku pracy

Powiatowe Urzędy Pracy

Sprawna i wszechstronna obsługa klienta nie mogłaby istnieć bez partnerskiej współpracy z powiatowymi urzędami pracy. Współdziałanie z PUP polegało na:

- inicjowaniu i organizowaniu spotkań dla kadry doradców zawodowych z powiatowych urzędów pracy, dotyczących problematyki doradztwa zawodowego, wymiany doświadczeń z pracy z klientami, szkoleń zawodowych,
- konsultacjach telefonicznych dotyczących realizowanych programów i szkoleń,
- prowadzeniu warsztatów w ramach programów finansowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, realizowanych przez powiatowe urzędy pracy,

- prowadzeniu zajęć w formie grupowego poradnictwa zawodowego oraz grupowej informacji zawodowej dla osób bezrobotnych i poszukujących pracy,
- przekazywaniu materiałów metodycznych,
- zbieraniu okresowych sprawozdań z zakresu poradnictwa, działalności klubów pracy i szkoleń dla bezrobotnych i udostępnianie ich zainteresowanym,
- prowadzeniu spotkań z pracownikami ds. rozwoju zawodowego z powiatowych urzędów pracy w celu przekazania bieżących informacji związanych z kształceniem ustawicznym,
- przekazywaniu materiałów opracowanych przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie,
- wspólnej organizacji stoisk w ramach własnych i lokalnych przedsięwzięć (targi, fora edukacyjne, konferencje),
- wzajemnej promocji realizowanych programów, skierowanych do osób bezrobotnych.

Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP

Celem współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP w Ostrołęce była budowa systemu na rzecz informacji i poradnictwa zawodowego. Wynikało to z faktu istnienia wspólnej grupy odbiorców usług obu instytucji, jaką są osoby pomiędzy 18 a 25 rokiem życia. Współpraca ma przeciwdziałać powielaniu działań i zapewnić ciągłość procesów doradczych dla tej grupy odbiorców, która charakteryzuje się łąčeniem aktywności edukacyjnej i zawodowej (nauka, praca lub łączenie nauki z pracą). Elastyczne dopasowanie działań Centrum i OHP pozwalało na optymalizację działań w zakresie planowania kariery zawodowej przez osoby wchodzące na rynek pracy.

Działając na rzecz budowy systemu poradnictwa i informacji zawodowej pracownicy Centrum włączali pracowników OHP w działania organizowane przez Filię: konferencje, spotkania, Targi Pracy, Dni Aktywności Zawodowej, Dni Otwarte WUP.

W celu skutecznego przeciwdziałania zjawisku dziedziczenia bezrobocia pracownicy OHP uczestniczyli w przedsięwzięciach, realizowanych przez CliPKZ na rzecz podopiecznych ośrodków pomocy społecznej.

Filia WUP i Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP wspólnie organizowały Prezentacje Edukacyjne i Młodzieżowe Targi Edukacji i Pracy.

Agencje Pośrednictwa Pracy

CliPKZ współpracowało z Agencją Pracy Work Wonders oraz Work Service. W latach 2006 – 2008 pracownicy Agencji uczestniczyli w Dniach Otwartych, udzielając informacji zawodowych i udostępniając posiadane oferty pracy. Uczestniczyli również w spotkaniach, konferencjach i targach organizowanych przez Filię WUP w Ostrołęce. W czasie Prezentacji Edukacyjnych i Młodzieżowych Targów Edukacji i Pracy oferowali młodzieży oferty pracy tymczasowej i sezonowej.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Już na początku swojej działalności (2000 rok) ostrołęckie Centrum nawiązało współpracę z instytucją zajmującą się osobami wymagającymi szczególnego wsparcia – Miejskim Ośrodkiem Pomocy Rodzinie w Ostrołęce. Wspólne spotkania doradców i pracowników socjalnych, wymiana informacji i doświadczeń w zakresie aktywizacji osób bezrobotnych zaowocowały uczestnictwem podopiecznych MOPR najpierw w spotkaniach informacyjnych, a później w warsztatach poszukiwania pracy. W związku z trudnymi sytuacjami zawodowymi, ale też życiowymi tej grupy klientów, bardzo przydatne okazały się zajęcia, dotyczące radzenia sobie ze stresem. Dobrze układająca się współpraca z pracownikami socjalnymi, wymierne efekty spotkań i warsztatów w postaci podjęcia zatrudnienia lub własnej działalności gospodarczej, jak też zauważenie większej aktywności zawodowej uczestników spotkań było inspiracją do rozszerzenia sprawdzonych form współpracy na inne ośrodki pomocy społecznej.

Od 2003 roku Centrum organizuje spotkania z kierownikami i pracownikami socjalnymi ośrodków pomocy społecznej, działających na terenie gmin powiatu ostrołęckiego, ostrowskiego, makowskiego i przasnyskiego. Efektem spotkań były zajęcia przeprowadzane w formie grupowego poradnictwa zawodowego i warsztaty aktywnego poszukiwania pracy organizowane przez ośrodki pomocy społecznej, gminne ośrodki pomocy społecznej i powiatowe centra pomocy rodzinie dla podopiecznych tych instytucji. Grupowym poradnictwem zawodowym w 2004 roku objęto 386 mieszkańców 29 gmin z terenu działania Filii. W latach 2005-2008 doradcy zawodowi pełnili dyżury w siedzibie MOPR w Ostrołęce oraz w ośrodkach pomocy społecznej w gminach, w dniach podpisywania gotowości do pracy przez podopiecznych tych instytucji.

Ośrodki pomocy społecznej w gminach wspierają inicjatywy Centrum w realizacji działań informacyjno-doradczych. W 2007 roku odbyło się 6 spotkań pod nazwą Dni Aktywności Zawodowej w gminach powiatu ostrołęckiego i makowskiego. Wzięło w nich udział ok. 400 osób. W 2008 roku zorganizowano 30 spotkań informacyjno-doradczych w 20 gminach powiatu ostrołęckiego, ostrowskiego i makowskiego. Ponad 1100 osób skorzystało z możliwości zapoznania się z ofertami edukacyjnymi, ofertami pracy, możliwościami udziału w programach rynku pracy dofinansowywanych ze środków unijnych, przepisami z zakresu prawa pracy. Dzięki udziałowi pracowników Powiatowego Urzędu Pracy, Państwowej Inspekcji Pracy i Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP informacje i porady miały szerszy zakres i wykraczały poza usługi świadczone przez Filię Wojewódzkiego Urzędu Pracy.

Ponadto ośrodki pomocy społecznej zapraszały pracowników Centrum do udziału w organizowanych lub współorganizowanych przedsięwzięciach. Od 2007 roku stoiska informacyjno-promocyjne Filii organizowane były na festynach i piknikach rodzinnych.

Instytucje penitencjarne

Do 2004 roku doradcy zawodowi ostrołęckiego Centrum współpracowali z Domem Poprawczym i Schroniskiem dla Nieletnich w Laskowcu, organizując dla młodzieży zajęcia z zakresu informacji i poradnictwa zawodowego.

Centrum współpracowało także z Aresztem Śledczym w Ostrołęce oraz z Oddziałem Tymczasowego Zakwaterowania Skazanych w Przytułach Starych. Celem organizowanych zajęć aktywizacyjnych oraz grupowej informacji zawodowej było zapobieganie wykluczeniu społecznemu osób osadzonych po opuszczeniu przez nich zakładów karnych.

Instytucje wspierające osoby niepełnosprawne

Centrum w Ostrołęce od 2004 r. współpracowało z Ośrodkiem Aktywizacji Osób Niepełnosprawnych w Ostrowi Mazowieckiej, prowadząc zajęcia z przedsiębiorczości w zakresie badania preferencji do prowadzenia własnej firmy dla osób z niepełnosprawnością fizyczną oraz aktywnego poszukiwania zatrudnienia dla osób z lekkim stopniem niepełnosprawności. Na prośbę Stowarzyszenia Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych zajęcia o podobnej tematyce prowadzone były również dla osób ze Środowiskowego Domu Samopomocy w Myszyńcu.

W miarę zgłaszanych potrzeb prowadzone były spotkania informacyjne i zajęcia aktywizacyjne dla podopiecznych tych instytucji. Centrum organizowało spotkania informacyjne i warsztaty dla uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Ostrołęce. Doradcy zawodowi uczestniczyli w Targach Pracy i Przedsiębiorczości dla Osób Niepełnosprawnych i innych przedsięwzięciach, dotyczących rozwiązywania problemów zawodowych tych osób.

Gminne Centra Informacji

Od początków istnienia Gminnych Centrów Informacji, doradcy zawodowi z Centrum w Ostrołęce oferowali swoją pomoc zatrudnionym tam pracownikom. Pracownicy GCI byli zapraszani do CliPKZ, gdzie mieli możliwość poznania metod i narzędzi pracy doradców.

Do GCI systematycznie przekazywane były broszury, ulotki, plakaty oraz inne materiały informacyjne. Ponadto Centrum wspierało działalność GCI poprzez bieżącą wymianę informacji, dotyczących zagadnień rynku pracy. Pracownicy GCI uczestniczyli w spotkaniach, konferencjach i innych przedsięwzięciach (Targi Edukacyjne, Dzień Otwarty WUP, Dzień Aktywności Zawodowej), organizowanych przez Filię w Ostrołęce. Doradcy zawodowi zapraszani byli na spotkania z klientami GCI, gdzie udzielali indywidualnych porad osobom zainteresowanym, prowadzili zajęcia aktywizujące, spotkania informacyjne i warsztaty. Uczestniczyli też w lokalnych przedsięwzięciach, organizowanych przez GCI.

W siedzibach GCI odbywały się spotkania i zajęcia dla osób bezrobotnych, pod-

opiecznych ośrodków pomocy społecznej. Wyposażenie GCI w nowoczesny sprzęt multimedialny ułatwiało doradcom prowadzenie zajęć, a uczestnicy nabywali umiejętności, np. wyszukiwania użytecznych informacji w internecie.

Szkoły i inne instytucje oświatowe

Do 2004 r., do chwili wejścia w życie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, działania Centrum polegały na prowadzeniu spotkań dla młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych w formie grupowej informacji zawodowej oraz porad indywidualnych. Ostrołęckie Centrum było również inicjatorem i organizatorem przedsięwzięć, wspierających aktywizację zawodową młodzieży. Od kilku już lat znaczącą imprezą w dla miasta, jak i powiatu ostrołęckiego były Prezentacje Edukacyjne, na których przedstawiciele szkół ponadgimnazjalnych prezentowali kierunki kształcenia i osiągnięcia szkół młodszym kolegom. Inspiracją dla Prezentacji było zainicjowanie i zorganizowanie w 2001 roku Forum Planowania Kariery Zawodowej. Celem Forum była pomoc uczniom gimnazjów z Ostrołęki w wyborze kierunku dalszego kształcenia poprzez zaprezentowanie przez szkoły ponadgimnazjalne oferty szkoleniowej oraz usług informacyjnych i doradczych przez instytucje rynku pracy. W Forum wzięło udział około 300 osób. Wśród uczestników byli m.in. dyrektorzy, nauczyciele i uczniowie szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Organizacja Forum zintegrowała wszystkie instytucje związane z edukacją zawodową młodzieży oraz wpłynęła na wzrost zainteresowania młodzieży i nauczycieli informacją i poradnictwem zawodowym.

W 2003 roku zmieniona została forma przedsięwzięcia. Do udziału w Prezentacjach zaproszono wszystkie szkoły ponadgimnazjalne i gimnazja z Ostrołęki i powiatu ostrołęckiego, a w 2004 roku prezentowały się także szkoły z województwa podlaskiego. Prezentacje na stałe wpisały się w tradycję imprez miasta i cieszą się ogromnym zainteresowaniem wśród młodzieży oraz wielkim uznaniem ze strony dyrektorów i nauczycieli szkół, rodziców, władz miasta i powiatu, instytucji współpracujących z Filią, lokalnych massmediów. Prezentacje w 2003 roku odwiedziło ponad 2000 osób, w 2004 roku - około 2500 osób. W realizację przedsięwzięcia zaangażowanych było corocznie około 70 instytucji i organizacji. W związku ze zmianami ustawowymi od 2005 do 2008 roku głównym organizatorem Prezentacji było CEiPM OHP, a Filia współorganizowała przedsięwzięcie. Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej przygotowywało stoiska informacyjno-promocyjne, które odwiedzało corocznie ok. 2000 osób.

Doradcy zawodowi brali udział w programie pomocy w wejściu na rynek pracy wychowankom Domu Dziecka w Ostrołęce. Osoby kończące szkoły ponadgimnazjalne objęto usługami informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego w zakresie wyboru kierunku kształcenia oraz aktywnego poszukiwania pracy. Dla uczniów drugiej klasy gimnazjum, wchodzącej w skład Zespołu Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych przeprowadzono zajęcia w zakresie grupowej informacji zawodowej.

Odkąd aktywizację zawodową młodzieży przejęło Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, współdziałanie ze szkołami polegało na:

- udostępnianiu zbiorów informacji zawodowej, przede wszystkim o rynku pracy, zawodach i możliwościach kształcenia,
- wspieraniu Szkolnych Ośrodków Kariery poprzez uczestnictwo w Dniach Kariery oraz wymianę informacji zawodowych,
- uczestniczeniu w spotkaniach z pedagogami, psychologami oraz rodzicami gimnazjalistów w celu przygotowania ich do świadomej pomocy dzieciom w wyborze dalszego kierunku kształcenia,
- organizacji stoisk informacyjnych w przedsięwzięciach promocyjnych szkół,
- prowadzeniu zajęć aktywizacyjnych w szkołach dla dorosłych,
- współorganizacji Prezentacji Edukacyjnych, Młodzieżowych Targów Edukacji i Pracy, konferencji.

Bardzo dobra współpraca ze szkołami pozwoliła na sprawne zbieranie informacji do badań socjologicznych, których efektem było wydanie przez WUP w Warszawie opracowania „Rynek pracy a szkolnictwo zawodowe na Mazowszu”. Centrum dysponowało bazą teleadresową szkół, która była na bieżąco aktualizowana.

Doradcy zawodowi uczestniczyli w konferencjach organizowanych przez Delegaturę Kuratorium Oświaty dla dyrektorów szkół. Wymieniano informacje, dotyczące problematyki edukacji zawodoznawczej oraz prognoz i możliwości dostosowania kształcenia do potrzeb rynku pracy. Wspólnie z Kuratorium Oświaty i Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli organizowane były konferencje dla pedagogów i nauczycieli przedsiębiorczości w zakresie aktywizacji zawodowej i podejmowania działalności gospodarczej.

Od 2007 i 2008 roku Centrum wspólnie z CEiPM OHP, Delegaturą Kuratorium Oświaty w Ostrołęce, władzami samorządowymi miasta i powiatu zorganizowało Młodzieżowe Targi Edukacji i Pracy. Przedsięwzięcie skierowane było do młodzieży szkół ponadgimnazjalnych, stojącej przed wyborem dalszej edukacji lub pracy.

Pracodawcy

Pracodawcy są źródłem pozyskiwania informacji o wolnych miejscach pracy, ale też o kandydatach do pracy i pracownikach. Bardzo często obiegowe opinie o wymaganiach pracodawców nie odzwierciedlają ich faktycznych potrzeb. Hierarchia ważności pewnych cech, zakresu wiedzy i umiejętności prezentowana przez pracodawców różni się zwykle od wyobrażeń na ten temat poszukującego pracy. Wiele cennych informacji o problemach zatrudnieniowych pracodawców, jak i potencjalnych pracowników zebrano podczas pozyskiwania danych do badań socjologicznych „Rynek pracy a szkolnictwo zawodowe na Mazowszu”.

W ramach ouplacementu wspólnie z Kolejową Agencją Aktywizacji Zawodowej prowadzone były zajęcia w zakresie aktywizacji zawodowej dla grupy kolejarzy objętych zwolnieniami grupowymi.

Prowadzone były również warsztaty poszukiwania pracy dla zwalnianych pracowników Telekomunikacji Polskiej S.A., Narodowego Banku Polskiego i szpitala.

Przed zwolnieniami pracowników Zakładów Mięsnych zorganizowany został Punkt Informacji, w którym zwalniani pracownicy mogli uzyskać informacje o rynku pracy i skorzystać z porad zawodowych. Możliwości tworzenia nowych miejsc pracy były tematem rozmów z pracownikami Zespołu Elektrowni Ostrołęka. Współpracując z Regionalną Izbą Gospodarczą przekazywano informacje, dotyczące zakresu pomocy doradców zawodowych w doborze kadr.

Od września 2007 roku w siedzibie Filii organizowane były giełdy pracy. Dla doradców były one okazją do przekazywania pracodawcom informacji, dotyczących oczekiwań osób poszukujących zatrudnienia, ich preferencji zawodowych, możliwości szkolenia lub przekwalifikowania oraz zasobów informacji zawodowych, przydatnych w rekrutacji i selekcji pracowników.

Wojskowa Komenda Uzupełnień w Ostrołęce

Centrum od 2008 roku współpracowało z Wojskową Komendą Uzupełnień, która wraz ze szkołami wojskowymi brała udział w Młodzieżowych Targach Edukacji i Pracy. Oprócz wymiany informacji o rynku pracy, obie instytucje współpracowały przy organizacji przedsięwzięć mających na celu przeciwdziałanie bezrobociu. Centrum uczestniczyło w organizowanych przez WKU Targach Pracy i Szkolnictwa Wojskowego.

Instytucje pozarządowe

Centrum współpracowało z instytucjami pozarządowymi – Agencją Rozwoju Regionalnego (ARR) i Agencją Rozwoju Mazowsza Północno-Wschodniego. Wspólnie z ARR prowadzono akcję promocyjną programu „Młodzież – Wolontariat Europejski”, w ramach której odbywały się spotkania z młodzieżą, zainteresowaną tą formą zatrudnienia. Wspólnie zorganizowano również konferencję, dotyczącą wdrażania systemów zapewnienia jakości ISO, co umożliwiło nawiązanie kontaktów z pracodawcami. Wzajemna promocja realizowanych na rzecz rynku pracy programów, miała pozytywny wpływ na dotarcie z informacją do szerokiej grupy potencjalnych beneficjentów. Oferta udziału w programach, skierowanych do osób bezrobotnych, realizowanych przez te instytucje, uzupełniała usługi Centrum w czasie Dni Otwartych, Prezentacji Edukacyjnych, Młodzieżowych Targów Edukacji i Pracy i innych organizowanych przez Filię przedsięwzięć.

Działania promocyjne

Od 2000 roku Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prowadziło promocję swoich ustawowych działań, jak i nowych inicjatyw, mających na celu pomoc w rozwiązywaniu problemów zawodowych różnych grup klientów.

Skuteczna promocja była możliwa m.in. dzięki bardzo dobrej współpracy z lokalnymi mediami. Informacje o usługach ostrołęckiego Centrum i przedsięwzięciach

organizowanych przez Filię, docierały do słuchaczy Radia „OKO”, Radia „Nadzieja” i „Radia dla Ciebie”. Artykuły, dotyczące działalności Centrum ukazywały się w lokalnej prasie – „Tygodniku Ostrołęckim”, „Gazecie Współczesnej”, „Zazuli”, „Wiadomościach Ostrołęckich”, „Rozmaitościach Ostrołęckich”, a także na łamach „Mazowieckiego Rynku Pracy”, „Kroniki Mazowieckiej” i na stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy. Radio „OKO” i „Tygodnik Ostrołęcki” obejmowały patronatem medialnym „Prezentacje Edukacyjne”, Młodzieżowe Targi Edukacji i Pracy, informowały o Dniach Otwartych, Dniach Aktywności Zawodowej i konferencjach.

Pracownicy Centrum byli często „gośćmi dnia” w Radiu „OKO”, gdzie odpowiadali na pytania i zachęcali do korzystania z informacji zawodowej i poradnictwa zawodowego. Ofertę usług Centrum emitowała również lokalna telewizja kablowa „ESPRIT”.

Ponadto Centrum przygotowywało stoiska informacyjne na:

- targach pracy (Targi Pracy i Przedsiębiorczości dla Osób Niepełnosprawnych, Targi Pracy i Szkolnictwa Wojskowego, Ogólnopolskie Targi Pracy OHP „Unia Europejska – Szansa Młodzież”, Ogólnopolskie Targi Edukacji i Pracy „Młodzież – Praca – Perspektywy),
- konferencjach (Forum Młodzieży Szkół Promocji Zdrowia”, „Profilaktyka środowiskowa w miejscu zamieszkania dzieci i młodzieży”, „Jak budować lokalne strategie profilaktyczne”, Forum Edukacyjne, konferencji dotyczącej wdrażania ISO w przedsiębiorstwach),
- dniach kariery, organizowanych przez Szok-i,
- prezentacjach gospodarczych,
- spotkaniach z organizacjami pracodawców i pracodawcami,
- Dniach Otwartych lokalnych instytucji,
- imprezach promujących miasta i gminy (pikniki, festyny, dożynki gminne i gminno-parafialne).

Doradcy zawodowi dbali o jakość świadczonych usług, gdyż jest to najskuteczniejszy i najbardziej ceniony przez klientów sposób na promocję.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku

5. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku

Świadczenie usług z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku świadczy usługi w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej, ofertę swą kierując do wszystkich osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy. Centrum w Płocku na bieżąco dostosowuje formy pracy do potrzeb klientów, zmieniających się wymogów rynku pracy oraz problemów lokalnych. W latach 2000 – 2008 działaniami poradnictwa i informacji zawodowej objęto ogółem 40.363 osoby, z czego 11.649 to uczniowie szkół średnich i studenci.

Tabela 1. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych usługami w zakresie poradnictwa zawodowego w latach 2000 – 2008

Formy usług	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Liczba osób objętych usługami
Indywidualne poradnictwo zawodowe	538	324	703	284	646	380	239	229	210	3 553
Grupowe poradnictwo zawodowe	409	472	250	258	579	171	174	184	353	2 850
Razem usługi w danym roku	947	796	953	542	1 225	551	413	413	563	6 403

Jak obrazuje powyższa tabela w latach 2000 – 2002 liczba osób, które skorzystały z poradnictwa zawodowego (łącznie w formie indywidualnej i grupowej) kształtowała się mniej więcej na tym samym poziomie, tj. odpowiednio do lat 947, 796 i 953 osoby. W roku 2003 można zauważyć spadek liczby osób, które skorzystały z tej formy usługi. Należy przy tym zaznaczyć, że w tym okresie działania Centrum skupione były w dużej mierze na usługach skierowanych dla młodzieży uczącej się. Z kolei w 2004 roku liczba bezrobotnych i poszukujących pracy korzystających z poradnictwa wzrosła ponad dwukrotnie w stosunku do roku poprzedniego, osiągając w efekcie najwyższy poziom (tj. 1 225 osób) na przestrzeni analizowanego okresu czasu. W 2005 roku liczba osób objętych tą formą usługi ponownie spadła o ponad połowę

i utrzymywała się mniej więcej na tym samym poziomie przez kolejne lata.

Ogółem w latach 2000 – 2008 usługą poradnictwa zawodowego objęto 6.403 osoby, z tego z porad indywidualnych skorzystało 3 553, natomiast z poradnictwa grupowego 2 850 osób.

Na przestrzeni analizowanego okresu czasu z usług Centrum realizowanych w zakresie indywidualnej i grupowej informacji zawodowej skorzystało łącznie 22 311 bezrobotnych i poszukujących pracy, przy czym ponad czterokrotnie więcej osób (tj. 17 583) skorzystało z usługi świadczonej w formie indywidualnej (tabela nr 2).

Tabela 2. Liczba osób bezrobotnych i poszukujących pracy objętych usługami w zakresie informacji zawodowej w latach 2000 – 2008

Formy usług	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Liczba osób objętych usługami
Indywidualna informacja zawodowa	2 867	1 612	1 520	1 399	2 809	2 147	1 129	2 227	1 873	17 583
Grupowa informacja zawodowa	359	197	238	550	825	186	253	1 402	718	4 728
Razem usługi w danym roku	3 226	1 809	1 758	1 949	3 634	2 333	1 382	3 629	2 591	22 311

Analizując poszczególne lata należy stwierdzić, iż tego rodzaju usługa cieszyła się największym zainteresowaniem w 2000, 2004 i 2007 roku. Z informacji zawodowej skorzystało odpowiednio 3 226, 3 634 oraz 3 629 osób. Najmniejszym zainteresowaniem cieszyła się ta forma pomocy w 2006 roku (1382 osoby), w pozostałych latach wielkości te kształtowały się mniej więcej na zbliżonym poziomie.

Podsumowując stwierdzić należy, iż na przestrzeni analizowanego okresu czasu najwięcej osób, które skorzystały z obu form usług świadczonych przez Centrum, tj. informacji i poradnictwa zawodowego odnotowano w latach 2000, 2004 oraz 2007. Były to odpowiednio: 4 173, 4 859 oraz 4 042 osoby. W pozostałych latach liczba osób objętych usługami Centrum kształtowała się na zbliżonym poziomie (2 843, 2 989, 2 659, 2 884), z wyjątkiem 2006 roku, kiedy to liczba osób zainteresowanych naszą ofertą była najniższa tj. skorzystało z niej 1 795 osób.

Usługi świadczone w latach 2000 – 2004 na rzecz uczniów i młodzieży uczącej się

W związku z dużym zapotrzebowaniem lokalnego środowiska oświatowego, Płockie Centrum prowadziło bardzo intensywną współpracę ze szkołami w zakresie przygotowania młodzieży do właściwego wyboru zawodu, kontynuowania

nauki, a także wejścia na rynek pracy w celu efektywnego poszukiwania zatrudnienia. Dla tej kategorii odbiorców prowadzona była indywidualna i grupowa informacja zawodowa, poradnictwo zawodowe oraz badanie predyspozycji zawodowych.

W okresie styczeń 2000 – czerwiec 2004 z usług adresowanych do młodzieży, skorzystało aż 11 649 uczniów ostatnich klas szkół średnich oraz studentów z terenu Płocka i innych powiatów.

Tabela 4. Liczba uczniów i studentów objętych usługami w zakresie informacji zawodowej w latach 2000 – 2004

Uczniowie i studenci	2000	2001	2002	2003	06.2004	Liczba osób objętych usługami
	1 373	1 573	4 572	4 128	410	11 649

Młodzież poszukiwała głównie informacji na temat zawodów, możliwości dalszego kształcenia, sytuacji na lokalnym i krajowym rynku pracy oraz szansach zatrudnienia za granicą i w krajach UE. Grupowa informacja zawodowa prowadzona była dla zorganizowanych grup młodzieży i dotyczyła tematyki usług Centrum, korzystania z zasobów informacyjnych, podejmowania decyzji zawodowych oraz informacji nt. praw i obowiązków osoby bezrobotnej. Udzielane były także porady indywidualne dla młodzieży, m.in. w zakresie planowania ścieżki edukacyjnej oraz prowadzone zajęcia grupowe. Najliczniej Centrum odwiedzali uczniowie zespołów szkół znajdujących się na terenie działania WUP w Warszawie Filia w Płocku, tj.: Zespołu Szkół Odzieżowych, Zespołu Szkół Ekonomiczno-Kupieckich, Zespołu Szkół Budowlanych, Zespołu Szkół Ochrony Środowiska. Dzięki współpracy z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego do Centrum docierały grupy młodzieży nie tylko z miasta Płocka, ale także z małych miejscowości i gmin. Corocznie uruchamiano cykl spotkań przeznaczony dla młodzieży kończącej szkoły rolnicze. Zorganizowano w Centrum wizyty uczniów szkół rolniczych, tj. z: Zespołu Szkół Rolniczych w Studzieńcu, Trzepowie i Gąbinie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w latach 2000-2004 wzięło udział w kilku Giełdach szkół ponadpodstawowych, podczas których prezentowane były usługi z zakresu poradnictwa zawodowego, skierowane do młodzieży, udostępniano różnego rodzaju informacje, np. ulotki o zawodach, programy komputerowe z zakresu, poradnictwa zawodowego, filmy o zawodach. Doradcy zawodowi Centrum udzielali zainteresowanym informacji zawodowych i porad. Ponadto Centrum brało udział w imprezach towarzyszących Giełdom, np. w spotkaniach z pedagogami i przedstawicielami Kuratorium.

Wykorzystanie specjalistycznych metod testowych

W Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Płocku od wielu lat wykorzystywane są specjalistyczne metody diagnozowania predyspozycji zawodowych osób bezrobotnych i poszukujących pracy. W ramach współpracy z pracodawcami z lokalnego rynku określone są także kwalifikacje, preferencje zawodowe

i osobowościowe kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji zawodowych. Bogate zasoby technik badawczych Centrum wykorzystywane były również na rzecz osób bezrobotnych kierowanych przez powiatowe urzędy pracy z terenu działania WUP w Warszawie Filia w Płocku.

Główne techniki badawcze stosowane w Centrum to: Zestaw do Samobadania Hollanda (do końca 2004 roku), Kwestionariusz Preferencji Zawodowych oraz testy psychologiczne diagnozujące predyspozycje zawodowe w oparciu o uzdolnienia, zainteresowania, cechy osobowości i temperamentu, np. Bateria Testów Uzdolnień Ogólnych, Test Osobowość Zainteresowania, Skala Dyrektywności D-15. Ogółem w latach 2000-2008 badaniami testowymi, w tym psychologicznymi z wykorzystaniem MMPI, NEO-FFI, FCZ-KT, CISS, KKS, skala D, skala I-E objęto 1.756 osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

Program „Pierwsza Praca”

W 2002 r. na terenie działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie Filia w Płocku realizowany był Program „Pierwsza Praca – o Mazowiecki Start” w oparciu o „Ścieżkę obsługi absolwenta”, która została opracowana w celu sprawnej i efektywnej obsługi absolwentów i bezrobotnych do 25 roku życia biorących udział w Programie.

W ramach realizacji Programu:

- przeprowadzono 826 rozmów doradczych z 578 osobami,
- w zajęciach grupowych wzięło udział 481 osób,
- przeprowadzono 48 spotkań informacyjno-szkoleniowych pn. „Samodzielność w poszukiwaniu pierwszej pracy”, w których wzięło udział 514 osób,
- w grupowej informacji zawodowej uczestniczyły 742 osoby – główne zagadnienia poruszane w trakcie tych spotkań dotyczyły ścieżek edukacyjnych, zawodów przyszłości, w kontekście planowania kariery zawodowej, odkrywania nowych możliwości i perspektyw związanych z wejściem naszego kraju do Unii Europejskiej,
- z indywidualnej informacji zawodowej skorzystało 1 416 osób.

W trakcie realizacji Programu na bieżąco koordynowano i monitorowano działania w zakresie poradnictwa zawodowego, prowadzone w powiatowych urzędach pracy z terenu działania Filii w ramach Programu „Pierwsza Praca”, opracowywano również okresowe informacje i sprawozdania dotyczące ww. działań.

Gromadzenie i aktualizowanie informacji zawodowej

Jednym z zadań Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej jest opracowywanie zbiorów z zakresu informacji zawodowej. Aktualne potrzeby społeczne zmuszają do ciągłego wzbogacania i aktualizowania posiadanych informacji. W tym

zakresie dokonano aktualizacji lokalnej informacji o zawodach w Teczkiach Informacji o Zawodzie w 4 działach tj.: Instytucje kształcące, Specjalizacje, Podnoszenie kwalifikacji zawodowych w formach pozaszkolnych, Szanse zatrudnienia, Pracodawcy.

Opracowano także nowe teczki informacji zawodowej dostosowane głównie do potrzeb absolwenta, m.in. dotyczące wolontariatu, staży, szkoleń oraz nowoczesnych kierunków kształcenia. Systematycznie gromadzone były i wykorzystywane w bieżącej pracy wszelkie informacje prasowe i internetowe.

W 2003 r. podjęto działania mające na celu aktualizację bazy regionalnej ogólnopolskiego programu „DORADCA 2000”. Aktualizacja obejmowała weryfikację informacji zawodowych na temat możliwości edukacji na poziomie wyższym i średnim na terenie Płocka, powiatu płockiego, gostynińskiego i sierpeckiego.

W latach 2002-2003 opracowano w formie elektronicznej i papierowej informacje o instytucjach szkolących i kierunkach szkoleń, które zostały wykorzystane do „Katalogu organizatorów szkoleń województwa mazowieckiego”.

Na bieżąco monitorowane są oferty pracy w celu zdobycia wiedzy na temat zawodów nadwyżkowych i deficytowych na lokalnym rynku pracy.

Wychodząc naprzeciw potrzebom klientów, a w szczególności osób bezrobotnych wzbogacono zbiory informacji zawodowej o nowe pozycje opracowane przez pracowników Centrum:

1. Pracodawcy na płockim rynku pracy – informacje dotyczące zapotrzebowania na kadrę pracowniczą, kryteriów stosowanych przy doborze kadry, poszukiwanego profilu pracownika, przygotowania zawodowego i przydatności zawodowej absolwentów.
2. Instytucje, w których osoba bezrobotna, poszukująca pracy może uzyskać pomoc i informacje,
3. Wykaz głównych pracodawców z terenu miasta Płocka i okolic z podziałem na podstawowe sektory działalności,
4. Profil idealnego kandydata – informacje o kryteriach stosowanych przez pracodawców, teoretyczne podstawy tworzenia profili oraz psychologiczne typy pracowników
5. Jak utrzymać się w miejscu pracy? – informacje na temat zagrożeń, jakie niesie ze sobą nowe miejsce pracy i jak sobie radzić z nową sytuacją
6. Jak odnieść sukces na krajowym i europejskim rynku pracy? – informacje o możliwościach rozwoju zawodowego oraz o psychologicznych czynnikach, które wpływają na odniesienie sukcesu,
7. Po dyplomie do Europy – informacje o możliwościach kształcenia w krajach Unii Europejskiej,
8. Praca w Unii Europejskiej – zbiór informacji o rynkach pracy krajów Unii i zasadach podejmowania zatrudnienia w poszczególnych krajach,
9. Poradź sobie ze stresem – informacje nt. czynników wywołujących stres w pracy oraz strategię radzenia sobie w trudnych sytuacjach dnia codziennego
10. Kierunki szkolenia osób bezrobotnych w województwie mazowieckim – plany szkoleń aktualizowane każdego roku

Współpraca z instytucjami szkolącymi w zakresie tworzenia bazy informacji i dostosowania kierunków szkoleń do potrzeb rynku pracy

W 2004 r. Centrum podjęło działania w związku z tworzeniem „Rejestru instytucji szkoleniowych”. W tym celu zorganizowano spotkanie z pracownikami powiatowych urzędów pracy w Płocku, Gostyninie i Sierpcu, a następnie z przedstawicielami instytucji szkolących, zainteresowanych pozyskaniem zleceń finansowanych ze środków publicznych. W czasie spotkań informowano uczestników o celach i zasadach ewidencji jaką będzie stanowić Rejestr, roli Filii w procedurze wpisu do Rejestru. Omawiano także przepisy prawne związane z prowadzeniem Rejestru, jak również zasady wypełniania wniosku o wpis do rejestru instytucji szkoleniowych.

W 2005 roku Centrum przy współpracy Delegatury w Płocku Kuratorium Oświaty w Warszawie zgromadziło i opracowało informacje dot. kształcenia ustawicznego osób dorosłych, realizowanego na terenie działania WUP w Warszawie Filia w Płocku. Zebrany materiał posłużył stworzeniu zbiorczej teczki informacyjnej „Edukacja ustawiczna – kształcenie dorosłych” dotycząca województwa mazowieckiego, która została przekazana powiatowym urzędem pracy z terenu Filii.

W maju 2005 roku CliPKZ uczestniczyło w wizycie studyjnej „Arion study visits”. W spotkaniu brali udział przedstawiciele różnych instytucji edukacyjnych z sześciu państw europejskich, którzy zostali poinformowani o działalności CliPKZ, w szczególności w zakresie kształcenia ustawicznego. W tym roku podjęto również współpracę z Centrum Kształcenia Ustawicznego w Płocku, która w kolejnych latach była z powodzeniem kontynuowana. Jedną z inicjatyw było zorganizowanie w 2008 roku konferencji zainicjowanej przez środowisko oświatowe. Celem jej było wykazanie potrzeby świadomego planowania kariery zawodowej i kształcenia ustawicznego, m.in. poprzez tworzenie nowych miejsc pracy dla szkolnych doradców zawodowych, którzy wspieraliby w tych działaniach uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

W Centrum dokonywana jest weryfikacja składanych dokumentów instytucji szkolących, które ubiegają się o wpis do „Rejestru instytucji szkoleniowych”. Na bieżąco prowadzona jest również współpraca z urzędami pracy z terenu działania Filii w celu pozyskania informacji na temat planowanych szkoleń realizowanych w poszczególnych PUP i MUP. Lokalne instytucje szkoleniowe przekazują do CliPKZ ulotki i biuletyny informujące o aktualnie organizowanych kursach i szkoleniach.

Współpraca z instytucjami i partnerami rynku pracy

Promocja problematyki poradnictwa i informacji zawodowej stanowi stały element działania Centrum. Zadanie to jest realizowane poprzez bieżącą informację wewnętrzną na terenie urzędu o usługach Centrum, aktualnych terminach spotkań i warsztatów. Materiały informacyjne były przekazywane do powiatowych urzędów pracy, które udostępniano osobom bezrobotnym i poszukującym pracy. Problematyka poradnictwa była popularyzowana także podczas odbywających się na terenie działania Filii konferencji, spotkań oraz giełd i targów pracy, gdzie na specjalnych stoiskach, udostępniano materiały promocyjne.

Centrum w Płocku przywiązuje dużą uwagę do działań mających na celu kontynuację i rozwój współpracy w zakresie poradnictwa zawodowego z partnerami rynku pracy, w szczególności z powiatowymi urzędami pracy, gminnymi centrami informacji, pracodawcami, OHP i innymi placówkami świadczącymi pomoc osobom bezrobotnym oraz pracodawcami.

Powiatowe urzędy pracy

Inicjatywa rozszerzenia współpracy z powiatowymi urzędami pracy realizowana była m.in. poprzez organizowanie spotkań z doradcami PUP w celu wymiany doświadczeń, udzielania im wsparcia merytorycznego oraz konsultacje tzw. „trudnych przypadków”, zwłaszcza osób bezrobotnych kierowanych na szkolenie. Doradcy Centrum prowadzili również badania predyspozycji zawodowych osób bezrobotnych kierowanych przez PUP.

Do powiatowych urzędów pracy ponadto przekazywane były materiały informacyjne o specjalistycznych usługach w zakresie planowania kariery zawodowej, prowadzonych na rzecz osób bezrobotnych i poszukujących pracy.

W 2005 roku podjęto współpracę z Powiatowym urzędem Pracy w Płocku w celu realizacji opracowanego w CiPKZ nowatorskiego programu „Aktywizacyjna integracja międzypokoleniowa”. W siedzibie PUP w Płocku odbyły się zajęcia informacyjno – szkoleniowe promujące program. Zgodnie z jego założeniami uczestnikami warsztatów były osoby w przedziale wiekowym do 30 roku życia – nie posiadające doświadczenia zawodowego oraz osoby, które przekroczyły 50 rok życia – mające doświadczenie zawodowe. Podczas ćwiczeń młodsi uczestnicy uczyli starszych, jak korzystać z komputera, pozyskiwać informacje z Internetu, wysłać i odbierać pocztę elektroniczną. Natomiast osoby starsze przekazywały swoim młodszym kolegom niezbędną wiedzę o tym jak prawidłowo funkcjonować w miejscu pracy. Ponadto wszyscy uczestnicy wzięli udział w ćwiczeniach dotyczących autoprezentacji w kontekście rozmowy z pracodawcą, przekazana została im również wiedza nt. specyfiki współczesnego rynku pracy oraz sposobów i metod aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Współpraca z PUP w zakresie realizacji programu była kontynuowana w 2006 roku.

W 2008 roku rozpoczęto realizację Programu pn. „Adaptacja społeczno-zawodowa w nowym miejscu pracy” adresowaną dla osób kierowanych na staż przez Powiatowy Urząd Pracy w Płocku. Doradcy Centrum prowadzili zajęcia w formie wykładów, prelekcji i warsztatów m.in. na terenie Urzędu Skarbowego, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Sądu.

Gminne Centra Informacji

Od 2001 roku Centrum współpracuje z Gminnymi Centrami Informacji z terenu działania Filli, udzielając wsparcia merytorycznego z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej. W 2005 roku pomiędzy Gminnymi Centrami Informacji a Wojewódzkim

Urzędem Pracy w Warszawie Filia w Płocku podpisane zostały porozumienia o współpracy. W myśl porozumienia doradcy zawodowi Centrum, zgodnie z opracowanym harmonogramem, docierają do Gminnych Centrów Informacji w celu przeprowadzenia zajęć zgodnie z potrzebami lokalnych mieszkańców gmin. Centrum prowadzi współpracę z 12 placówkami tego typu. Tematyka zajęć dotyczy między innymi metod aktywnego poszukiwania pracy, sporządzania dokumentów aplikacyjnych, sytuacji na rynku pracy, branż i zawodów przyszłości, w jaki sposób powrócić do pracy, uwierzyć w siebie, aktywnie poszukiwać pracy, a także jak założyć jednoosobowe przedsiębiorstwo i zdobyć finanse na jego uruchomienie. Doradcy zawodowi CliPKZ aktywnie pomagają mieszkańcom gmin w docieraniu do ofert pracy. Od momentu podpisania porozumienia doradcy objęli swoją opieką ponad 1000 mieszkańców gmin.

W celu usprawnienia i podsumowania współpracy co pół roku Centrum organizuje spotkania z pracownikami GCI. Jest to bardzo dobra okazja do wzajemnego dzielenia się doświadczeniami, a także wypracowania coraz bardziej efektywnych metod współpracy.

W 2006 roku do konkursu ogłoszonego przez Marszałka Województwa Mazowieckiego przystąpiły z terenu działania WUP w Warszawie Filia w Płocku trzy Gminne Centra Informacji, z czego wyróżnienie otrzymało GCI w Bodzanowie.

Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP

W dniu 6 września 2005 roku podpisane zostało porozumienie o współpracy z Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP Płock w zakresie wsparcia merytorycznego dla Gminnych Centrów Informacji i pomocy w ramach poradnictwa zawodowego dla klientów docierających do GCI. Na bieżąco doradcy zawodowi Centrum wspierają merytorycznie pracowników Mobilnego Centrum Informacji i Ochotniczego Hufca Pracy w Płocku. Doradcy zawodowi Centrum uczestniczą także w corocznych Dniach Otwartych OHP oraz Giełdach Pracy.

Wynikiem ustalonego harmonogramu CliPKZ i OHP realizuje wspólne wyjazdy szkoleniowe do GCI w celu prowadzenia warsztatów aktywizacyjnych.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Płocku

W ramach porozumienia o współpracy zawartego między WUP w Warszawie Filia w Płocku a Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej realizowany był opracowany przez Centrum program aktywizacji zawodowej pn. „Zaczynam od nowa – szukam pracy”. Większość uczestników programu to osoby długotrwale bezrobotne powyżej 24 miesięcy z wykształceniem zasadniczym zawodowym i podstawowym. Cykl spotkań warsztatowych przygotował uczestników do ponownego wejścia na rynek pracy i aktywnego poszukiwania zatrudnienia. Ważnym aspektem działań doradczych było zaplanowanie ścieżek rozwoju zawodowego, z uwzględnieniem podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowania.

W 2008 roku doradcy zawodowi przeprowadzili z podopiecznymi MOPS 3 edycje Programu „Spadochron”. Zajęcia cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem uczestników. Zajęcia kontynuowane będą w następnych latach.

Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej

Od kwietnia do końca 2006 Centrum w Płocku realizowało program pn. „Niepełnosprawni – pełnosprawni w pracy” adresowany do niepełnosprawnych podopiecznych Gminnych Ośrodków Pomocy w miejscowościach Pacyna, Zakrzewo Kościelne, Radzanowo, Gąbin, Mochowo. Celem zajęć warsztatowych było nabycie przez ich uczestników umiejętności interpersonalnych, zdobycie umiejętności samodzielnego redagowania życiorysu, przygotowanie do rozmowy z pracodawcą oraz wskazanie kierunków i możliwości edukacyjnych. Uczestnicy spotkań uzyskali również wiedzę dotyczącą sytuacji na lokalnym rynku pracy.

Od stycznia 2007 roku CliPKZ prowadzi współpracę z Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej w Nowym Duninowie, Małej Wsi, Bodzanowie, Sannikach, Białej Starej i Bielsku. Podopieczni GOPS-ów, w tym również osoby niepełnosprawne biorą udział w warsztatach kształtujących umiejętności psychospołeczne oraz przygotowujących do wejścia i prawidłowego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy. Zajęcia prowadzone są przez doradcę zawodowego i psychologa.

Zakład Karny w Płocku

Od 2005 roku CliPKZ prowadzi stałą współpracę z Zakładem Karnym w Płocku. Osadzeni biorą udział w zajęciach informacyjno-szkoleniowych mających na celu przygotowanie ich do ponownego wejścia i funkcjonowania na rynku pracy. Podczas spotkań prowadzonych przez doradców zawodowych z Centrum uczestnicy zajęć uzyskują informację na temat specyfiki polskiego i zagranicznego rynku pracy, poznają zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych, docierania do ofert pracy, a także możliwości rozpoczęcia i pozyskania środków finansowych na rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej. W latach 2005 – 2008 w zajęciach tego typu wzięło udział 260 osadzonych. Od 2007 roku osadzeni mają również możliwość skorzystania z indywidualnych porad zawodowych.

Wojskowa Komenda Uzupełnień w Płocku

W 2005 roku CliPKZ podjęło współpracę z WKU w Płocku, w ramach której doradcy zawodowi Centrum przeprowadzają cykliczne spotkania dla żołnierzy odchodzących do rezerwy. Celem zajęć warsztatowych jest przygotowanie ich uczestników do ponownego wejścia na rynek pracy i aktywnego poszukiwania zatrudnienia.

W 2008 roku podjęta została inicjatywa utworzenia na terenie CliPKZ Punktu Konsultacyjnego WKU, w którym w trakcie pełnienia dyżuru doradca zawodowy Centrum

i pracownik WKU udziela informacji o naborze do korpusu szeregowych i podoficerów zawodowych oraz o szkolnictwie wojskowym.

Pracodawcy

Współpraca z pracodawcami dotyczyła głównie pomocy w doborze odpowiednich kandydatów do pracy na stanowiska wymagające szczególnych predyspozycji psychofizycznych, przy wykorzystaniu specjalistycznych narzędzi psychologicznych., pomocy przy niwelowaniu przyczyn prowadzących do zwolnienia oraz pomocy osobom zwalnianym z zakładów pracy w zakresie przygotowania do ponownego wejścia na rynek pracy. Podjęta została współpraca z następującymi instytucjami:

- Społem PSS Zgoda w Płocku
- Koncern Energetyczny ENERGIA S.A. Oddział Zakład Energetyczny Płock
- Agencja Ochrony ARGUS
- Spółdzielnia Pracy „Jedność” w Sierpcu
- Zakład Handlowo – Usługowy MERKAL
- Przedsiębiorstwo Robót Drogowych S.A. w Płocku
- Wojskowa Komenda Uzupełnień w Płocku

Współpraca z lokalnymi pracodawcami polega również na pozyskiwaniu od nich informacji dot. wymogów, jakie stawiają potencjalnym kandydatom do pracy. Pozwala to sprecyzować profil poszukiwanego na lokalnym rynku pracownika.

Urząd Miasta Płocka

W 2005 roku w ramach współpracy z Pełnomocnikiem Prezydenta Miasta Płocka ds. Rozwoju Gospodarczego i Aktywnych Form Zwalczania Bezrobocia podjęto działania, które pozwoliły na wprowadzenie zmian w Uchwale Rady Miasta Płocka w sprawie ustalenia uprawnień do korzystania z bezpłatnych i ulgowych przejazdów środkami Komunikacji Miejskiej w Płocku. WUP w Warszawie Filia w Płocku po raz pierwszy został zamieszczony w zapisie Uchwały jako instytucja aktywizacyjna, do której osoba bezrobotna docierająca spotkanie grupowe i konsultacje indywidualne w Centrum może uzyskać potwierdzenie uprawniające do korzystania z bezpłatnych przejazdów. Dzięki podjętym działaniom osoby długotrwale bezrobotne podopieczni MOPS chętniej korzystają z usług płockiego Centrum.

Współpraca z Urzędem Miasta Płocka dotyczy również wspólnego badania lokalnego rynku pracy, które miało miejsce na przełomie lat 2005 i 2006. Miało ono na celu określenie potencjalnego zapotrzebowania na pracowników w różnych specjalnościach i tym samym miałyby być pomocne placówkom oświatowym podejmującym decyzje co do kierunków kształcenia zgodnego z zapotrzebowaniem lokalnych pracodawców. W 2008 roku w ramach współpracy z Wydziałem Rozwoju Miasta Urzędu Miasta Płocka doradca zawodowy Centrum uczestniczył w pracach

nad skonstruowaniem kwestionariusza ankiety mającym służyć jako narzędzie badawcze w diagnozowaniu potencjału zawodowego lokalnego rynku pracy.

Instytucje oświatowe

Płockie Centrum uczestniczyło w naradzie zorganizowanej przez Zarząd Mazowieckiego Związku Nauczycielstwa Polskiego nt. wdrażania poradnictwa zawodowego w szkołach ponadgimnazjalnych. W spotkaniu brali udział przedstawiciele Kuratorium Oświaty, Poradni psychologiczno – pedagogicznych, Urzędu Miasta Płocka, Mobilnego Centrum OHP, a także przedstawiciele Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Płocku.

W odpowiedzi na zaproszenie Towarzystwa Edukacji Bankowej S.A. Filia w Płocku doradca zawodowy CliPKZ przeprowadził 2 spotkania informacyjne ze słuchaczami II roku Policealnej Szkoły „EUROCOLLEGE”, podczas którego zaprezentował tematykę obejmującą specyfikę lokalnego i krajowego rynku pracy, aktywne formy poszukiwania zatrudnienia oraz zasady sporządzania dokumentów aplikacyjnych.

Kolejnym działaniem było zorganizowanie Seminarium pn. „Specyfika aktualnej sytuacji na rynku pracy w kontekście przygotowania młodzieży do wejścia na rynek pracy i planowania własnej kariery zawodowej” dla pedagogów szkolnych z terenu działania Filii.

Jednym z przedsięwzięć mających wpływ na zmniejszenie poziomu bezrobocia wśród osób młodych było podjęcie współpracy z uczelniami wyższymi funkcjonującymi na terenie Płocka w zakresie udzielania informacji zawodowego. Podpisano porozumienia o współpracy z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową w Płocku oraz Politechniką Warszawską – Szkołą Nauk Technicznych i Ekonomicznych w Płocku. W ramach porozumień zorganizowane zostały spotkania informacyjne dla 2.294 osób.

Działania Promocyjne

Usługi prowadzone w zakresie poradnictwa zawodowego i planowania kariery zawodowej systematycznie promowane są w środkach masowego przekazu. Kontynuując współpracę z lokalnymi gazetami w 2004 r. w jednym z płockich tygodników ukazał się cykl artykułów, dotyczących sposobów sporządzania dokumentów aplikacyjnych, rozmowy kwalifikacyjnej z pracodawcą oraz usług świadczonych przez Centrum. Kontynuowana jest także współpraca z Radiem „Eska” oraz „Radiem dla Ciebie”, gdzie w trakcie audycji radiowych doradcy zawodowi przedstawiają formy usług świadczonych przez Centrum, a także informują o aktualnych działaniach, warsztatach, spotkaniach, konferencjach.

Informacje o bieżących zadaniach Centrum przekazywane są do Biura Prasowego WUP, zamieszczane są na Internetowych stronach Wojewódzkiego Urzędu Pracy, w Biuletynie Informacji Publicznej, a także publikowane w Biuletynie Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie „Mazowiecki Rynek Pracy”.

Od wielu lat stałą formą promocji jest także czynne uczestnictwo pracowników Centrum w targach pracy, targach edukacyjnych oraz w projektach inicjowanych przez WUP „Twarzą w twarz z pracodawcą” czy „Otwarte Drzwi”. W trakcie targów doradcy zawodowi m.in. prowadzą warsztaty, udzielają porad i konsultacji oraz biorą udział w wykładach i prelekcjach.

Przykładowe inicjatywy to:

- organizowanie stoisk informacyjnych podczas Giełd Szkół Średnich oraz Targów Pracy,
- udział w Mazowieckich Targach Edukacyjnych – przygotowanie prezentacji „Sposoby zwiększenia szans młodzieży na rynku pracy”
- wykład promujący usługi Centrum pn. „Nowoczesne poradnictwo zawodowe”, podczas Targów Pracy Centrum Edukacji i Pracy OHP – „Unia Europejska szansą dla młodzieży”
- multimedialna prezentacja tematu „Nowoczesne poradnictwo zawodowe”, podczas konferencji pn. „Czy społeczeństwo informacyjne pobudzi inicjatywy lokalne”, zorganizowanej pod patronatem marszałka woj. mazowieckiego przez Radę Klubów Polska – Europa – Polonia
- zorganizowanie konferencji oraz przeprowadzenie multimedialnej prezentacji działań Centrum dla dyrektorów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z terenu działania WUP w Warszawie Filia w Płocku zainteresowanych tworzeniem Szkolnych Ośrodków Kariery Zawodowej
- prowadzenie prezentacji multimedialnej nt. działań Centrum na szkoleniu kadry Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie
- prowadzenie przedsięwzięć lokalnych dot. przeprowadzania spotkań dla młodzieży, osób bezrobotnych i pracowników urzędów pracy w kontekście tematyki – przygotowania Polski do wejścia do Unii Europejskiej (projekt PHARE: Szkolenie liderów integracji europejskiej) udział w wojewódzkim przedsięwzięciu pn. „Razem przeciw bezrobociu”,
- Targi Pracy i Edukacji „Co dalej absolwencie?”
- Uczestnictwo w Międzynarodowych Targach Pracy w Warszawie,
- Udział w Targach Pracy CEiPM OHP, w trakcie których przeprowadzono warsztaty na temat „Jak rozpocząć i prowadzić własną działalność gospodarczą”,
- Uczestnictwo w III Akademickich Targach Pracy, które odbyły się na terenie Szkoły Wyższej im. Pawła Włodkowica w Płocku, podczas których pracownicy Centrum udzielali osobom zainteresowanym informacji nt. warsztatów aktywizacji zawodowej oraz zachęcali do udziału w projekcie „Płocka Szkoła Małej Przedsiębiorczości”,
- Uczestnictwo i prezentacja informacji nt. systemu edukacyjnego w Irlandii podczas konferencji na temat „Praca i nauka w Irlandii”
- Targi Pracy Osób Niepełnosprawnych
- Targi Pracy OHP
- XII Płockie Targi Pracy
- Europejskie Młodzieżowe Targi Pracy

- Gminne Giełdy Pracy (Bodzanów, Radzanowo)
- Szkolna Giełda Pracy (Zespół Szkół Zawodowych Nr 2 w Płocku)
- Konferencja pn. „Szkolnictwo wyższe w wybranych krajach UE”, podczas której zaprezentowano opracowany zbiór informacji zawodowych na temat struktury szkolnictwa w krajach UE z uwzględnieniem form kształcenia ustawicznego w tych krajach.

Badania socjologiczne

CiiPKZ w Płocku prowadzi cykliczne badania lokalnego rynku pracy. Mają one na celu rozpoznanie, jakie zawody są aktualnie poszukiwane na płockim rynku pracy, jakie wymagania stawiają pracodawcy potencjalnym kandydatom do pracy, jakie szanse na znalezienie pracy u lokalnych pracodawców mają absolwenci.

W ramach wojewódzkiego Programu „Rynek pracy a szkolnictwo zawodowe na Mazowszu” realizowanego w 2001 roku Centrum przeprowadziło ankietyzację wśród młodzieży ostatnich klas szkół zawodowych, bezrobotnych absolwentów oraz dyrektorów szkół z terenu działania Filii WUP w Płocku, mającą na celu określanie postaw bezrobotnych absolwentów w stosunku do pracy i bezrobocia na tle ich sytuacji społecznej. Opracowano również w skali województwa mazowieckiego materiał badawczy „Oczekiwania pracodawców wobec przyszłych kandydatów do pracy”.

Na przełomie lat 2005 i 2006 przy współpracy Pełnomocnika Prezydenta Miasta Płocka ds. Rozwoju Gospodarczego i Aktywnych Form Zwalczania Bezrobocia przeprowadzono badania lokalnego rynku pracy, w tym przede wszystkim przyszłościowego zapotrzebowania na pracowników w różnych zawodach. Pozyskane informacje mogą być wykorzystane przez placówki oświatowe podejmujące decyzje co do kierunków kształcenia zgodnie z zapotrzebowaniem lokalnych pracodawców.

W 2007 roku została opracowana ankieta, która została rozesłana do pracodawców w celu zbadania ich oczekiwań wobec potencjalnych kandydatów do pracy. Z uwagi na mały zwrot ankiet nie zostało opracowane zbiorcze zestawienie wyników.

Wdrażanie programów komputerowych w zakresie poradnictwa zawodowego w szkołach

We współpracy z Fundacją Rozwoju Polityki Społecznej w Warszawie w 2002 r. realizowano zadania wynikające z wcześniej podpisanego porozumienia w sprawie popularyzacji nowych programów komputerowych wspierających poradnictwo zawodowe w szkołach. W wyniku podjętej współpracy Centrum wzbogaciło swoje wyposażenie o nowoczesne programy, które udostępniane są na bieżąco klientom Centrum. W ramach Programu Agroalternatywa – Mazowsze 2000 zorganizowano ponadto szkolenie dla 140 nauczycieli szkół średnich z 3 powiatów, którzy mieli wdrożyć program w swoich placówkach. Szkoły uczestniczące w programie otrzymały na swoje wyposażenie programy komputerowe MENTOR i GAWROSZ oraz materiały szkoleniowe.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu

6. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu funkcjonuje od czerwca 1999 roku. Jako wyspecjalizowany oddział Wojewódzkiego Urzędu Pracy spełnia ważne zadania w zakresie poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej dla osób bezrobotnych, poszukujących pracy, ludzi młodych, jeszcze słabo przygotowanych do funkcjonowania na rynku pracy oraz absolwentów wszystkich poziomów szkół. Dynamicznie ewoluujący rynek pracy wymaga od kandydatów do pracy nieustannie podwyższania lub zmiany swoich kwalifikacji. Osoby, które chcą sprostać wymaganiom tego rynku potrzebują przede wszystkim informacji o zachodzących na nim zjawiskach. Coraz bardziej poszukiwanym towarem jest wiedza na temat zawodów występujących na rynku pracy oraz wiedza o wymaganiach, jakim należy sprostać, aby je wykonywać.

Warunki lokalowe w jakich funkcjonuje radomskie Centrum spełniają wymagane standardy świadczonych usług. Dysponujemy pomieszczeniami biurowymi typu: sala informacji zawodowej, duża sala wykładowa (konferencyjna) oraz pokoje doradców zawodowych. Każdy pracownik ma odpowiednie warunki do pracy, zapewniające możliwość nawiązania kontaktu z klientem i dyskrecji prowadzonych rozmów.

Poradnictwo i informacja zawodowa

Centrum w Radomiu prowadziło następujące działania z zakresu poradnictwa i informacji zawodowej:

- świadczenie usług doradczych, ukierunkowanych na rozwiązywanie problemów zawodowych różnych grup klientów poprzez udzielanie pomocy w wyborze zawodu, miejsca zatrudnienia, kierunku kształcenia czy doskonalenia zawodowego,
- świadczenie usług ukierunkowanych na specjalistyczną pomoc w zakresie planowania kariery zawodowej z wykorzystaniem nowoczesnych metod, w tym metod psychologicznych,
- wielostronne oddziaływanie informacyjne w zakresie wiedzy o zawodach, ścieżkach kształcenia, możliwościach przekwalifikowania, doskonalenia zawodowego.

Wymienione wyżej zadania realizowane były w formie:

- porad zawodowych indywidualnych,
- porad zawodowych grupowych, w tym warsztatów i treningów dotyczących umiejętności poruszania się po rynku pracy,
- informacji zawodowej indywidualnej i grupowej.

Podczas zajęć grupowych wykorzystywano następujące narzędzia i techniki: wyświetlanie filmów zawodoznawczych i instruktażowych, dyskusja oraz korzystanie ze zbiorów, w tym teczek o zawodach i „Przewodnika po zawodach”, programów komputerowych wraz z kwestionariuszem preferencji zawodowych oraz testów psychologicznych.

W latach 2000-2008 działaniami Centrum objęto łącznie 40594 osoby. Niżej przedstawione tabele obrazują efekty funkcjonowania Centrum w Radomiu na przestrzeni ostatnich 8 lat.

Tabela nr 1. Poradnictwo zawodowe w latach 2000-2008

Lata	Poradnictwo indywidualne	Poradnictwo grupowe	Testy	Ogółem
2000	313	239	66	552
2001	622	563	162	1185
2002	382	316	112	698
2003	982	316	158	1298
2004	529	815	476	1335
2005	704	576	488	1280
2006	559	431	48	990
2007	328	222	19	569
2008	350	312	10	672
Razem	4769	3791	1539	8579

Tabela nr 2. Informacja zawodowa w latach 2000-2008

Lata	Indywidualna informacja zawodowa	Grupowa informacja zawodowa	Ogółem
2000	607	396	1003
2001	1520	125	1645
2002	1364	460	1824
2003	1658	299	1957
2004	3505	644	4149
2005	3209	1280	4489
2006	2747	1534	4281
2007	6296	528	6824
2008	5499	344	5843
Razem	26405	5610	32015

Dostępnyymi w Centrum usługami w zakresie poradnictwa zawodowego objęte były osoby bezrobotne, poszukujące pracy, osoby niepełnosprawne, pracownicy zagrożeni zwolnieniami grupowymi, uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, wyższych, nauczyciele, podopieczni MOPS, osadzeni w Areszcie Śledczym oraz osoby pracujące, które zamierzały zmienić zawód lub podnieść swoje kwalifikacje.

Działania doradcze dla młodzieży uczącej się

Poradnictwo zawodowe obejmuje w głównej mierze osoby dorosłe, jednak ważną grupą klientów Centrum do 2004 roku były osoby młode wchodzące na rynek pracy.

W ramach działań wpisanych w problematykę przeciwdziałania bezrobociu doradcy Centrum kontynuowali współpracę ze szkołami ponadpodstawowymi. Prowadzili zajęcia informacyjne dla uczniów i studentów w zakresie planowania kariery zawodowej, wejścia na rynek pracy oraz kształtowania własnego wizerunku – z wykorzystaniem nowoczesnych środków audiowizualnych, teczek zawodów, filmów o zawodach, programów doradczych na CD – ROM, Internetu oraz metod psychologicznych. Zajęcia odbywały się na terenie uczelni, w szkołach lub w pomieszczeniach Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu. Współpraca z Akademickimi biurami Karier funkcjonującymi na Politechnice Radomskiej oraz w Prywatnej Wyższej Szkole Ochrony Środowiska pozwoliła na przeprowadzenie 5 edycji warsztatów szkoleniowych dla blisko 100 studentów. W ramach tej współpracy doradcy zawodowi przeprowadzili również cykl zajęć informacyjnych z zakresu planowania kariery zawodowej oraz wejścia na rynek pracy dla uczniów II LO oraz IV LO w Radomiu, Zespołu Szkół Gastronomicznych i Hotelarskich w Radomiu, Publicznego Gimnazjum w Wierzbicy. Łącznie przeprowadzono 13 spotkań dla ponad 450 osób. Oto tematy niektórych zajęć grupowych prowadzonych w CiPKZ dla młodzieży i osób bezrobotnych:

- Warsztaty Poszukiwania Pracy,
- Jak napisać list motywacyjny i CV?,
- Autoprezentacja w sytuacjach społecznych,
- Jak uczyć się zachowań asertywnych?,
- Jak walczyć ze stresem?,
- Zarządzanie własnym czasem,
- Wytaczanie celów zawodowych i życiowych,
- Samodzielność w poszukiwaniu Pierwszej Pracy – zajęcia dla absolwentów,
- Własna firma – własne pieniądze, czyli jak uruchomić działalność gospodarczą,
- Opracowanie i tworzenie biznesplanu związanego z przyszłą działalnością gospodarczą.

Tradycyjnie każdego roku Centrum aktywnie uczestniczy w targach pracy, organizowanych przez Ochotnicze Hufce Pracy, w ramach stałej współpracy z Młodzieżowym Biurem Pracy, m.in.:

- w 2003 roku Centrum prezentowało swoją ofertę na Ogólnopolskich Targach Pracy „Unia Europejska - Szansa – Młodzież” - celem targów było przygotowanie młodzieży do integracji z Unią Europejską oraz życia i pracy w zjednoczonej Europie,
- w 2004 roku doradcy zawodowi brali udział w Targach Pracy i Przedsiębiorczości,
- w grudniu 2006 roku Centrum było współrealizatorem „Mikołajkowych Targów Pracy”.

W latach 2000-2004 organizowane były jedno- lub dwudniowe imprezy wystawieniczno-targowe pn. „Absolwencka Wiosna” lub „Targi Edukacyjne”, przeznaczone dla uczniów ostatnich klas szkół średnich, którzy stoją przed decyzją wyboru i dalszej ścieżki kształcenia zawodowego. Swoją ofertę edukacyjną prezentowały radomskie wyższe uczelnie, szkoły policealne oraz inne instytucje, m.in. Agencja Pracy Au-pair „Mikroserwis Marta”, Powiatowy Urząd Pracy w Radomiu, Punkt Informacji Europejskiej, Filia Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Radomiu. Podczas trwania imprezy, równoległe z odbywającymi się targami, prowadzone były wykłady i zajęcia warsztatowe, przeznaczone dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Odbywały się również pokazy filmów zawodoznawczych lub instruktażowych, dotyczących problematyki poradnictwa zawodowego.

W grudniu 2004 roku Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu wspólnie z firmą GROUPE PREVOIR oraz Wyższą Szkołą Handlową, zorganizowało targi „Praca, Rozwój, Kariera”. Organizacja Targów była próbą odpowiedzi na zmiany zachodzące na rynku pracy, w postaci ciągle rosnącego zapotrzebowania na energicznych, twórczych oraz młodych pracowników o wysokich kwalifikacjach. Założeniem Targów „Praca, Rozwój, Kariera” było ułatwienie pracodawcom znalezienie pracowników i praktykantów, którzy odpowiadać będą ich wysokim, niejednokrotnie, wymaganiom. Targi były wzbogacone o warsztaty prowadzone m.in. przez specjalistów Wojewódzkiego Urzędu Pracy, projekcje filmów o tematyce ściśle związanej z tematyką targów oraz wykłady profilowe, prezentowane przez doradcę z Centrum oraz przedstawicieli zaproszonych firm. W targach wzięło udział około 20 firm oraz instytucji, wspomagających przedsiębiorczość z regionu województwa mazowieckiego. Impreza cieszyła się dużym zainteresowaniem młodzieży, osób bezrobotnych i poszukujących pracy. Targi odwiedziło ponad 1200 osób.

Centrum brało również udział w corocznie organizowanych Giełdach Szkół Ponadgimnazjalnych, gdzie przedstawiana była oferta usług Centrum w zakresie poradnictwa i informacji zawodowej.

W 2004 roku doradcy zawodowi brali udział w trwającej 5 dni imprezie organizowanej przez Gimnazjum Nr 2 oraz Gimnazjum Nr 5. Młodzież tych szkół mogła wziąć udział w warsztatach i zajęciach informacyjno-edukacyjnych, prowadzonych przez doradców Centrum.

Ponadto Centrum jest współorganizatorem corocznej edycji „Dni Kariery „AIESEC”, podczas których doradcy zawodowi prowadzą zajęcia warsztatowe oraz wykłady dotyczące problematyki poradnictwa zawodowego i rynku pracy.

Pracownicy Centrum uczestniczyli również w I Targach Zawodów organizowanych przez Dyрекcję Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Dyрекcję Gimnazjum.

Kontynuowana jest również współpraca ze szkołami wyższymi z terenu miasta Radomia, dotycząca tworzenia i funkcjonowania Akademickich Biur Karier. W ramach współpracy z radomskimi uczelniami doradcy zawodowi przeprowadzili cykl zajęć informacyjnych z zakresu planowania kariery zawodowej oraz wejścia na rynek pracy dla studentów wszystkich wydziałów ostatniego roku Politechniki Radomskiej. Oto ważniejsze tematy wykładów z zakresu planowania kariery zawodowej i wejścia na rynek pracy:

- Nowoczesna metody poszukiwania pracy.
- Organizacja zarządzania sobą, czasem i celami. Jak mądrze gospodarować czasem?
- Autoprezentacja jako element przygotowania siebie do rozmowy z pracodawcą.
- Przygotowanie dokumentów aplikacyjnych.
- Przedsiębiorczość jako sposób na samozatrudnienie.

Wszyscy studenci wykonali test badający preferencje zawodowe (Zestaw do Samobadania Hollanda). Wyniki testu ZdS Hollanda ułatwiają poznanie własnej osobowości oraz dają możliwości wykorzystania tych informacji w trafnym wyborze ścieżki edukacyjnej lub zawodowej.

Z inicjatywy Centrum cyklicznie organizowane są zajęcia warsztatowe z zakresu przedsiębiorczości, które stanowią jeden z modułów szkolenia dla absolwentów lub realizowane są jako samodzielne kilkudniowe szkolenia dla osób bezrobotnych.

Działania promocyjne

Już w początkowym okresie działalności Centrum nawiązało ścisłą współpracę ze środkami masowego oddziaływania, kształtującymi jednocześnie opinię społeczną, co ułatwiło szerokie upowszechnienie informacji z zakresu poradnictwa zawodowego na lokalnym rynku pracy. Działania Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej wielokrotnie wykraczały poza działania standardowe. Mając na uwadze specyficzną sytuację lokalnego rynku pracy oraz stały wzrost liczby bezrobotnych w regionie radomskim Centrum było inicjatorem zorganizowania wielu seminariów, konferencji oraz roboczych spotkań z organizacjami rządowymi oraz pozarządowymi. W 2002 roku Centrum wspólnie ze Zrzeszeniem Pszczelarzy "Apipol" zorganizowano seminarium „Rozwój pszczelarstwa wśród bezrobotnych”.

W czerwcu 2002 roku zostało otwarte Radomskie Centrum Zawodów, jako nowoczesna placówka informacyjno-doradcza, działająca na rzecz wszystkich podmiotów gospodarczych funkcjonujących na rynku pracy. Do chwili obecnej, w ramach działania Centrum Zawodów, można korzystać z sali multimedialnej z komputerami z dostępem do Internetu, umożliwiającą wzbogacenie zajęć informacyjnych poprzez możliwość wykorzystania komputerowych programów doradczych oraz autotestów, wspomagających podjęcie decyzji zawodowych.

W pomieszczeniach Centrum w 2003 roku organizowane były również Wirtualne Targi Pracy, dające możliwość poszukiwania pracy przez Internet poza miejscem zamieszkania. Na stronach internetowych portalu pracuj.pl osoby zainteresowane poszukiwaniem pracy mogły skontaktować się z przedstawicielami firm oraz wypełnić swoją aplikację lub złożyć CV. Duży udział w zorganizowaniu targów miała Pilicka Telefonía, która udostępniła dla osób bezrobotnych kawiarenkę internetową z 15 stanowiskami komputerowymi z dostępem do Internetu.

W 2005 roku Centrum było współrealizatorem Targów Pracy w Zwoleniu oraz w Pionkach, organizowanych przez Gminne Centra Informacji. Podczas trwania targów doradca zawodowy prowadził wykład nt. autoprezentacji.

W 2006 roku doradcy zawodowi wzięli udział w „Targach Pracy” i „Warsztatach Umiejętności” – dwudniowej imprezie wystawienniczo-targowej zorganizowanej przez Wydział Ekonomiczny Politechniki Radomskiej oraz w dwudniowej imprezie Targi Pracy i Aktywizacji Zawodowej – „Kroki ku Karierze”, zorganizowanej w Centrum Wystawienniczo-Targowym w Skaryszewie.

W 2007 r. i 2008 r. podczas Dnia Otwartego w filii WUP w Radomiu doradcy Centrum prowadzili zajęcia warsztatowe pn. „ABC przedsiębiorczości”. Do udziału w imprezie zaproszeni zostali przedstawiciele PUP w Radomiu, OHP, PIP, ZUS oraz przedstawiciele firm szkoleniowych.

Każdego roku filia WUP we współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Radomiu organizuje „Radomskie Targi Pracy”. W ostatnich latach w targach uczestniczyło ponad 30 firm. Impreza odbyła się w pomieszczeniach Sali Koncertowej Urzędu Miejskiego w Radomiu. W trakcie targów funkcjonowały także punkty doradcze i konsultacyjne, w których można było skorzystać z pomocy specjalistów z zakresu: prawa pracy, przedsiębiorczości, zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, orzecznictwa ZUS, MOPS i inne. W roku 2008 targom towarzyszyły dwie prezentacje multimedialne zakończone panelem dyskusyjnym. Pierwsza dotyczyła możliwości wykorzystania środków unijnych w latach 2007 – 2013 w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki. Druga poświęcona była warunkom tworzenia w regionie radomskim spółdzielni socjalnych, w których mogliby pracować m.in. byli więźniowie oraz podopieczni ośrodków pomocy społecznej. W targach wzięło udział ok. 1000 osób.

W 2008 r. radomskie Centrum uczestniczyło także w Studenckich Targach Pracy „Studencka Strefa Pracy”, które odbyły się w Mazowieckim Centrum Sztuki Współczesnej „Elektrownia”. Podczas targów doradcy zawodowi obsługiwali stoisko Centrum i udzielali indywidualnych konsultacji osobom odwiedzającym.

Współpraca z partnerami rynku pracy

Kuratorzy sądowi oraz Urząd Miasta Radomia

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Radomiu podjęło współpracę z Kuratorami Okręgowymi Sądu Okręgowego w Radomiu. Zgodnie z zapisem stosownej ustawy, kuratorzy realizują określone przez prawo zadania o charakterze wychowawczo-resocjalizacyjnym, diagnostycznym, profilaktycznym i kontrol-

nym, związane z wykonywaniem orzeczeń sądu. Brakuje im odpowiednich narzędzi i stosownej informacji z zakresu poradnictwa zawodowego i pośrednictwa pracy, a więc wiedzy niezbędnej do pełnego zaspokojenia oczekiwań osób będących klientami kuratorów sądowych. Spotkania z kuratorami odbywały się w budynku Filii Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Radomiu. Pierwsze miało miejsce 2 sierpnia, a drugie 23 sierpnia 2007 r. W każdym z nich uczestniczyło po 25 osób. Spotkania prowadzone były przez Kierownika Centrum w Radomiu. Uczestnicy spotkań zapoznawali się z tematyką poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej realizowaną w Centrum, zasadami funkcjonowania pośrednictwa pracy krajowego i zagranicznego oraz instrumentami rynku pracy wynikającymi z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Otrzymali również biuletyny, materiały informacyjne i ulotki dotyczące ofert usługowej Centrum oraz zadań realizowanych w urzędach pracy.

W ramach współpracy z Urzędem Miasta doradcy Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w 2007 r. przeprowadzili zajęcia warsztatowe zakresu przygotowania do wejścia na rynek pracy dla beneficjentek projektu realizowanego przez UM pt. „Kobieta Pracująca – aktywizacja zawodowa i biznesowa bezrobotnych mieszkanki Radomia” – finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach działania 1.6 SPO RZL. W zajęciach wzięło udział 30 kobiet.

Powiatowe urzędy pracy

Centrum w Radomiu jest również zapleczem metodycznym dla doradców zawodowych i liderów klubów pracy z terenu byłego województwa radomskiego. Podczas cyklicznych spotkań doradcy z powiatowych urzędów pracy otrzymywali materiały informacyjne i szkoleniowe z zakresu nowych metod stosowanych w poradnictwie zawodowym. Spotkania z doradcami zawodowymi z powiatowych urzędów pracy zaplanowane są raz na kwartał i odbywają się w Filii WUP w Radomiu.

W kolejnych latach kontynuowano współpracę na mocy podpisanego w 2006 r. porozumienia pomiędzy Powiatowym Urzędem Pracy w Szydłowcu a Wojewódzkim Urzędem Pracy w Warszawie Filia w Radomiu dotyczącą realizacji projektów:

- „Aktywna Młodzież” w ramach programu SPO RZL, Priorytet I – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracji zawodowej i społecznej. Działanie 1.2 – Perspektywy dla młodzieży, schemat a) Wspieranie młodzieży na rynku pracy.
- „Restart Zawodowy” w ramach programu SPO RZL, Priorytet I – Aktywna polityka rynku pracy oraz integracja zawodowa i społeczna osób bezrobotnych. Działanie 1.3 – Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia, schemat a) – Wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych.

Zgodnie z podpisanym porozumieniem w II kwartale 2007 r. doradcy zawodowi CliPKZ przeprowadzili 100 Indywidualnych Planów Działania oraz przeprowadzili zajęcia warsztatowe z zakresu opracowania dokumentów aplikacyjnych, autoprezentacji oraz przygotowania do rozmowy z pracodawcą.

Gminne Centra Informacji

W marcu 2003 roku nastąpiło uroczyste otwarcie Gminnego Centrum Informacji w Zwoleniu oraz w Sycynie. Doradcy zawodowi Centrum w znaczny sposób przyczynili się do uruchomienia GCI poprzez przygotowanie materiałów informacyjnych oraz ulotek z zakresu poradnictwa zawodowego, programu „Pierwsza Praca” oraz aktywnych metod poszukiwania zatrudnienia. Do końca 2006 roku na terenie działania Filii WUP w Radomiu uruchomiono ponad 20 Gminnych Centrów Informacji. Doradcy Centrum wspierają działania GCI, organizując m. in. warsztaty szkoleniowe dla pracowników. W 2005 roku odbyło się 12 spotkań, a w 2006 roku sporządzono harmonogram działań, uwzględniający przeszkolenie zarówno pracowników GCI, jak również odbiorców usług, będących mieszkańcami gmin.

W 2007 r. Centrum w Radomiu nawiązano ścisłą współpracę z Gminnymi Centrami Informacji, którą kontynuowano również w 2008 r. Na przedstawioną ofertę usług Centrum wszystkim funkcjonującym placówkom (18 GCI) zainteresowanie wykazały cztery GCI, w których w ciągu 2007 roku prowadzono zajęcia aktywizacyjne dla osób bezrobotnych. Były to: GCI Orońsk (8 spotkań informacyjnych/zajęć aktywizacyjnych), GCI Jastrzęb (4 spotkania), GCI Klwatka (3 spotkania), GCI Kowala (1 spotkanie). W 2008 r. współpracę z Centrum wyraziły zainteresowanie dwa GCI, w których prowadzono zajęcia informacyjne i doradcze dla osób bezrobotnych. Były to GCI w Goździe (3 spotkania) oraz GCI Jastrzęb (2 spotkania).

Współpraca z innymi partnerami rynku pracy

W 2002 roku Centrum nawiązało współpracę z Zakładem Doskonalenia Zawodowego dotyczącą realizacji programów w ramach dotacji Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości i Narodowego Banku Polskiego „Radomska Akademia Przedsiębiorczości”. W ramach realizowanego przedsięwzięcia należy podkreślić znaczący wkład pracy pracowników Centrum, m.in. udział w konferencji „Inspirowanie i uruchamianie działalności gospodarczej wśród młodzieży w aspekcie lokalnym i integracji z Unią Europejską”. Został wygłoszony referat nt. „Możliwości i źródła finansowania działalności gospodarczej w ramach funduszy dostępnych na rynku”. Przeprowadzono:

- 5 zajęć warsztatowych dla nauczycieli przedsiębiorczości,
- 5 spotkań informacyjno – szkoleniowych dla uczniów szkół ponadpodstawowych na temat „Czy mogę być przedsiębiorcą?”.

W maju 2003 r. doradcy Centrum brali aktywny udział w realizacji programu Pikniku Europejskiego, zorganizowanego pod patronatem Wojewody Mazowieckiego na terenie warszawskiego Parku Agrykola. Również w maju Centrum Aktywności Lokalnej zorganizowało na terenie szkoły gimnazjalnej Festyn Rodzinny, na którym

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej prezentowało swoje stoiska z informacją o Unii Europejskiej oraz z ofertą usług.

Doradcy zawodowi Centrum Radomiu brali również udział w realizacji programów celowych rynku pracy, m.in. programu łagodzenia negatywnych skutków bezrobocia „Liderzy Aktywizacji Zawodowej z Terenów Wiejskich”, „Agroalternatywa 2000” oraz „Agroalternatywa 2001”.

We wrześniu 2004 roku radomskie Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej uczestniczyło w organizowanym przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych w Warszawie oraz Stowarzyszenie „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” seminarium informacyjnym pn. „Działania na rzecz przeciwdziałania bezrobociu – dobre praktyki na przykładzie programu Bezrobocie co robić”. Wynikiem seminarium było spotkanie przedstawicieli organizacji pozarządowych oraz instytucji samorządowych, które zainteresowane były uczestnictwem w cyklu szkoleń pn. „Akademia Outplacementu”, organizowanych przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych. Na spotkaniu obecnych było około 50 osób.

Ważnym zadaniem Centrum w Radomiu jest także realizacja Programu Doboru Kadr, który ma na celu specjalistyczną pomoc pracodawcom w doborze kandydatów do pracy.

W I półroczu 2005 roku zorganizowano cykl spotkań z przedsiębiorcami branży metalowej, w których uczestniczyli również przedstawiciele Wydziału Edukacji UM w Radomiu, Politechniki Radomskiej oraz PUP w Radomiu. Podjęto działania zmierzające do dostosowania zakresu szkoleń i kursów zawodowych do oczekiwań przedsiębiorców określonej branży. Następstwem podjętej współpracy było zorganizowanie przez PUP w Radomiu giełdy pracy w zawodach branży metalowej oraz szkoleń zawodowych dla 40 osób bezrobotnych w zawodach: tokarz, frezer, operator obrabiarek sterowanych numerycznie. Po ukończeniu szkolenia zatrudnienie w ww. zawodach podjęły 33 osoby. Przeprowadzono również akcję rekrutacyjną „Pracodawco Skorzystaj” dla 4 lokalnych pracodawców. Zrekrutowano łącznie 13 pracowników, głównie o specjalnościach: mechanika precyzyjna, mechanika samochodowa. W II półroczu 2006 r. rozpoczęto ścisłą współpracę z firmą Call Center Poland SA oraz Communication One Consulting Sp. z o.o. w celu doboru pracowników na stanowisko telekonsultanta. Wynikiem podjętych działań było przeprowadzenie szerokiej akcji rekrutacyjnej w Radomiu oraz w Szydłowcu. Działania te obejmowały ścisłą współpracę z lokalnymi partnerami rynku pracy, w szczególności z GCI w Szydłowcu, PUP w Radomiu i Zwoleniu i in. Efektem tych prac było zorganizowanie w radomskiej Filii WUP dwuetapowego procesu selekcji kandydatów do pracy na stanowisku konsultanta telefonicznego w CCP. Firma zaoferowała kandydatom korzystne warunki pracy i płacy, w tym także bezpłatny dowóz do miejsca zatrudnienia w Górze Kalwarii. Spośród kilkudziesięciu osób zainteresowanych ofertą i zakwalifikowanych ostatecznie do rozmów z pracodawcą, zatrudnienie podjęło ok. 40 osób.

W ramach współpracy z partnerami rynku pracy doradcy zawodowi Centrum zapraszani byli do wygłoszenia wykładów, przeprowadzenia prezentacji lub zajęć informacyjnych dotyczących problematyki planowania kariery zawodowej w ramach organizowanych w naszym mieście imprez i targów, takich jak:

- IV Ogólnopolskie Targi Szkół Wyższych w Radomiu, organizowanych przez Szkolny Ośrodek Kariery przy Zespole Szkół Technicznych w Radomiu we współpracy z radomską filią WUP. Impreza odbyła w marcu 2007 w Centrum Wystawienniczym „Strefa G–2 w Radomiu. Doradcy CliPKZ zorganizowali stoisko wystawiennicze z informacją zawodową dla młodzieży oraz prowadzili cykl wykładów tematycznych,
- „Dni Przedsiębiorczości”- ogólnopolskiej akcji, w której uczestniczyło III LO w Radomiu. Ideą akcji jest budowanie mostów między szkołą a miejscem pracy oraz kształtowanie postaw przedsiębiorczych wśród młodzieży. Doradcy przeprowadzili zajęcia z zakresu przedsiębiorczości oraz trendów rozwojowych rynku pracy,
- „Targi Pracy AIESEC”, zorganizowanych w kwietniu 2007 przez studentów Politechniki Radomskiej, podczas których przeprowadzone były warsztaty z zakresu przygotowania biznesplanu oraz wykład nt. „Autoprezentacji w sytuacjach społecznych”,
- program „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży” w ramach projektu rządowego – „Skrzydła Przyszłości – moja firma od marzeń do realizacji pomysłu”, którego realizatorem było PG nr 5 w Radomiu. W listopadzie 2007 r. doradca zawodowy przeprowadził dla uczniów gimnazjum wykład tematyczny pn: „Wspieranie finansowe młodych przedsiębiorców”,
- „Mikołajkowe Targi Pracy” (2007), zorganizowanych przez OHP - Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży we współpracy z radomską filią WUP,
- Targi Pracy zorganizowanych przez Zakład Doskonalenia Zawodowego w Kielcach Oddział w Radomiu w lutym 2008,
- V Ogólnopolskie Targów Szkół Wyższych w Radomiu organizowanych przez Szkolny Ośrodek Kariery przy Zespole Szkół Technicznych w Radomiu we współpracy z radomską filią WUP. Targi odbyły w marcu w Centrum Wystawienniczym „Strefa G–2 w Radomiu. Doradcy Centrum zorganizowali stoisko wystawiennicze z informacją zawodową dla młodzieży oraz prowadzili cykl wykładów tematycznych,
- „Targi Pracy” w Pionkach w 2007 r. i 2008 r. organizowanych przez PUP Radom filia w Pionkach oraz majowych „Targach Pracy OHP”, imprezie zorganizowanej przez Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP,
- miejska akcja Ogólnopolskiej Kampanii „Czerwiec Aktywności Społecznej”, realizowaną przez Zespoły Pracy Socjalnej MOPS. W jej ramach pracownicy uczestniczyli w festynach ulicznych organizowanych w poszczególnych dzielnicach miasta, obsługiwali stoisko wystawiennicze oraz promowali działania WUP i udzielali informacji o usługach Centrum.

Od 2004 roku doradcy zawodowi współpracują z Centrum Kształcenia Ustawicznego. Cyklicznie organizowane są tam zajęcia aktywizacyjne oraz warsztaty poradnictwa grupowego. Uczestnikami zajęć są osoby w wieku do 30 lat, które kontynuują naukę w szkole zaocznej lub wieczorowej i mają deficyt wiedzy umożliwiającej skuteczne poszukiwanie zatrudnienia lub podjęcie działalności gospodarczej.

We wrześniu 2004 roku zainicjowana została współpraca z Klubem Integracji Społecznej, w ramach której radomskie Centrum bezfinansowo realizowało program

działań ustalony i zaakceptowany przez partnera projektu. Uczestnikami przedsięwzięcia były osoby długotrwale bezrobotne, od wielu lat pozostające na utrzymaniu MOPS. Doradcy cyklicznie prowadzili warsztaty grupowe z zakresu tematyki związanej z aktywizacją zawodową uczestników programu realizowanego w ramach K I S.

W latach 2006 i 2007 dla 30 osobowej grupy uczestników zajęć warsztatowych i aktywizujących w CliPKZ zorganizowano dwie edycje szkolenia w zakresie „Podstaw obsługi komputera” oraz wykorzystania Internetu, jako narzędzia pomocnego w poszukiwaniu pracy.

W 2007 r. zostało podpisane Porozumienie o Współpracy ze Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”, którego celem jest podniesienie jakości działań na rzecz rozwoju i aktywizacji społeczności lokalnych regionu radomskiego poprzez budowę Partnerstw, inspirowanie inicjatyw społecznych i gospodarczych. Współpraca pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy a Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości” potwierdzona podpisaniem porozumienia, dotyczy m.in. takich obszarów, jak promocja idei budowy Partnerstw w zakresie realizacji wspólnych celów społeczno-gospodarczych związanych z rozwojem regionu, rozwijanie płaszczyzny dialogu społecznego środowisk organizacji pozarządowych, samorządu lokalnego, publicznych służb zatrudnienia oraz przedsiębiorców, a także udziału w szkoleniach i konferencjach dotyczących rozwoju lokalnego i realizacji działań w obszarze Europejskiego Funduszu Społecznego.

W 2007 r. nawiązano również bliską współpracę z Centrum Wolontariatu w Radomiu oraz funkcjonującym przy nim – Biurze Porad Obywatelskich (PBO). Doradcy zawodowi świadczyli usługi poradnictwa i informacji zawodowej dla klientów BPO pełniąc cykliczne (w IV kwartale-dwa razy w miesiącu) dyżury w siedzibie biura. W 2008 r. włączono się również w realizację zadania publicznego realizowanego przez BPO „Powrót osób bezdomnych do społeczności”. Pracownik Centrum, w ramach Mobilnego Punktu Poradnictwa Obywatelskiego, prowadził konsultacje indywidualne w Domu dla Bezdomnych. Z pomocy doradcy zawodowego skorzystało w ramach tego działania ponad 20 bezdomnych kobiet i mężczyzn.

Wychodząc naprzeciw profilaktyce bezrobocia poprzez zapobieganie patologiom społecznym Centrum w radomiu wspierało także służby penitencjarne w ich pracy nad pomocą osobom skazanym i osadzonym w Areszcie Śledczym w Radomiu, w powrocie na rynek pracy. Jednym z elementów współpracy było prowadzenie cyklu zajęć obejmujących tematykę poruszaną w Klubach Pracy, które były dostosowane do potrzeb i oczekiwań uczestników. Celem warsztatów było nabycie praktycznych umiejętności niezbędnych przy poszukiwaniu zatrudnienia. W roku 2007 i 2008 odbyły się cztery tury kilkudniowych zajęć z osadzonymi.

Podobnie jak w latach minionych, tak i w roku 2007, doradcy Centrum przeprowadzili cykl spotkań informacyjnych dla blisko 40 osobowej grupy nauczycieli z Zespołu Szkół Samochodowych w Radomiu poświęconych problematyce rynku pracy oraz planowania kariery zawodowej.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Siedlcach

7. Działalność Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Siedlcach

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Siedlcach powstało pod koniec 1999 roku. Centrum, jako placówka usługowa o charakterze informacyjno-doradczym, usługi swoje kieruje przede wszystkim do osób bezrobotnych, poszukujących pracy (w tym osób niepełnosprawnych), absolwentów oraz wszystkich zainteresowanych problematyką wyboru zawodu, drogi kształcenia czy podjęcia pracy.

Usługi nasze dostosowujemy do potrzeb różnych grup odbiorców. Zwracamy szczególną uwagę na treść oraz formę przekazywanych informacji i usług. Koncentrujemy się na zaspokojeniu potrzeb informacyjnych klienta, udzielaniu mu pomocy w podjęciu decyzji dotyczącej wyboru zawodu, kierunku kształcenia czy podjęcia pracy.

Staramy się poprzez udzielanie niezbędnych wskazówek tworzyć warunki do samodzielnego zdobywania informacji zawodowych.

Poniższa tabela prezentuje liczbę klientów objętych poradnictwem zawodowym w latach 1999-2008.

Tabela nr 1. Liczba klientów, którzy skorzystali z usług poradnictwa zawodowego w latach 1999-2008

Kategoria klienta	Poradnictwo indywidualne	Poradnictwo grupowe	Razem
Osoby dorosłe	1120	1414	2534
Młodzież ucząca się	119	423	542
Ogółem	1239	1837	3076

Liczbę klientów korzystających z informacji zawodowej w latach 1999-2008 przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 2. Liczba klientów, którzy skorzystali z usług informacji zawodowej w latach 1999 – 2008 w podziale na kategorie klientów

Kategoria klienta	Indywidualna informacja zawodowa	Grupowa informacja zawodowa	Razem
Osoby dorosłe	19 375	4 880	24 255
Młodzież ucząca się*	X	X	8 206*
Ogółem	1 9375	4 880	32 461

*sprawozdanie nie rozróżniało informacji indywidualnej od grupowej.

Młodzież ucząca się

Z usług Centrum do połowy 2004 roku korzystała również młodzież ucząca się. Zgodnie z nową ustawą o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001) młodzież ucząca się korzysta obecnie z usług Mobilnych Centrów Informacji Zawodowej, działających w ramach Ochotniczych Hufców Pracy.

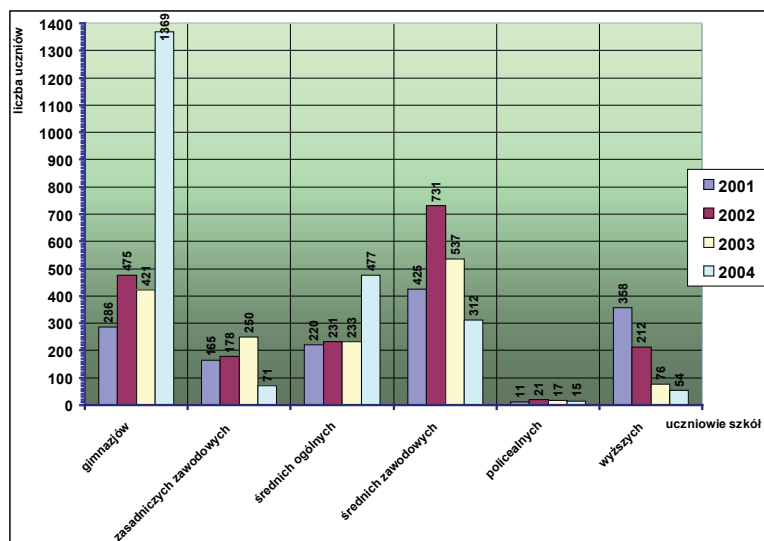
Dla młodzieży klas trzecich szkół gimnazjalnych realizowaliśmy autorski program „Od hobby do zawodu”, który cieszył się dużym zainteresowaniem odbiorców. Coraz więcej uczniów szkół gimnazjalnych korzystało z naszej oferty. Na zajęciach tych młodzież poznawała świat zawodów, podstawowe uwarunkowania wyboru zawodu dla siebie zgodne z zainteresowaniem, ścieżki dochodzenia do wybranego zawodu, itp.

Podjęliśmy współpracę ze szkołami ponadgimnazjalnymi, która zaowocowała udziałem młodzieży w zajęciach z zakresu informacji zawodowej i planowania kariery zawodowej. Dla młodzieży ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych opracowaliśmy program zajęć pt. „Młodzież na rynku pracy”, który cieszył się dużym zainteresowaniem. Na zajęciach tych przekazywaliśmy młodzieży informację m. in. o rynku pracy i zasadach jego funkcjonowania, prezentowaliśmy podstawowe dokumenty związane z poszukiwaniem pracy oraz inne.

Zachęcaliśmy również młodzież do uczestnictwa w warsztatach, takich jak: „Poznaj siebie”, „Asertywność”, „Mowa ciała”.

Zauważyliśmy, że młodzież szkolna uczestnicząca w spotkaniach informacyjnych, często korzysta z usług oferowanych przez naszą placówkę już jako osoby dorosłe.

Liczbę uczniów korzystających z usług Centrum, w podziale na poszczególne lata, jak i rodzaj szkół, przedstawia poniższy wykres.

Wykres nr 1. Młodzież ucząca się korzystająca z poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 1999 - 2004

Osoby dorosłe

Dla bezrobotnych i poszukujących pracy organizujemy poradnictwo zawodowe indywidualne i grupowe. Dla zorganizowanych grup proponujemy warsztaty: „Aktywne poszukiwanie pracy”; „Poznaj siebie”; „Mowa ciała”; „Autoprezentacja”; „Asertywność”; „Jak zostać przedsiębiorcą – pierwsze kroki”. Od roku 2006 ofertę wzbogaciliśmy o trzydniowe warsztaty „Trafiony – zatrudniony”, „Wszystko dobre, co się dobrze zaczyna”, „Skuteczna komunikacja”, „Jak mnie widzą – tak mnie piszą”, „Młodość kluczem do sukcesu”.

Najczęściej powtarzającym się problemem, z jakim przychodzą klienci do naszego Centrum, jest trudność znalezienia pracy. Klienci Centrum mają przede wszystkim deficyt w zakresie umiejętności poszukiwania pracy, samopoznania, komunikacji lub zamierzają podjąć działalność gospodarczą i oczekują oceny szans ich przedsięwzięcia.

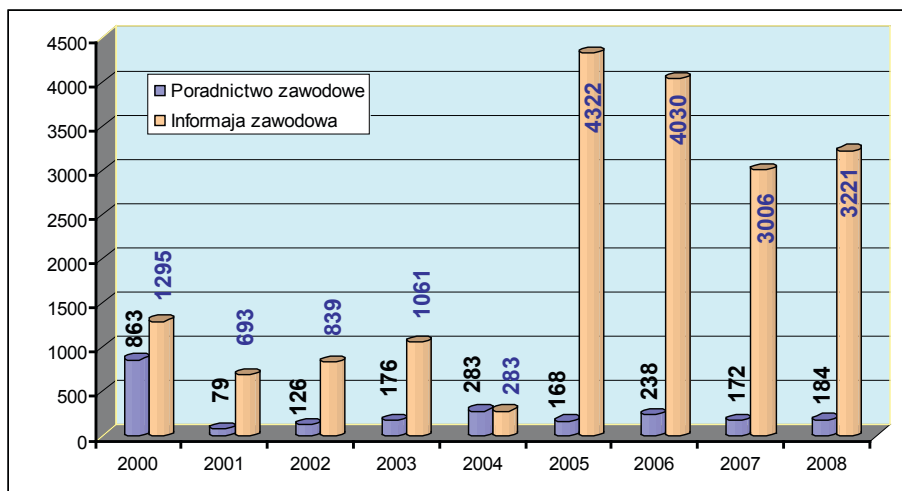
W zakresie indywidualnej informacji zawodowej klienci najczęściej korzystają z merytorycznej pomocy doradcy zawodowego przy sporządzaniu dokumentów aplikacyjnych, wyszukiwaniu na stronach internetowych ofert pracy, przysyłaniu drogą elektroniczną dokumentów aplikacyjnych do pracodawców krajowych i zagranicznych. Zainteresowani są kierunkami studiów, charakterystykami wybranych zawodów, formami aktywizacji zawodowej organizowanymi przez powiatowe urzędy pracy. Klienci często korzystają także z filмотeki Centrum oraz z programów komputerowych.

Spotkania grupowe w ramach informacji zawodowej najczęściej dotyczą oferty usługowej Centrum, praw i obowiązków zarejestrowanych absolwentów, zawodów przyszłości, zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych, źródeł informacji o wolnych miejscach pracy, zasad prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych, elementarnych informacji na temat samozatrudnienia.

Od roku 2005 istnieje możliwość skorzystania z konsultacji zawodowych za pośrednictwem poczty elektronicznej (tzw. poradnictwo na odległość).

W 2006 roku rozpoczęliśmy nową formę pomocy osobom bezrobotnym - zajęcia aktywizacyjne. Przeprowadzono 78 spotkań, w których ogółem uczestniczyło 1338 osób.

W styczniu 2008 roku miało miejsce pierwsze spotkanie w ramach „Otwartej Grupy Aktywizacji Zawodowej dla Kobiet” (GAZ). Systematycznie przez pięć miesięcy, raz w tygodniu, odbywały się zajęcia, których głównym celem była aktywizacja zawodowa kobiet. Pomagamy im w określeniu celów zawodowych, nabyciu umiejętności samodzielnego poszukiwania pracy oraz w podniesieniu poczucia wartości i pewności siebie na rynku pracy.

Wykres nr 2. Osoby dorosłe korzystające z usług poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej w latach 2000-2008

Działania Centrum, oprócz realizacji zadań ustawowych, skupione były wokół promocji świadczonych usług, nawiązywaniu kontaktów i współpracy z lokalnymi partnerami rynku pracy oraz zaangażowaniu w przedsięwzięcia i inicjatywy wojewódzkie.

Współpraca z partnerami rynku pracy

Jednostka wojskowa

W celu pozyskiwania klientów od początku powstania Centrum wychodzimy z naszą ofertą poza siedzibę Urzędu. W 2004 roku nawiązaliśmy współpracę z Siedlecką Jednostką Wojskową. Do 2008 roku na jej terenie systematycznie prowadziliśmy zajęcia aktywizacyjne pt. „Żołnierzu! Wychodzisz do cywila i co dalej...?” dla żołnierzy kończących zasadniczą służbę wojskową. Z chwilą kiedy zapadła decyzja rezygnacji z naboru do zasadniczej służby wojskowej, okazało się, że nie ma potrzeby przeprowadzania takich zajęć.

Szkoły i uczelnie wyższe

Centrum aktywnie współpracowało ze szkołami i uczelniami wyższymi z Siedlec. W ramach programu powoływania Akademickich Biur Karier nawiązaliśmy kontakty z Akademią Podlaską oraz Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania. Podobnie postąpiliśmy z akcją tworzenia Szkolnych Ośrodków Kariery. W obu przypadkach

zaoferowaliśmy swoją pomoc merytoryczną, inicjatywę pozostawiając placówkom oświatowym.

W ramach współpracy z Wyższą Szkołą Finansów i Zarządzania w Siedlcach zorganizowano Dzień Przedsiębiorczości, na którym Centrum promowało swoje usługi. Natomiast w zorganizowanych w 2008 roku przez Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 3 w Siedlcach, I Siedleckich Targach Edukacyjnych doradcy zawodowi prowadzili zajęcia z uczniami szkół siedleckich.

Gminne Centra Informacji

W 2004 roku rozpoczęliśmy systematyczną współpracę z Gminnymi Centrami Informacji: w Kałuszynie, Platerowie, Sarnakach, Repkach i Łosicach. W kolejnych latach nawiązywaliśmy współpracę z nowopowstającymi GCI. Wspólnie z pracownikami Gminnych Centrów Informacji prowadzimy zajęcia z tematu „Aktywne formy poszukiwania pracy z elementami samozatrudnienia”. Ponadto zapraszamy pracowników do siedziby Urzędu na spotkania informacyjno-instruktażowe.

Powiatowe Urzędy Pracy

W 2005 zainicjowaliśmy nową formę współpracy z powiatowymi urzędami pracy oraz Urzędami Gmin. Na ich terenie organizujemy zajęcia aktywizacyjne nt. „Aktywne formy poszukiwania pracy z elementami samozatrudnienia” dla osób bezrobotnych zamieszkałych na terenach wiejskich. Mają one na celu przybliżenie zasad rządzących rynkiem pracy ze szczególnym zwróceniem uwagi na marketing własnej osoby.

W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy w Łosicach, wspólnie z Urzędem Miasta i Gminy, Urzędem Skarbowym, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, zorganizowano i przeprowadzono spotkanie dla bezrobotnych zainteresowanych podjęciem działalności gospodarczej. Natomiast wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Sokołowie Podlaskim realizowaliśmy program pn. „Warto spróbować” adresowany do bezrobotnych zamieszkałych w Sokołowie Podlaskim. Doradcy zawodowi przeprowadzili rozmowy doradcze ze 158 osobami zarejestrowanymi w PUP.

Ponadto wspólnie z Powiatowym Urzędem Pracy w Siedlcach oraz Centrum Kształcenia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych Akademii Podlaskiej dwukrotnie zorganizowano Targi Aktywizacji Zawodowej Osób Niepełnosprawnych.

Pracodawcy

W czerwcu 2004 roku na terenie cukrowni w Sokołowie Podlaskim zorganizowano i przeprowadzono dwa spotkania informacyjne z pracownikami zwalnianymi z przyczyn zakładu pracy. Na spotkaniach pracownikom przedstawiono ofertę usługową Centrum, formy pomocy oferowane przez doradców zawodowych oraz zachęcano do korzystania z nich.

Spotkanie doradców zawodowych z pracownikami zwalnianymi z przyczyn zakładu pracy odbyło się także w Podlaskich zakładach wytwórczych „Spółdzielnia pracy w upadłości”.

Inną formą współpracy z pracodawcami była pomoc przy poszukiwaniu pracowników do pracy. Od stycznia do maja 2008 roku Centrum udzieliło pięciu siedleckim przedsiębiorcom pomocy w rekrutacji i doborze kadry pracowniczej. Wsparcie obejmowało poszukiwanie kandydatów, prowadzenie rozmów kwalifikacyjnych oraz selekcję nadesłanych aplikacji.

Inni partnerzy

W ramach współpracy z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Starej Kornicy, pow. łosicki, przeprowadzono zajęcia z zakresu aktywizacji zawodowej skierowane do podopiecznych GOPS. Ponadto Centrum aktywnie uczestniczyło w projekcie pt. „Razem przeciwko bezrobociu” skierowanym do osób będących w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, podopiecznych Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej z powiatu łosickiego.

W 2006 roku przystąpiliśmy do realizacji porozumienia z Centrum Integracji Społecznej w Siedlcach. W cyklicznych zajęciach z podopiecznymi Centrum omawialiśmy funkcjonowanie rynku pracy i etapy zakładania działalności gospodarczej.

Doradcy zawodowi brali także udział w projekcie „Daj sobie szansę – Tobie też się uda” prowadzonym przez Caritas Diecezji Drohiczyńskiej w ramach, której przeprowadzili 4 dwudniowe warsztaty „Aktywne poszukiwanie pracy” oraz indywidualne rozmowy z beneficjentami wraz z tworzeniem Indywidualnego Planu Działania.

We wrześniu i listopadzie 2007 roku doradcy zawodowi przeprowadzili zajęcia aktywizacyjne pn. „Aktywne poszukiwanie pracy i praca na własny rachunek” na terenie Zakładu Karnego w Siedlcach. W zajęciach uczestniczyło 29 osadzonych.

W projekcie pt. „Przedsiębiorca – Twoja przyszłość” prowadzonym przez Biznes Center Club adresowanym do osób młodych, wchodzących na rynek pracy doradcy z Centrum prowadzili indywidualne konsultacje z uczestnikami projektu.

Realizując program „Aktywizacja zawodowa wychowanków Domu Dziecka” Centrum nawiązało współpracę z kierownictwem domów dziecka w Kisielanach i Julinie. Przeprowadzono warsztaty aktywnego poszukiwania pracy dla wychowanków podnosząc tym samym ich szansę znalezienia miejsca pracy.

Działania promocyjne

Centrum na przestrzeni 9 lat swej działalności prezentowało swoje usługi uczestnicząc m. in. w imprezach:

- Wakacyjne Targi Pracy „Debiut 2000” (oraz w latach kolejnych) organizowane przez Komendę Siedlecką OHP;
- Młodzieżowa Giełda Informacji Zawodowej;

- doroczne Międzynarodowe Dni z Doradztwem Rolniczym;
- akcja informacyjna dla maturzystów „Powitanie”;
- Międzynarodowy Salon Edukacyjny „Perspektywy 2003”;
- Dni kariery – Targi pracy dla studentów Akademii Podlaskiej;
- Targi Edukacyjno – Informacyjne pt. „Z nami sukces jest możliwy”, połączone z otwarciem Mobilnego Centrum Informacji Zawodowej OHP w Siedlcach;
- udział w programie Zrzeszenia Studentów Polskich z Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w realizacji programu „Powitanie 2001”;
- konferencja regionalna „Poradnictwo edukacyjno – zawodowe w szkole”;
- doroczne Siedleckie Targi Pracy;
- targi pracy pt. „Europa moich marzeń – młodzież w Unii Europejskiej”;
- Powiatowe Dożynki w Łukach;
- Targach Pracy zorganizowane przez GCI i Dom Kultury w Kałuszynie;
- doroczna impreza „Dokopiny ziemniaka” w gminie Przesmyki;
- Targach Pracy EXPO SIEDLCE 2008;
- Festynie „Piknik Country Zbuczyn 2008”;
- III Mazowieckim Festiwalu Produktów Tradycyjnych, Regionalnych i Ekologicznych w Mościbrodach;
- Festynie „Słoneczne lato” w Mordach;
- Festynie „Złota jesień” w Suchożebach;
- Dzień Otwarty na Akademii Podlaskiej.

Centrum promuje swoje usługi w lokalnej prasie, radiu i telewizji kablowej w Siedlcach, a także poprzez uczestnictwo w imprezach gminnych, spotkaniach informacyjnych, giełdach pracy, itp. Angażujemy się również w działania i przedsięwzięcia inicjowane przez Wojewódzki Urząd Pracy w Warszawie, takie jak:

- Dzień Otwarty WUP;
- udział w Mazowieckich Targach Pracy i Wakacyjnej Giełdzie Pracy dla Młodzieży „Wiosna – Lato 2001”;
- w zakresie programu „1 Praca – Mazowiecki Start” Centrum przygotowało:
 - multimedialną prezentację treści z poszczególnych tematów zaproponowanych w programie,
 - program zajęć grupowych,
 - założono również możliwość realizacji programu w trybie indywidualnym z zachowaniem preferencji wyrażanych przez zainteresowanych absolwentów;
- udział w seminariach „Poradnictwo zawodowe w projektach programu Leonardo da Vinci”;
- współdziałanie ze Stowarzyszeniem Wspierania Edukacji i Rynku Pracy w Łomży w ramach programu „Europa równych szans”;
- udział w programie badawczym „Rynek pracy a szkolnictwo zawodowe na Mazowszu” oraz opracowanie wyników w części „Oświata wobec wymagań rynku pracy”;

- udział w realizacji programu „Agroalternatywa Mazowsze” 2000 i 2001;
- udział w festynie edukacyjnym „Uczelnie Warszawy i Mazowsza” poprzez przygotowanie warsztatów nt. „Znaczenie informacji dla osiągnięcia celów zawodowych”;
- udział w projekcie „Twarzą w twarz z pracodawcą, czyli jak znaleźć pracę”, który miał miejsce w Warszawskim Centrum EXPO XXI;
- udział w Międzynarodowych Targach Pracy zorganizowanych w Warszawie przez Wszechnicę Polską Szkołę Wyższą TWP, prowadziliśmy indywidualne konsultacje zawodowe dla uczestników Targów.

W swoich działaniach systematycznie dążymy do wzbogacania naszej oferty, staramy się, aby nasze usługi były atrakcyjne, profesjonalne oraz kierowane do jak najszerzej grupy odbiorców. Systematycznie doskonalimy swoje metody pracy poprzez podnoszenie swoich umiejętności i kwalifikacji zawodowych oraz poszerzamy i uzupełniamy naszą bazę informacyjną.

Zainteresowanie naszą ofertą dowodzi o potrzebie istnienia takiej placówki w środowisku, słuszności jej powołania i obowiązku czynienia zabiegów prowadzących do jej rozwoju.

8. Specyfika pomocy świadczonej w ramach poradnictwa zawodowego

Poradnictwo zawodowe stanowi proces, w którym doradca pomaga swoim klientom w osiągnięciu lepszego zrozumienia siebie w odniesieniu do środowiska pracy. Proces doradczy jest tym bardziej skuteczny, im bardziej jest zindywidualizowany, tzn. dostosowany do specyficznej sytuacji danej osoby. Istnieje szereg czynników wpływających na końcowy efekt procesu doradczego. Przede wszystkim osoba sama świadomie i dobrowolnie powinna skontaktować się z doradcą. Doradca z kolei, uwzględniając indywidualne potrzeby i oczekiwania swoich klientów, powinien w elastyczny i fachowy sposób dostosowywać metody pracy do sytuacji poszczególnych osób, co wymaga od niego specyficznych umiejętności oraz profesjonalnej wiedzy zarówno psychologicznej, jak i związanej z rynkiem pracy.

8.1. Rodzaje pomocy świadczonej w ramach poradnictwa zawodowego

Do rodzajów pomocy, świadczonej przez urzędy pracy w ramach poradnictwa zawodowego, można zaliczyć:

- interwencję kryzysową w sytuacji zwolnienia z pracy;
- pomoc psychologiczną w sytuacji niskiej efektywności w radzeniu sobie na rynku pracy;
- poradnictwo karierowe w sytuacji planowania dalszego rozwoju zawodowego;
- poradnictwo o wymiarze europejskim.

8.1.1. Interwencja kryzysowa w sytuacji zwolnienia z pracy

Utrata pracy jest zdarzeniem wyjątkowo trudnym i frustrującym. Niektórzy porównują ją nawet ze stratą bliskiej osoby. Utratę pracy zaliczyć można do krytycznych wydarzeń życiowych, które prowadzą zwykle do psychologicznej, społecznej i ekonomicznej zmiany sytuacji człowieka. Wydarzenia te wymuszają na osobie znaczny wysiłek adaptacyjny i konieczność przystosowania się do nowej, zaistniałej właśnie sytuacji. Wiąże się to z intensywnymi emocjami, szczególnie wówczas, gdy zwolnienie nie było przez pracownika przewidywane. Osoba przeżywa szok, próbuje zrozumieć przyczyny zwolnienia, podejmuje próby znalezienia nowego zatrudnienia. Kiedy jej się to nie udaje, gdy dotychczasowe sposoby radzenia sobie w sytuacjach trudnych zawodzą, gdy uruchomienie wszelkich zasobów i własnej energii nie

przynosi pożądanego efektu w postaci nowej pracy, może nastąpić utrata poczucia kontroli nad własnym życiem, dezorientacja i załamanie.

Według twórców teorii kryzysu, Lindemanna i Caplana, osoba przeżywająca kryzys jest w pewnym krótkim okresie czasu podatna na głębokie zmiany i wtedy właśnie można jej skutecznie pomóc.

Do głównych celów krótkoterminowej interwencji kryzysowej w sytuacji zwolnienia z pracy należą:

- natychmiastowa, ograniczona w czasie reakcja na podstawowe źródło silnego stresu, jakim jest otrzymanie wypowiedzenia i utrata pracy; ograniczenia czasowe mogą wówczas wzmacniać i podtrzymywać motywację klienta do osiągnięcia konkretnego celu, jakim w tym przypadku jest znalezienie nowego zatrudnienia;
- umożliwienie osobom zwalnianym ekspresji intensywnych uczuć, związanych z całym zdarzeniem;
- dostarczenie maksymalnego wsparcia osobom zwalnianym, by umożliwić im, jak najszybsze odzyskanie równowagi psychicznej;
- konfrontowanie osoby z jej sposobem postrzegania sytuacji zwolnienia, korygowanie jej błędnego lub irracjonalnego sposobu myślenia;
- wyposażenie osób zwalnianych w wiedzę i umiejętności potrzebne do sprawnego poszukiwania nowej pracy, np. przygotowanie do poprawnego sporządzenia dokumentów aplikacyjnych, przedstawienie sposobów szukania pracy, zapoznanie z procedurami rekrutacyjnymi, przygotowanie do rozmowy kwalifikacyjnej;
- dostarczenie informacji o usługach świadczonych przez konkretne instytucje,
- np. urząd pracy, agencje pośrednictwa pracy;
- interwencja kryzysowa może stanowić wstęp do dalszej pomocy.

Interwencja kryzysowa dla osób zwalnianych może odbywać się w ramach zwolnień monitorowanych (outplacement) na terenie zakładów pracy lub w instytucji/firmie, w ramach której świadczona jest pomoc, w tym również w urzędzie pracy. Osoba zwolniona może również sama bezpośrednio zwrócić się do urzędu pracy w celu uzyskania pomocy. Wówczas ważne jest to, aby wyznaczony termin spotkania z doradcą nie był odległy.

8.1.2. Pomoc psychologiczna w sytuacji niskiej efektywności w radzeniu sobie na rynku pracy

Istnieje szereg takich sytuacji, problemów zawodowych, których rozwiązanie może wykraczać poza ramy interwencji w sytuacji zwolnienia, pomocy w zakresie poszukiwania pracy, czy określenia potencjału zawodowego.

Do sytuacji takich należy długotrwałe pozostawanie bez pracy, które może powodować utrwalenie się u osoby biernej postawy wobec życia zawodowego. Programy pracy z osobami długotrwałe bezrobotnymi powinny:

- być dłuższe niż z innymi klientami urzędu pracy;
- wpływać na postawy;
- koncentrować się na ogólnym funkcjonowaniu osoby w życiu;
- wzmacniać znaczenie bycia w grupie;
- podkreślać rolę sieci kontaktów;
- kształtować umiejętności społeczne.

Dyskomfort, czy problemy zawodowe zarówno osób pozostających bez pracy, jak i zatrudnionych, mogą wynikać również z czynników wewnętrznych, osobowościowych, które nie wynikają z aktualnej sytuacji zawodowej, ale np. z:

- nieadekwatnej samooceny (zawyżonej lub zaniżonej);
- braku umiejętności samodzielnego podejmowania decyzji;
- niskiej motywacji do osiągania celów;
- niskiego poziomu aktywności;
- braku umiejętności społecznych.

Rozwiązanie niektórych spośród tych problemów jest możliwe w urzędzie pracy w kontakcie z doradcą, część z nich jednak wykracza poza ramy poradnictwa zawodowego.

U jednych osób samo uświadomienie sobie przyczyn zaistniałej sytuacji problemowej, może spowodować zmianę. Inni mogą korzystać z różnych form pomocy oferowanych w danym urzędzie, np. konsultacje indywidualne z doradcą zawodowym, zajęcia grupowe, rozmowa z psychologiem. Pewnym osobom warto także zasugerować konieczność rozwiązania danego problemu poza urzędem, w ramach pomocy psychologicznej, czasami nawet terapeutycznej. Najczęściej jest to niezbędne wówczas, gdy problemy, czy określony sposób funkcjonowania osoby nie wynikają jedynie z aktualnej, trudnej sytuacji, czy braku jakiejś umiejętności, ale trwają długo i mają swoje źródło w przeszłości. Wówczas niezwykle ważny jest odpowiedni sposób poprowadzenia przez doradcę rozmowy, od której w dużym stopniu zależy, czy dana osoba zdecyduje się na skorzystanie z pomocy innych specjalistów.

8.1.3. Poradnictwo karierowe w sytuacji planowania dalszego rozwoju zawodowego

Konieczność sprawnego dostosowywania się do zmian następujących na rynku pracy, rozwój nowych technologii i branży, wysokie wymagania pracodawców oraz duża konkurencja, spowodowały u obecnych pracobiorców nastawienie na ciągły rozwój oraz dbałość o utrzymanie wysokiego poziomu własnej efektywności zawodowej. Zrodziło to potrzebę korzystania z pomocy specjalistów w zakresie planowania dalszej kariery zawodowej. Świadomość własnych predyspozycji zawodowych oraz ich spójność z rodzajem wykonywanych zadań i czynności stanowi podstawowy warunek osiągnięcia poczucia spełnienia zawodowego oraz satysfakcji

z wykonywanej pracy. To, co daje człowiekowi wewnętrzne poczucie siły oraz rodzi w nim potrzebę dalszego rozwoju zawodowego, to przede wszystkim sukces osiągnięty w dziedzinie odpowiadającej jego indywidualnemu potencjałowi.

Z pomocy doradców zawodowych w urzędach pracy w zakresie zaplanowania przebiegu dalszej kariery zawodowej, najczęściej korzystają osoby znajdujące się w sytuacji podejmowania decyzji w zakresie:

- przekwalifikowania, zmiany zawodu;
- awansu, zmiany stanowiska, rozszerzenia zakresu obowiązków;
- zmiany miejsca pracy;
- wyboru kierunku dalszego kształcenia w systemie szkolnym lub pozaszkolnym.

Na podjęcie trafnych decyzji zawodowych duży wpływ ma zarówno świadomość posiadanego potencjału, jak i jego akceptowanie. Brak akceptacji własnych preferencji i predyspozycji zawodowych może wiązać się:

- z ogólnie niską samooceną, np. „Mam w prawdzie sukcesy w sprzedaży, ale to nic nie znaczy wobec możliwości pracy w finansach”.
- z chęcią związania się z innym, bardziej popularnym, modnym zawodem lub określonym środowiskiem pracy – najczęściej przedsiębiorczym, ze względu na większe korzyści finansowe lub prestiż.

Długotrwałe funkcjonowanie w środowisku pracy, które nie odpowiada indywidualnym predyspozycjom, u wielu osób powoduje wysoki poziom frustracji.

Decyzja o zmianie środowiska pracy może nastąpić w wyniku własnej inicjatywy osoby, która np. we własnym zakresie podejmuje się nauki nowego zawodu i zmienia pracę. Okazję lub pretekst do zmiany zawodu może stanowić również sytuacja zewnętrzna, jak np. zmiana miejsca zamieszkania lub zwolnienie z pracy z przyczyn leżących po stronie pracodawcy.

8.1.4. Poradnictwo o wymiarze europejskim

Mobilność jest obszarem, w którym poradnictwo zawodowe również odgrywa ważną rolę. Decyzja, związana z wyjazdem do pracy za granicę, wymaga często kompleksowej pomocy w zakresie nie tylko radzenia sobie na rynku pracy, ale również funkcjonowania w życiu społecznym. Rezolucja Rady Europejskich Ministrów Edukacji (2004) określa poradnictwo zawodowe jako istotny element w rozwoju gospodarczym Unii Europejskiej, mający wpływ na efektywność rynku pracy, również na zjawisko mobilności zawodowej i geograficznej.

Rola i funkcja europejskiego doradcy zawodowego wciąż nie jest jeszcze określona. Każdy doradca powinien być w stanie zaoferować klientom ogólne i podstawowe informacje na temat możliwości nauki i zatrudnienia w Europie. Każdy powinien znać najważniejsze dokumenty i ramy prawne mobilności w Europie i mieć dostęp

do internetowych baz danych, gdyż coraz większa liczba osób poszukuje pomocy w podejmowaniu tego rodzaju decyzji. Doradcy zawodowi w pracy z klientami powinni uwzględniać mobilność jako jedną z możliwości kontynuowania nauki lub rozwijania kariery zawodowej. Odpowiedzią na te potrzeby stał się projekt Europejski Doradca Zawodowy - Zintegrowane sieci upowszechniania narzędzi, ścieżek szkoleniowych i metodologii (Ergo-in-Net), realizowany w ramach programu Leonardo da Vinci.

Celem projektu było wsparcie europejskiego wymiaru poradnictwa zawodowego poprzez jak najszerze upowszechnianie metodologii, materiałów i narzędzi, ścieżek szkoleniowych oraz źródeł informacji, które mogą zostać wykorzystane przez europejskiego doradcę zawodowego. Promotorem projektu były władze regionalne Włoch – Agencja Regionale Liguria Lavoro, a promotorem Narodowe Centrum Zasobów Poradnictwa Zawodowego w Bolonii. Partnerzy projektu to: Włochy, Niemcy, Francja, Polska, Wielka Brytania. Ze strony polskiej w projekcie brało udział Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej, Uniwersytet Jagielloński oraz 4 Centra Informacji i Planowania Kariery Zawodowej: z Warszawy, Krakowa, Rzeszowa i Łodzi. Centra uczestniczyły w projekcie jako cisi partnerzy, tzn. podczas wykonywanych zadań miały wkład jedynie merytoryczny, a nie finansowy.

Do szczegółowych celów projektu należało:

- wybór 8 tematów ważnych i istotnych dla doradców zawodowych, tzw. warsztatów tematycznych; były to następujące tematy: uznawanie tytułów, profil zawodowy doradcy, praca w sieci, rynek pracy w Europie, aspekty prawne w poradnictwie, staże zawodowe, multikulturowość;
- zebranie metod i narzędzi wykorzystywanych przez doradców zawodowych;
- opracowanie zebranych materiałów i informacji w formie podręcznika/vademecum;
- upowszechnianie rezultatów projektu.

Realizacja projektu zaplanowana została na okres od października 2003 do września 2006. Do działań podjętych w ramach projektu przez Centrum w Warszawie należało opracowanie wyników kwestionariuszy, wypełnianych przez doradców zawodowych, zatrudnionych w instytucjach rynku pracy. Kwestionariusz miał na celu zbadanie aktualnej sytuacji, jaka ma miejsce w obszarze poradnictwa zawodowego w Polsce. Na podstawie kwestionariuszy każdy z krajów uczestniczących w projekcie opracował własny raport. Ogólne wnioski zawarte w polskim raporcie wskazują m.in. na:

- dobre przygotowanie doradców zawodowych do bezpośredniej pracy z klientami, dotyczące wsparcia, zmiany postaw, pomocy w zakresie podejmowania decyzji zawodowych;
- zagadnienia związane z mobilnością europejską nie są jeszcze wśród polskich doradców zawodowych bardzo powszechne, doradcom brakuje narzędzi potrzebnych w zakresie pracy na poziomie międzynarodowym;

- potrzeby szkoleniowe doradców zawodowych dotyczą przede wszystkim posługiwania się językami obcymi, zarządzaniem informacjami, tworzeniem baz danych, pracą w sieci zarówno na poziomie krajowym, jak i międzynarodowym;
- wśród czynności zawodowych stosunkowo rzadko występuje u polskich doradców wymiana doświadczeń z innymi profesjonalistami, a praca z klientami jest w bardzo małym zakresie poddawana superwizji.

Centrum w Warszawie, w ramach projektu Ergo-in-Net, koordynowało prace związane z opracowywaniem zagadnień, dotyczących profilu zawodowego doradcy oraz współpracowało z Centrami z Rzeszowa, Krakowa i Łodzi w zakresie opracowywania pozostałych zagadnień: praca w sieci, rynek pracy w Europie, różnice kulturowe. Ponadto doradcy z Centrum brali udział w spotkaniach ewaluacyjnych na poszczególnych etapach realizacji zadań projektu oraz w międzynarodowych spotkaniach partnerów, przygotowując prezentacje, a także stoisko polskie na konferencji wieńczącej projekt. Konferencja końcowa odbyła się w listopadzie 2006 r. w Genui.

W maju 2007 r. odbyła się ogólnopolska konferencja, promująca końcowy produkt projektu, jakim jest podręcznik „Mobilność w Europie”. W konferencji wzięli udział doradcy zawodowi zatrudnieni w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy.

Do efektów uzyskanych w projekcie należą:

- baza danych, obejmująca zagadnienia związane z poradnictwem zawodowym, dostępna na stronie projektu www.ergoinnet.net;
- podręcznik/vademecum, zawierający raporty sporządzane po zakończeniu prac nad kolejnymi zagadnieniami /warsztatami tematycznymi;
- wymiana informacji i doświadczeń, związanych ze świadczeniem usług w zakresie poradnictwa zawodowego w poszczególnych krajach UE
- umocnienie sieci współpracy doradców zawodowych na poziomie europejskim;
- wzmocnienie poczucia przynależności do grupy zawodowej.

Uczestnictwo Centrum w projekcie pozwoliło spojrzeć na zagadnienia związane z poradnictwem zawodowym w perspektywie europejskiego rynku pracy. Ma to znaczenie w kontekście bezpośredniej pracy doradców z osobami bezrobotnymi oraz w sytuacji przygotowywania programów spotkań informacyjnych i szkoleń dla doradców województwa mazowieckiego.

8.2. Formy poradnictwa zawodowego

Pomoc w ramach poradnictwa zawodowego może być świadczona w formie spotkań indywidualnych i zajęć grupowych, a także coraz częściej możliwe jest kontaktowanie się klientów z doradcami zawodowymi na odległość, tzn. za pośrednictwem internetu i przez telefon.

8.2.1. Poradnictwo indywidualne

Podstawowym narzędziem w poradnictwie indywidualnym jest rozmowa doradcza. Jest to najbardziej naturalny, a jednocześnie wymagający pewnych specyficznych umiejętności, sposób udzielania pomocy. Rezultat porady zależy nie tylko od umiejętności, cech i przygotowania zawodowego doradcy, ale również od zaangażowania klienta.

Proces doradczy zawiera pewne, następujące po sobie etapy:

Etap I. Budowanie relacji

- stworzenie atmosfery otwartości i zaufania tak, aby klient mógł swobodnie mówić o swojej sytuacji, o emocjach, jakie ma w związku ze swoją aktualną sytuacją zawodową;
- określenie oczekiwań klienta wobec porady;
- zawarcie umowy doradczej; ustalenie zasad pracy.

Etap II. Intensywna eksploracja sytuacji klienta

Etap ten wiąże się z bardzo szczegółowym zebraniem wywiadu od osoby, dokładnym rozpoznaniem sytuacji zawodowej, w jakiej osoba się znajduje. To, jakie zagadnienia poruszone zostaną w trakcie wywiadu zależy od tego, jakie oczekiwania klient ma wobec doradcy. Najczęściej podczas przeprowadzania wywiadu, doradca zbiera informacje dotyczące edukacji i przebiegu pracy danej osoby. Pyta zatem o:

- wykształcenie i szkolenia – ważne jest określenie motywacji klienta do wyboru określonego zawodu i kierunku kształcenia; nawet jeśli decyzje te podejmowane były w przeszłości, determinują kolejne wybory, również te, które klient ma jeszcze przed sobą;
- doświadczenie zawodowe i nabyte umiejętności - w przypadku osób, które nie posiadają udokumentowanego stażu pracy, istotne są wszelkie doświadczenia związane z wykonywaniem pewnych zadań, np. w pracy dodatkowej, wakacyjnej lub pełnieniem określonych funkcji, np. starosty roku, skarbnika;
- zainteresowania i zajęcia w czasie wolnym – wybierane są przez osobę spontanicznie, dlatego przeanalizowanie ich może dać cenne wskazówki przydatne w procesie podejmowania decyzji zawodowych;
- cechy temperamentalne, osobowościowe, szczególne uzdolnienia – doradca może wnioskować o nich na podstawie zachowania się klienta podczas rozmowy, poprzez szczegółową analizę jego doświadczeń;
- możliwości fizyczne, stan zdrowia – są ważne przede wszystkim w pracy z osobą niepełnosprawną lub w przypadku osób starających się o pracę na stanowisko wymagające szczególnych cech fizycznych;

- czynniki społeczno - ekonomiczne – mogą wspierać lub utrudniać osiągnięcie celów zawodowych, np. osoba samotnie wychowująca dzieci jest w innej sytuacji zawodowej niż ta, która może liczyć na pomoc najbliższej rodziny w wykonywaniu obowiązków domowych.

Etap III. Ustalenie celów, które mogą być osiągnięte w wyniku porady

- sprecyzowanie celów porady;
- zaproponowanie możliwych form pomocy, np. konsultacje indywidualne, zajęcia grupowe, kontakt za pomocą poczty elektronicznej lub telefonu.

Cele porady sprecyzowane podczas rozmowy powinny odpowiadać oczekiwaniom danej osoby, a nie być narzucone przez doradcę, jeśli np. osoba chce jedynie uzyskać informacje na temat rynku pracy nie należy jej proponować wykonywania testów badających predyspozycje. Ważne jest też to, żeby klient wiedział, jaki jest zakres pomocy świadczonej przez urząd oraz przez danego doradcę.

Na tym etapie istotne jest również określenie zakresu odpowiedzialności za końcowy efekt porady, z czym wiąże się rozpoznanie przez doradcę tego na ile dana osoba jest gotowa do wprowadzenia nowych, być może bardziej skutecznych, sposobów działania, na ile jest gotowa do zmiany.

Etap IV. Realizacja ustalonych celów

Podczas realizacji ustalonych celów porady, doradca powinien przede wszystkim koncentrować się na kliencie, brać pod uwagę jego potrzeby i oczekiwania, które mogą się zmieniać wraz z uzyskiwaniem informacji o sobie i rynku pracy.

Podczas indywidualnej pracy z klientem doradca, poza prowadzeniem rozmowy doradczej, wykorzystuje inne metody, takie jak: indywidualne ćwiczenia i zadania, ankiety, materiały informacyjne, np. opisy zawodów, a także metody testowe. Do najczęściej wykorzystywanych przez doradców w urzędach pracy testów, należą testy badające preferencje zawodowe, uzdolnienia, cechy osobowości i temperamentu. Większość z nich może być wykorzystywana tylko przez doradców zawodowych, posiadających wykształcenie psychologiczne.

Indywidualna praca z klientem obejmuje od jednego do pięciu spotkań. Potrzeba większej ilości konsultacji może sygnalizować istnienie problemu, wykraczającego poza ramy poradnictwa zawodowego.

Sposób oraz czas pracy doradcy z daną osobą, wykorzystanie bądź nie metod i narzędzi służących do określania predyspozycji zawodowych, zależy przede wszystkim od tego na jakim etapie w procesie podejmowania decyzji znajduje się dana osoba: na etapie początkowego zbierania informacji o sobie i o rynku pracy, na etapie tworzenia pomysłów, czy też chciałaby już podjąć działania i potrzebuje jedynie konkretnych informacji.

Etap V. Podsumowanie

Podsumowanie wiąże się z oceną celów, osiągniętych podczas procesu doradczego oraz upewnieniem się co do możliwości klienta do dalszego samodzielnego radzenia sobie w sytuacji, w jakiej aktualnie się znajduje.

8.2.2. Poradnictwo grupowe

Praca z grupą zajmuje w poradnictwie zawodowym szczególne miejsce. Klienci poprzez interakcje z innymi uczestnikami w grupie uzyskują wiedzę na temat swoich zachowań w sytuacjach społecznych. Poprzez ćwiczenie pewnych umiejętności zaczynają lepiej funkcjonować na rynku pracy. Atmosfera grupy tworzy środowisko bezpieczne do uzyskiwania konstruktywnych informacji zwrotnych i eksperymentowania z wprowadzaniem zmian w zachowaniu. Udział w zajęciach grupowych może również doprowadzić do rozpoznania potrzeby skorzystania z poradnictwa indywidualnego.

Powodzenie w pracy z grupą zależy od kilku czynników związanych z organizacją i przygotowaniem szkolenia, takich jak:

- określenie celu szkolenia;
- dobór uczestników;
- konstruowanie programu;
- warunki organizacyjne.

W sprecyzowaniu celu szkolenia istotne jest odpowiedzenie sobie na pytanie, czy szkolenie ma kształtować postawy, wyposażać w określone umiejętności czy też przekazywać jedynie pewną wiedzę i informacje. Celem szkolenia może być zatem osiągnięcie pożądanego rezultatu w postaci:

- zmiany postawy z biernej na bardziej aktywną;
- nabycia umiejętności poszukiwania pracy;
- nabycia wiedzy w zakresie tendencji rozwojowych rynku pracy.

Osoba konstruująca program szkolenia powinna być przede wszystkim świadoma ustalonego celu szkolenia oraz znać kryteria doboru uczestników.

Głównym kryterium doboru uczestników jest cel, dla którego organizowane jest szkolenie. Akceptacja wyznaczonego celu przez wszystkich uczestników jest podstawowym warunkiem ich aktywności i zaangażowania w szkolenie. Przed utworzeniem grupy prowadzi się z kandydatami rozmowy wstępne, mające na celu przekazanie informacji dotyczących m.in. zasad pracy w grupie, miejsca i czasu szkolenia.

Liczebność grupy, ramy czasowe oraz miejsce szkolenia stanowią również ważne kryteria realizacji celu szkolenia. Liczba uczestników powinna wynosić między 10 a 16 osób, co zapewnia optymalną ilość interakcji zachodzących między uczestnikami. Ważne jest dostosowanie warunków do potrzeb grupy: odpowiednio

zagospodarowana przestrzeń, oświetlenie, oddzielenie od hałasu, możliwość wietrzenia pomieszczenia.

Osoba prowadząca szkolenie powinna posiadać wiedzę na temat procesów i ról grupowych, powinna być świadoma sytuacji, jakie mogą wynikać w trakcie pracy z grupą i posiadać umiejętności, umożliwiające jej poradzenie sobie z sytuacjami trudnymi. Duże znaczenie dla doskonalenia swojego warsztatu pracy mają informacje zwrotne, jakie doradca otrzymuje od uczestników szkolenia.

Do najczęściej stosowanych metod wykorzystywanych w poradnictwie grupowym należą m.in.: symulacje, odgrywanie ról, analiza przypadków, wykład, dyskusja, burza mózgów, praca w małych grupach.

W Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej w Warszawie w ramach poradnictwa grupowego prowadzone są trzy moduły zajęć:

- **WZLOTY I UPADKI...** jak radzić sobie ze stresem w sytuacji pozostawania bez pracy. Celem warsztatu jest zwiększenie u uczestników świadomości własnych emocji i sposobów reagowania na sytuację kryzysową związaną ze zwolnieniem i pozostawaniem bez pracy, nabycie przez nich umiejętności radzenia sobie ze stresem, organizowania czasu oraz pozytywnego myślenia.
- **WYSPA SKARBÓW** – odkryj swój potencjał zawodowy. Celem warsztatu jest dokonanie przez uczestników bilansu zawodowego, odkrycie swoich atutów i mocnych stron, nabycie umiejętności dokonywania wyborów zawodowych, spójnych z posiadanymi preferencjami; warsztaty mogą stać się inspiracją do nowych pomysłów dotyczących dalszej drogi zawodowej.
- **7 KROKÓW DO ASERTYWNOŚCI**. Celem warsztatu jest nabycie przez uczestników umiejętności stosowania zachowań asertywnych w kontaktach z innymi ludźmi. Warsztat przeznaczony jest dla osób, które chcą mieć pozytywne relacje z otoczeniem, lepiej dbać o własne potrzeby, w kontaktach z innymi egzekwować swoje prawa, przestrzegając jednocześnie praw innych ludzi.

W Centrum prowadzone są również zajęcia w ramach aktywizacji zawodowej:

- **BYĆ ALBO NIE BYĆ**, czyli jak sobie radzić na rynku pracy. Celem warsztatu jest przybliżenie osobom poszukującym zatrudnienia tendencji rozwojowych rynku pracy, przekazanie wiedzy na temat oczekiwań pracodawców oraz sposobów docierania do wolnych ofert pracy.
- **POSZUKIWANY...POSZUKIWANA** – zasady przygotowania dokumentów aplikacyjnych. Celem warsztatu jest nabycie przez uczestników wiedzy na temat zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych, również wymogów stawianych w tym zakresie przez Unię Europejską.
- **W CZTERY OCZY Z PRACODAWCĄ** – jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej. Celem warsztatu jest nabycie i udoskonalenie przez osoby poszukujące pracy umiejętności prowadzenia rozmowy z pracodawcą oraz odpowiedniej autoprezentacji podczas procedur rekrutacyjnych.

Osoba zainteresowana może wziąć udział w całym cyklu warsztatów lub tylko w wybranych modułach.

8.2.3. Poradnictwo na odległość

Dotychczas doradcy pracowali z klientami przede wszystkim w kontakcie bezpośrednim „twarzą w twarz”. Takie tradycyjne podejście nie jest już wystarczające wobec rosnącego zapotrzebowania na usługi w zakresie poradnictwa zawodowego. Przeprowadzone na terenie Niemiec badania dotyczące potrzeb klientów zainteresowanych mobilnością edukacyjną i zawodową, wykazały, że istnieje duże zapotrzebowanie na poradnictwo zawodowe przez telefon, e-mail czy też inne formy poradnictwa na odległość. Wyniki tych badań wpłynęły na stworzenie projektu zatytułowanego „Poradnictwo zawodowe na odległość” (Distance Counselling), realizowanego w latach 2001 – 2004 ramach programu Leonardo da Vinci.

Promotorem projektu byli Niemcy. Do państw partnerskich należały: Austria, Lichtenstein, Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia, Polska (Ministerstwo Gospodarki i Pracy) oraz Szwajcaria. Celem projektu było przygotowanie założeń metodycznych, dotyczących poradnictwa na odległość, stworzenie podręcznika oraz programu szkolenia przede wszystkim w zakresie poradnictwa przez telefon. Centrum w Warszawie zostało włączone do projektu na etapie organizowania szkoleń dla doradców zawodowych, zatrudnionych w powiatowych i wojewódzkich urzędach pracy.

W wyniku projektu w centrach informacji i planowania kariery zawodowej województwa mazowieckiego, wprowadzone zostało poradnictwo z wykorzystaniem e-maila. Korzyści wynikające z tej formy pomocy, wynikają przede wszystkim z większej dostępności i szybkiej możliwości kontaktu klienta z doradcą.

9. Rola i wykorzystanie informacji w poradnictwie zawodowym

W dobie dynamicznie następujących zmian na rynku pracy, coraz większe znaczenie przypisuje się informacji, posiadającej znaczny wpływ na funkcjonowanie zawodowe człowieka. Bardzo ważne stają się możliwości dostępu do informacji oraz umiejętności właściwego jej wykorzystywania. Do osób przygotowujących się do aktywnego wejścia na rynek pracy warto zatem skierować działania, mające na celu kształtowanie umiejętności selektywnego korzystania z informacji, zwłaszcza w sytuacji, w której osoby te stykają się z jej wielością oraz różnorodnością źródeł. Ukierunkowanie działań osób poszukujących zatrudnienia powinno dotyczyć wskazania:

- wpływu, jaki rzetelna i adekwatna informacja może mieć na podejmowane przez osobę decyzje i działania,
- podkreślenia konieczności korzystania z informacji w sposób celowy.

9.1. Zastosowanie informacji zawodowej

Odnosząc zagadnienie informacji zawodowej do obszarów pomocy świadczonej w zakresie poradnictwa zawodowego, wyszczególnionych w poprzednim rozdziale, mówić można o korzystaniu z informacji zawodowej w następujących sytuacjach:

- zwolnienia z pracy;
- niskiej efektywności w radzeniu sobie na rynku pracy;
- planowania dalszego rozwoju zawodowego.

9.1.1. Informacja w sytuacji zwolnienia z pracy

Osoba dowiadująca się o zwolnieniu z pracy znajduje się w wyjątkowo trudnej sytuacji, w której dominuje niepewność co do własnej przyszłości zawodowej i życiowej. Przewidywać można wobec tego, że potrzebować będzie ona informacji z różnych obszarów, dlatego też powinna mieć zagwarantowany dostęp do szerokiego jej spektrum. Można tutaj mówić o następujących obszarach informacji:

- prawo, w tym prawo pracy oraz inne informacje formalne dotyczące np. rejestracji w powiatowym urzędzie pracy oraz możliwości, z jakich korzystać może osoba pozostająca bez pracy zarówno w PUP, jak i w innych instytucjach,

- rynek pracy, w tym tendencje zachodzące na rynku pracy, oczekiwania pracodawców, obowiązujące formy zatrudnienia, źródła ofert pracy itp.,
- metody poruszania się po rynku pracy, w tym informacje ułatwiające sporządzenie dokumentów aplikacyjnych oraz przygotowanie do uczestniczenia w procedurach rekrutacyjnych,
- edukacja, w tym możliwości podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji w formach szkolnych oraz w formach kursów i szkoleń,
- instytucje świadczące różnego typu pomoc, zwłaszcza pomoc psychologiczną nakierowaną na umożliwienie osobie tracącej pracę ekspresji emocji związanych z przeżywaną sytuacją oraz odzyskanie równowagi psychicznej.

Osoby będące w okresie wypowiedzenia, mogą reagować na swoją sytuację w bardzo różnorodny i zmienny sposób. Co za tym idzie można spodziewać się, że nie do końca efektywnie i celowo korzystać będą z informacji. Ważne jednak jest, aby miały do niej dostęp i mogły po nią sięgać, kiedy tylko poczują taką potrzebę.

9.1.2. Niska efektywność osoby w radzeniu sobie na rynku pracy a informacja

Sytuacja, w której osoba niedostatecznie radzi sobie na rynku pracy, związana może być z występowaniem u niej problemów dotyczących innych sfer niż życie zawodowe. Problemy te mogą pojawiać się na skutek długotrwałego pozostawania bez pracy, bądź też wynikać z czynników wewnętrznych, takich jak niska motywacja do podjęcia pracy, nieadekwatna samoocena czy niedostateczne umiejętności interpersonalne. W tego typu sytuacji istnieje możliwość dostarczenia osobie dwojakiego typu informacji:

- pierwszy z nich to informacja bezpośrednio uzupełniająca deficyty osoby w danym zakresie, np. wzbogacenie wiedzy klienta o sposoby skutecznego funkcjonowania w relacjach z pracodawcą,
- drugi to informacja o placówkach, w których osoba może skorzystać z pomocy w rozwiązaniu problemu, utrudniającego jej poszukiwanie i utrzymanie zatrudnienia. Jest to informacja, która w efekcie może przynieść rozwiązanie problemu klienta. Bywa ona bardzo cenna, gdyż na ogół wpływa na zmianę osobistej sytuacji, a w efekcie może okazać się czynnikiem determinującym powrót na rynek pracy.

9.1.3. Informacja w sytuacji planowania dalszego rozwoju zawodowego

Planowanie przyszłości zawodowej cechuje się tymi samymi elementami, jakie wyodrębnić można w przebiegu procesów decyzyjnych. Stąd podobnie jak w przypadku podejmowania decyzji, niezwykle duże znaczenie przypisywane jest dostępowi do obszernej i wyczerpującej informacji, w oparciu o którą można zaplanować i podejmować działania. Informacja ta dotyczyć powinna wszystkich aspektów rozpatrywanych przez osobę rozwiązań, tak aby w efekcie dawała możliwość

większej obiektywizacji pomysłów.

W większości sytuacji, które wymagają korzystania z informacji dotyczą podejmowania decyzji zawodowych na różnych etapach życia, począwszy od wyboru zawodu aż po schyłek aktywności zawodowej. Zmieniający się rynek pracy wymaga od potencjalnych pracobiorców stałego podnoszenia i uzupełniania kwalifikacji oraz samodzielnego kształtowania kariery zawodowej. Rodzi to konieczność obserwowania zmieniających się oczekiwań pracodawców i wymagań, jakie niesie za sobą wykonywanie konkretnych zawodów. W ślad za tym idzie konieczność korzystania z informacji ułatwiającej podejmowanie decyzji. Informacja ta najczęściej dotyczy:

- specyfiki poszczególnych środowisk pracy,
- wymagań stawianych pracownikom w poszczególnych zawodach,
- możliwości uzyskania niezbędnych kwalifikacji,
- czasu i środków, jakie osoba musi przeznaczyć na kształcenie,
- form zatrudnienia preferowanych w danej branży/zawodzie,
- zmian zachodzących na rynku pracy, np. w zakresie powstawania nowych zawodów oraz specjalności lub nowych form zatrudnienia (np. telepraca), a także w zakresie powstawania możliwości podejmowania zatrudnienia na europejskich rynkach pracy.

W zależności od indywidualnych potrzeb osoby, niezbędna informacja dotyczyć może również różnego typu zasad i wymogów formalnych, np. zasad zakładania działalności gospodarczej, podstaw prawnych wykonywania konkretnego zawodu. Wachlarz informacji, których potrzebować może osoba na różnych etapach kariery zawodowej jest więc bardzo szeroki, a wraz ze zmianami postępującymi na rynku pracy stale się poszerza i dotyczyć zaczyna nowych obszarów. Aktualnie, wraz z otwieraniem dla polskich pracowników granic kolejnych europejskich państw, istotnego znaczenia zaczynają nabierać informacje związane z zatrudnieniem oraz warunkami życia i pracy w innych krajach. Dla osób, planujących realizację swojego zawodowego planu za granicą, informacje te mogą mieć kolosalne znaczenie dla podjęcia decyzji o wyjeździe oraz dla skutecznej ich realizacji.

9.2. Formy udzielania informacji zawodowej

Korzystając z informacji oczekujemy zazwyczaj, że treści, po które sięgamy będą aktualne, rzetelne i wyczerpujące. Są to podstawowe warunki, które powinny być spełnione, aby informacja stała się użyteczna. Jednak jeszcze nim osoba zacznie wykorzystywać informacje do realizacji swoich zawodowych planów, musi zaistnieć pierwszy, podstawowy warunek odnoszący się do informacji, a mianowicie jej dostępność. Tylko wtedy, gdy informacja jest dostępna, może mieć ona znaczenie dla kształtowania decyzji i działań podejmowanych przez osobę.

Centrum Informacji i Planowania Kariery Zawodowej, gromadząc i udostępniając informacje w różnych formach, ma na celu odpowiadanie na potrzeby klientów, zarówno pod kątem treści, jak i dostępności.

Najczęściej informacja zawodowa udostępniana jest w formie:

- bezpośredniej, podczas spotkania z klientem, również w trakcie pracy doradczej,
- telefonicznej,
- elektronicznej, w ramach konsultacji przez internet.

O formie korzystania z informacji najczęściej decyduje sam klient, uzależniając ją od czasu i środków, jakimi dysponuje oraz od rodzaju informacji, jakich potrzebuje. W dobie powszechnego korzystania z internetu, formą zdobywania informacji, po którą chętnie sięgają klienci, są konsultacje za pomocą poczty elektronicznej. Dają one możliwość uzyskania nawet obszernej informacji stosunkowo szybko, bez konieczności wizyty w Centrum. Jest to forma szczególnie atrakcyjna dla tych osób, które ze względu na miejsce zamieszkania, sytuację osobistą, czy stan zdrowia, nie mogą skorzystać z bezpośredniego spotkania z doradcą.

Inną wygodną formą jest kontakt telefoniczny. Obecnie klienci kontaktują się telefonicznie głównie w celu pozyskania podstawowych informacji, dotyczących np. zasad korzystania z usług urzędów pracy lub pozyskania danych o instytucjach, w których mogą uzyskać niezbędną pomoc.

Poza przedstawionymi formami istnieje również możliwość korzystania z informacji na miejscu, w siedzibie Centrum. Ta najbardziej tradycyjna forma korzystania z informacji jest niezastąpiona w sytuacjach, gdy istnieje konieczność zebrania bardzo obszernych informacji, np. dotyczących specyfiki poszczególnych zawodów. Korzystanie z informacji na terenie Centrum daje ponadto możliwość konsultowania na bieżąco powstających wątpliwości.

W siedzibie Centrum skorzystać można z informacji dotyczących następujących zagadnień:

- specyfiki wykonywania poszczególnych zawodów w postaci charakterystyk zawodów, dostarczających informacji na temat zawodów oraz kwalifikacji niezbędnych do ich wykonywania,
- możliwości zdobywania kwalifikacji zawodowych w formie szkolnej oraz pozaszkolnej w postaci informatorów oraz internetowych baz danych,
- rynku pracy w postaci zeszytów informacyjnych, poświęconych aktualnym tematom, takim jak: wolontariat, rodzaje umów o pracę, prywatne pośrednictwo pracy na terenie Warszawy, procesy rekrutacyjne, możliwości podjęcia zatrudnienia w UE itp.,
- instytucji świadczących pomoc osobom będącym w trudnej sytuacji, np. niepełnosprawnym,
- umiejętności budowania i utrzymywania relacji interpersonalnych w formie filmów poświęconych m.in. komunikacji, asertywności, autoprezentacji,
- zasad przygotowania do poszukiwania zatrudnienia, a zwłaszcza sporządzania dokumentów aplikacyjnych w postaci ulotek, wzorów oraz filmów, poruszających tematykę poszukiwania pracy

Centrum udziela informacji zawodowej również w formie grupowej. Ma to miejsce głównie podczas udziału w targach i festynach lub innych przedsięwzięciach poświęconych rynkowi pracy oraz planowaniu kariery zawodowej. Prezentacje prowadzone przez doradców dostarczają informacji na określone wcześniej tematy, np. na temat zasad sporządzania dokumentów aplikacyjnych. W zależności od potrzeb klient może wziąć udział w interesującej go prezentacji.

Istnienie możliwości pozyskania informacji w różnych formach daje dużą swobodę osobom z nich korzystającym, zapewniając jednocześnie znacznie szersze grono odbiorców informacji zawodowej. Często bowiem brak możliwości pozyskania informacji w określonej formie, np. elektronicznej, uniemożliwić może skorzystanie z niej w ogóle, skazując wiele osób na konieczność podejmowania decyzji i działań w oparciu o niepełne przesłanki.

Należy więc podkreślić nie tylko konieczność gromadzenia i aktualizacji informacji, ale również udostępniania jej za pomocą różnorodnych nośników i w rozmaitych formach, dostosowanych do potrzeb klientów.

10. EURES

Od 1 maja 2004 r. polskie służby zatrudnienia stały się częścią sieci Europejskich Służb Zatrudnienia – EURES, której celem jest wspieranie mobilności na rynku pracy w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z zasadą Unii Europejskiej o swobodzie przepływu osób.

EURES to sieć współpracy publicznych służb zatrudnienia oraz organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych związanych ze sprawami zatrudnienia (tj. związków zawodowych, organizacji pracodawców, władz lokalnych i regionalnych) działających w krajach Europejskiego Obszaru Gospodarczego, który obejmuje kraje UE oraz Norwegię, Islandię, Lichtenstein i Szwajcarię.

Podstawą prawną funkcjonowania EURES jest Rozporządzenie Rady EWG z 15 października 1968 r. w sprawie swobodnego przepływu osób w obrębie Wspólnoty Europejskiej oraz Decyzja Komisji z 23 grudnia 2002 r., wprowadzająca w życie zapisy ww. Rozporządzenia w zakresie przejrzystości ofert pracy i podań o pracę.

Sieć EURES powstała w 1993 roku w celu informowania, doradztwa i międzynarodowego pośrednictwa dla osób poszukujących pracy w całej Europie. Umożliwia ona dostęp do wszystkich ofert pracy znajdujących się w zasobach publicznych służb zatrudnienia oraz prywatnych agencji pośrednictwa pracy z krajów UE. Sieć działa jako baza danych osób poszukujących pracy i jest źródłem wiedzy o kandydatach dla pracodawców chcących rekrutować pracowników z zagranicy. Daje wiedzę na temat warunków życia i pracy w poszczególnych krajach.

EURES umożliwia poszukującym zatrudnienia oraz pracodawcom dostęp do informacji oraz doradztwa ułatwiającego przepływ siły roboczej oraz przejrzystość rynku pracy na terenie EOG oraz zapewnia wymianę pomiędzy partnerami sieci EURES wszystkich informacji na temat wolnych miejsc pracy, profilu regionalnego rynku pracy oraz warunków życia i pracy.

Kluczową rolę w zakresie świadczenia usług odgrywają doradcy EURES. Są oni odpowiedzialni m.in. za rekrutację międzynarodowe (sprawdzanie ofert pracy, kontakty z pracodawcami, osobami poszukującymi pracy i doradcami z innych krajów), a także dostarczanie informacji na temat warunków życia i pracy w innych krajach EOG. Obecnie we wszystkich krajach EOG jest ich ok. 900. Liczną grupę, wspomagającą doradców w świadczeniu usług, stanowią zatrudnieni w urzędach pracy asystenci EURES. Doradców wspierają też kierownicy liniowi EURES, którzy odpowiadają za koordynację wszelkich prac związanych z EURES na terenie regionu.

W ramach sieci funkcjonuje również EURES transgraniczny – EURES T. Jego zadaniem jest ułatwianie wolnego przepływu pracowników w regionach przygranicznych wzdłuż wewnętrznych granic EOG, a także przyczynianie się do ich rozwoju i integracji. Służyć temu ma nawiązanie bliskiej współpracy pomiędzy służbami zatrud-

nienia terytorialnie związanymi z regionami przygranicznymi i działającymi w tych regionach partnerami społecznymi. We współpracy tej mogą również uczestniczyć inne instytucje związane z zatrudnieniem lub szkoleniami zawodowymi. Obecnie na terenie EOG funkcjonuje 22 partnerstwa EURES T, w obrębie których pracuje 600 tys. pracowników transgranicznych.

10.1. EURES w Polsce

Funkcjonowanie EURES w Polsce reguluje ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2008 r. Nr 69, poz. 415 z późn. zm.), rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków prowadzenia przez publiczne służby zatrudnienia usług rynku pracy (Dz.U. nr 47 z 2007r., poz. 315) oraz rozporządzenie w sprawie standardów usług rynku pracy (Dz.U. nr 47 z 2007 r., poz. 314). Stanowią one, że pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw UE realizowane jest przez wojewódzkie i powiatowe urzędy pracy wyłącznie przez sieć EURES, a usługa pośrednictwa pracy w ramach EURES obejmuje:

- doradztwo i pomoc poszukującym pracy w znalezieniu odpowiedniego zatrudnienia oraz pracodawcom w uzyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych;
- informowanie o warunkach życia i pracy oraz sytuacji na europejskich rynkach pracy, z uwzględnieniem występujących tam zawodów deficytowych i nadwyżkowych;
- inicjowanie działań na rzecz przeciwdziałania i zwalczania przeszkód w mobilności na europejskim rynku pracy;
- realizację projektów międzynarodowych.

W praktyce usługi EURES sprowadzają się do międzynarodowego pośrednictwa pracy na terenie państw EOG oraz do informowania o warunkach życia i pracy w tych krajach.

Ujęcie działań EURES w odpowiednich strategicznych planach działań polskich publicznych służb zatrudnienia i w krajowych przepisach prawnych powoduje, że usługi EURES są w pełni zintegrowane z usługami świadczonymi przez polskie urzędy pracy.

Działania podejmowane w ramach EURES są dopasowywane do aktualnej sytuacji na krajowym rynku pracy, dlatego też usługi EURES w Polsce od początku jego istnienia nakierowane są na polskich poszukujących pracy oraz pracodawców z państw, które otworzyły swoje rynki pracy dla obywateli Polski. Dalsza liberalizacja dostępu do rynków pracy państw UE dla polskich obywateli, otwiera przed EURES w Polsce nowe możliwości współpracy i rozwoju.

Usługi pośrednictwa pracy w ramach EURES w Polsce świadczone są przez krajową kadrę EURES, w skład której wchodzi: Krajowy Koordynator (Menedżer) EURES oraz jego 3 asystentów umiejscowionych w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej, 16 Kierowników Liniowych EURES i 38 doradców EURES, którzy są wspierani przez asystentów EURES – umiejscowionych w wojewódzkich i powiatowych urzędach pracy.

10.2. Zakres usług w ramach sieci EURES

W ramach sieci EURES oferowana jest: pomoc dla poszukujących pracy, usługi dla pracodawców, międzynarodowe pośrednictwo pracy, organizacja targów pracy oraz informowanie o warunkach życia i pracy w krajach EOG.

10.2.1. Pomoc dla poszukujących pracy

Polskie urzędy pracy świadczą usługi EURES zarówno obywatelom Polski, jak i obywatelom krajów EOG. W ramach usług EURES polscy bezrobotni i poszukujący pracy mogą uzyskać informacje o możliwościach, jakie daje portal EURES prowadzony przez Komisję Europejską www.eures.europa.eu oraz krajowa strona internetowa EURES www.eures.praca.gov.pl.

Na portalu EURES znajdują się:

- baza ofert pracy w krajach EOG,
- baza CV, gdzie można on-line zamieścić swoje CV,
- baza informacyjna o warunkach życia i pracy w krajach EOG,
- baza informacyjna o sytuacji na rynkach pracy krajów EOG w podziale na regiony, zawody nadwyżkowe i deficytowe tam występujące oraz swobodzie przepływu pracowników i pozwoleniach na pracę w tych krajach,
- informacje o możliwościach kształcenia,
- wyszukiwarka doradców EURES z krajów EOG według krajów, regionów, znajomości języka obcego itp., umożliwiającą nawiązanie bezpośredniego z nimi kontaktu,
- linki do stron internetowych wszystkich publicznych służb zatrudnienia krajów EOG,
- linki do krajowych stron internetowych EURES krajów EOG,
- informacje o prowadzonych w ramach EURES rekrutacjach.

Z kolei obywatele krajów EOG poszukujący pracy w Polsce mogą skorzystać z:

- informacji o dostępnych polskich ofertach pracy urzędów pracy zarejestrowanych w Centralnej Bazie Ofert Pracy na stronie www.psz.praca.gov.pl oraz o jednostkach, które mogą posiadać informacje na temat pracodawców i ofert pracy w regionie,
- informacji o adresach portali internetowych prywatnych agencji pracy, gdzie można znaleźć oferty pracy ogłaszane przez te agencje,
- informacji o warunkach życia i pracy w Polsce.

10.2.2. Usługi dla pracodawców

Polscy pracodawcy są informowani o:

- portalu EURES prowadzonym przez Komisję Europejską (www.eures.europa.eu) i krajowej stronie internetowej EURES (www.eures.praca.gov.pl).
- możliwościach, jakie daje im portal internetowy EURES, szczególnie możliwości zarejestrowania się w bazie CV i dostępu do dokumentów aplikacyjnych wielu cudzoziemców poszukujących pracy na terenie EOG,
- sposobie zamieszczenia ich ofert pracy w bazie ofert pracy EURES za pośrednictwem krajowych systemów informatycznych urzędów pracy,
- możliwości przeprowadzenia dla nich rekrutacji i selekcji kandydatów z krajów EOG, we współpracy z zagranicznymi doradcami EURES.

Pracodawcom z krajów EOG oferowana jest przede wszystkim kompleksowa pomoc przy rekrutacji kandydatów z Polski do pracy za granicą. Procesowi temu zawsze towarzyszy udział zagranicznego doradcy EURES, co stanowi pewien rodzaj zabezpieczenia zarówno dla bezrobotnych i poszukujących pracy, jak i urzędów pracy.

10.2.3. Międzynarodowe pośrednictwo pracy

Pośrednictwo pracy w ramach EURES dzieli się na pośrednictwo otwarte i zamknięte. Pośrednictwo otwarte sprowadza się do rozpowszechniania oferty pracy z podaniem danych teleadresowych pracodawcy i polega na:

- uzyskaniu przez polskiego doradcę EURES otwartej oferty pracy od doradcy EURES z zagranicy i uzgodnieniu wszelkich niezbędnych szczegółów, z terminem zdjęcia oferty oraz tłumaczeniem jej na język polski włącznie,
- zarejestrowaniu oferty w wojewódzkim "Rejestrze ofert pracy EURES",
- przekazaniu oferty pracy do asystentów EURES w powiatowych urzędach pracy na terenie województwa oraz w razie potrzeby do doradców EURES z innych województw,
- podaniu informacji o ofercie pracy do publicznej wiadomości za pośrednictwem używanych przez urzędy pracy metod (tablic informacyjnych, stron internetowych, mediów regionalnych i lokalnych, itp.). Oferta pracy podczas jej rozpowszechniania musi posiadać logo EURES.

Natomiast pośrednictwo zamknięte sprowadza się do kompleksowej obsługi pracodawcy w zakresie rekrutacji i selekcji. Przy czym w przypadku tego typu pośrednictwa w trakcie rozpowszechniania informacji o ofercie pracy nie są ujawniane dane pracodawcy. W ramach pośrednictwa zamkniętego ustalane są szczegóły ofert, oferty są tłumaczone na język polski, a następnie przekazywane do powiatowych urzędów pracy. W późniejszej fazie zbierane są podania o pracę oraz dokonywana jest wstępna selekcja kandydatów.

10.2.4. Targi pracy

Kadra EURES uczestniczy w organizowanych na terenie województw targach pracy, gdzie na stoiskach wystawienniczych udziela informacji o EURES i jego usługach.

Z udziałem EURES organizowane są również międzynarodowe targi pracy zarówno w Polsce, jak i na terenie krajów EOG. W przypadku targów międzynarodowych pracodawcy mogą liczyć ze strony doradców EURES na wsparcie i pomoc przy organizacji i przeprowadzaniu rekrutacji. Zaś osoby poszukujące pracy mają możliwość uzyskania informacji i bezpośredniego kontaktu z pracodawcą. Tego typu targi przeznaczone są dla zainteresowanych pracodawców i osób poszukujących pracy korzystających z usług EURES.

Targom towarzyszą prezentacje na temat warunków życia i pracy w wybranych państwach UE/EOG oraz rozmowy kwalifikacyjne pracodawców z wybranymi wcześniej przez doradców EURES i asystentów EURES kandydatami.

Kalendarium wydarzeń oraz targów pracy organizowanych w ramach EURES można znaleźć na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl

10.2.5. Informowanie o warunkach życia i pracy w krajach EOG

Informowanie o realiach pracy i życia za granicą to ważny element pozwalający na podejmowanie przez bezrobotnych i poszukujących pracy świadomych decyzji związanych z zatrudnieniem i przeprowadzką do innego kraju.

Na portalu www.eures.europa.eu osoby poszukujące zatrudnienia w krajach EOG mogą znaleźć szczegółowe informacje dotyczące wielu użytecznych dziedzin życia i pracy, takich jak np. sposoby poszukiwania pracy w każdym z krajów EOG, prawa i obowiązki pracownika zatrudnionego w każdym z krajów EOG, obowiązujące podatki i świadczenia w ramach systemów zabezpieczenia społecznego tych krajów, minimalne wynagrodzenie obowiązujące w każdym z krajów EOG, możliwości uzyskiwania mieszkania, znalezienia przedszkola i szkoły dla dziecka, korzystanie z opieki zdrowotnej, udział w życiu kulturalnym i społecznym.

Informacje te są zamieszczone na portalu w języku narodowym danego kraju oraz w angielskim, niemieckim i francuskim. W języku polskim (ale w skróconej wersji) są one zamieszczone na stronie internetowej www.eures.praca.gov.pl.

10.3. EURES w internecie

EURES działa w oparciu o sieć informatyczną i sieć ludzką. Najważniejszym elementem całego systemu jest strona internetowa www.eures.europa.eu zarządzana przez Komisję Europejską. Jest to najważniejszy portal UE dotyczący mobilności na rynku pracy, oferujący dostęp do ofert pracy zgłaszanych w urzędach pracy w krajach EOG. Oprócz oficjalnej strony EURES, każde państwo należące do sieci EURES posiada własną stronę internetową. Adres polskiej strony EURES to: www.eures.praca.gov.pl. Znaleźć na niej można m.in. wykaz doradców EURES w Polsce,

informacje o funkcjonowaniu systemu EURES w naszym kraju, informacje o okresach przejściowych w dostępie do rynków pracy niektórych państw członkowskich, informacje na temat warunków życia i pracy w krajach EOG, adresy portali mobilności, a także oferty pracy za granicą. Ponadto informacji nt. EURES można szukać również na stronach internetowych poszczególnych wojewódzkich i powiatowych urzędów pracy.

10.3.1. Dostęp do ofert pracy w krajach EOG

Każda osoba zainteresowana pracą w innym kraju EOG może uzyskać informacje o zagranicznych ofertach pracy skierowanych do potencjalnych pracowników na dwa sposoby:

1. bezpośrednio przez Internet, wchodząc na stronę internetową EURES www.eures.europa.eu zawierającą bazę danych o wolnych miejscach pracy. Wyszukiwanie ofert pracy umożliwia funkcja "Szukaj pracy". Każda oferta pracy posiada jednolitą strukturę, która ma za zadanie ułatwić osobie poszukującej pracy doprecyzowanie własnych preferencji. Oferty opisane są według takich kategorii, jak nazwa zawodu lub stanowiska, staż pracy, miejsce pracy (kraj, miejscowość), wykształcenie, rodzaj zatrudnienia (np. umowa o pracę na czas określony). Ponadto w opisie każdej oferty znajdują się informacje dotyczące dalszego trybu postępowania. W celu uzyskania szczegółowych informacji należy się skontaktować (za pomocą podanego telefonu, faxu, e-mail) bezpośrednio z pracodawcą bądź z doradcą EURES odpowiedzialnym za rekrutację. Oferty pracy aktualizowane są na bieżąco. Pracodawcy polscy zainteresowani poszukiwaniem pracowników z innych krajów – w celu zamieszczenia swojej oferty powinni się zgłaszać do asystentów EURES w powiatowych urzędach pracy.
2. O oferty pracy można również pytać doradców i asystentów EURES zatrudnionych w urzędach pracy. W praktyce wygląda to tak, że jeżeli pracodawca zagraniczny zainteresowany jest zatrudnieniem większej liczby osób z Polski, zgłasza się do doradcy EURES w swoim kraju i prosi o przekazanie tej oferty do Polski w celu przeprowadzenia rekrutacji. Zgłaszane tą drogą oferty najczęściej dotyczą pracowników branży hotelarsko-gastronomicznej, medycznej (pielęgniarki, opiekunki) i budowlanej. Podstawowe wymagania stawiane kandydatom to przede wszystkim znajomość języka (najczęściej angielskiego) oraz doświadczenie.

10.3.2. Możliwość zamieszczenia CV w bazie danych

Każda osoba poszukująca pracy w kraju należącym do EOG może zamieścić swoje CV w bazie danych EURES. Aby to zrobić należy połączyć się ze stroną internetową EURES i w zakładce „Mój EURES” bezpłatnie zarejestrować swoje konto. Każdy rejestrujący się użytkownik otrzymuje hasło dostępu, które umożliwia zamieszczenie

CV w trybie on-line oraz pozwala na jego późniejsze modyfikacje i aktualizowanie danych. Pełny dostęp do bazy danych CV posiadają zarejestrowani doradcy EURES i pracodawcy. Przy przeglądaniu CV przez innych pracodawców liczba wyświetlanych pól tekstowych pozostaje ograniczona do najistotniejszych informacji, takich jak: wykształcenie, poszukiwany rodzaj zatrudnienia i wiek kandydata. W tej sytuacji kontakt z kandydatami jest ograniczony i możliwy wyłącznie poprzez doradcę EURES. W przypadku pełnego dostępu pracodawca może kontaktować się z kandydatem bezpośrednio. Usługa ta jest bezpłatna zarówno dla osób poszukujących pracy, jak również dla pracodawców.

10.3.4. Informacje o warunkach życia i pracy w krajach EOG

W bazie danych o warunkach życia i pracy na stronie internetowej EURES można znaleźć praktyczne informacje nt. poszczególnych państw. Ich celem jest pomoc osobom poszukującym pracy w podejmowaniu świadomych decyzji związanych ze zmianą miejsca zamieszkania. Dane na temat warunków życia i pracy w wybranym kraju ułatwiają dostęp do informacji o prawie pracy, umowach o pracę, ustawodawstwie socjalnym, edukacji, wzajemnym uznawaniu kwalifikacji zawodowych, systemie opieki zdrowotnej, systemie politycznym i administracyjnym, podatkach, życiu społecznym i kulturalnym, kosztach utrzymania i wielu innych. Dane o rynku pracy dotyczą informacji na temat stanu i trendów na rynku pracy – w podziale na regiony, sektory działalności, kwalifikacje pracowników oraz informacji na temat nadwyżek czy niedoborów zatrudnienia i dostępu do danego rynku pracy w okresie przejściowym.

Załącznik

Wykaz adresów Centrów Informacji i Planowania Kariery Zawodowej (wg stanu na 24.09.2009 r.)

Województwo	Adres CiPKZ	Telefon i mail
dolnośląskie www.dwup.pl	50-541 Wrocław ul. Armii Krajowej 54	0-71 397 43 15, 397 43 14 wroclaw.ciz@dwup.pl
	59-700 Bolesławiec ul. Obrońców Helu 10	0-75 732 65 00 boleslawiec.ciz@dwup.pl
	58-500 Jelenia Góra ul. Wojska Polskiego 18	0-75 752 27 54 jeleniagora.ciz@dwup.pl
	59-220 Legnica pl. Wolności 4	0-76 862 36 14 legnica.ciz@dwup.pl
	58-306 Wałbrzych ul. Ogrodowa 5b	0-74 846 87 94 walbrzych.ciz@dwup.pl
kujawsko-pomorskie www.wup.torun.pl	87-100 Toruń ul. Szpitalna 6	0-56 621 01 67 ciz@wup.torun.pl
	85-075 Bydgoszcz ul. Paderewskiego 6	0-52 339 95 36 oddzial.bydgoszcz@wup.torun.pl
	87-800 Włocławek ul. Bulwary 5b	0-54 411 21 40, 231 27 78, 411 21 10 oddzial.wloclawek@wup.torun.pl
lubelskie www.wup.lublin.pl	20-080 Lublin ul. Okopowa 5	0-81 532 40 20, 534 42 57 centrum@wup.lublin.pl
	21-500 Biała Podlaska ul. Warszawska 14	0-83 343 45 63 lubciz1@praca.gov.pl
	22-100 Chełm Plac Niepodległości 1	0-82 563 17 52 luchciz@praca.gov.pl
	22-400 Zamość ul. Partyzantów 3	0-84 677 66 19 luwuza@praca.gov.pl
lubuskie www.wup.zgora.pl	65-036 Zielona Góra ul. Wyspiańskiego 15	0-68 458 88 89 cizzg@wup.zgora.pl
	66-400 Gorzów Wlkp. ul. Ściegiennego 17	0-95 722 80 25, 724 04 84 gowuciz@praca.gov.pl
łódzkie www.lodz.pl	90-101 Łódź ul. Struga 26	0-42 663 02 79, 663 02 55, 663 02 73
	97-300 Piotrków Tryb. ul. Starowarszawska 4	0-44 649 60 87 cizpt@poczta.onet.pl
	98-200 Sieradz ul. Wojska Polskiego 73	0-43 822 81 86, 822 81 84 lowusi@praca.gov.pl
	96-100 Skierniewice ul. Jagiellońska 28	0-46 833 36 50, 833 39 74 lowuske@praca.gov.pl

małopolskie www.wup.krakow.pl	30-107 Kraków ul. Na Stawach 1	0-12 424 07 38 centrum@wup-krakow.pl
	33-310 Nowy Sącz ul. Węgierska 146	0-18 442 91 08 krwuno@praca.gov.pl
	33-100 Tarnów Al. Solidarności 5-9	0-14 626 99 40 ciz.tarnow@wup-krakow.pl
mazowieckie www.mazowsze.pl	01-102 Warszawa ul. Ciołka 10a	0-22 523 22 08, 532 22 13 poradnictwo@wup.mazowsze.pl konsultacje@wup.mazowsze.pl
	06-400 Ciechanów ul. Wodna 1	0-23 673 07 30, 673 07 31 konsultacje.ciechanow@wup.mazowsze.pl
	07-400 Ostrołęka ul. Poznańska 17	0-29 760 30 70, 760 40 15 konsultacje.ostroleka@wup.mazowsze.pl
	09-400 Płock ul. 1 Maja 7	0-24 264 03 75 do 76 konsultacje.plock@wup.mazowsze.pl
	26-600 Radom ul. Mokra 2	0-48 368 97 30, 368 97 31 konsultacje.radom@wup.mazowsze.pl
	08-110 Siedlce ul. Pułaskiego 19/21	0-25 644 61 22/23, 632 73 21 konsultacje.siedlce@wup.mazowsze.pl
opolskie www.wup.opole.pl	45-231 Opole ul. Oleska 127	0-77 441 66 77 opwuciz3@wup.opole.pl
podkarpackie www.wup.rzeszow.pl	35-959 Rzeszów ul. Lisa Kuli 20	0-17 850 92 20, 852 44 57 centrum@wup-rzeszow.pl
	38-400 Krosno ul. Lewakowskiego 27 B	0-13 436 49 17 ciz-krosno@wup-rzeszow.pl
	37-700 Przemyśl ul. Katedralna 5	0-16 678 22 70, 678 60 87 ciz-przemysl@wup-rzeszow.pl
	39-450 Stalowa Wola ul. Staszica 15b	0-15 844 41 48, 843 27 45 ciz-stalowawola@wup-rzeszow.pl
	39-400 Tarnobrzeg Pl. Bartosza Głowackiego 34	0-15 822 21 72, 822 55 15 ciz-tarnobrzeg@praca.gov.pl
podlaskie www.up.podlasie.pl	15-354 Białystok ul. Pogodna 22	0-85 749 72 41 biciz@wup.wrotapodlasia.pl
	18-400 Łomża ul. Nowogrodzka 1	0-86 216 23 46 biwulo@wup.wrotapodlasia.pl
	16-400 Suwałki ul. Przytorowa 9B	0-87 566 66 01, 565 11 55 biwusu@wup.wrotapodlasia.pl
pomorskie www.wup.gdansk.pl	80-824 Gdańsk ul. Podwałe Przedmiejskie 30	0-58 326 18 19, 326 18 35 doradcy@wup.gdansk.pl
	76-200 Słupsk ul. Jaracza 18a	059 841 11 31 doradcysl@wup.gdansk.pl

śląskie www.wup-katowice.pl	40-172 Katowice ul. Kościuszki 30	0-32 757 33 43 wup@wup-katowice.pl,
	43-300 Bielsko-Biała ul. Piastowska 40	0-33 813 65 28, 813 62 18 bielsko@wup-katowice.pl
	42-200 Częstochowa Al. Niepodległości 10/22	0-34 363 84 24 w. 298 czestochowa@wup-katowice.pl
świętokrzyskie www.wup.kielce.pl	25-561 Kielce ul. Witosa 86	0-41 364 16 10 ciz@wup.kielce.pl
warmińsko-mazurskie www.up.gov.pl	10-448 Olsztyn ul. Głowackiego 28	0-89 522 79 40 olciz@up.gov.pl
	82-300 Elbląg ul. Bema 54	0-55 236-03-60, 232-40-10 elciz@up.gov.pl
wielkopolskie www.wup.poznan.pl	60-166 Poznań ul. Kościelna 37	0-61 846 38 52 powuciz@wup.poznan.pl
	62-800 Kalisz ul. Serbinowska 5	0-62 766-13-81 powuka@praca.gov.pl
	62-512 Konin ul. Zakładowa 4	0-63 249 71 18 powuko@praca.gov.pl
	64-100 Leszno ul. Śniadeckich 5	0-65 529 90 81 powule@praca.gov.pl
	64-920 Piła Al. Niepodległości 24	0-67 212 77 94 w. 27, 35 powupi@praca.gov.pl
zachodnio – pomorskie www.wup.pl	71-383 Szczecin ul. Mickiewicza 41	0-91 425 61 26, 425 61 28 cipkz-szczecin@wup.pl
	75-846 Koszalin ul. Słowiańska 15a	0-94 342 66 93 kswuciz@praca.gov.pl cipkz-koszalin@wup.pl

Słowniczek

Bezrobotny oznacza osobę lub cudzoziemca – członka rodziny obywatela polskiego, niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zawodzie lub służbie albo innej pracy zarobkowej, albo jeżeli jest osobą niepełnosprawną, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy, nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem uczącej się w szkole dla dorosłych lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły lub w szkole wyższej gdzie studiuje w formie studiów niestacjonarnych, zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania stałego lub czasowego powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- ukończyła 18 lat,
- nie ukończyła 60 lat kobieta lub 65 lat – mężczyzna,
- nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej, renty socjalnej, renty rodzinnej w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę albo po ustaniu zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, zaprzestaniu prowadzenia pozarolniczej działalności, nie pobiera zasiłku przedemerytalnego, świadczenia przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, zasiłku macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego,
- nie jest właścicielem lub posiadaczem samoistnym lub zależnym nieruchomości rolnej, w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – kodeks cywilny (Dz.U. nr 16, poz. 93 z późn. zm.), o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe lub nie podlega ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe,
- nie uzyskuje przychodów podlegających opodatkowaniu podatkiem dochodowym z działów specjalnych produkcji rolnej,
- nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej albo nie podlega, na podstawie odrębnych przepisów, obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników,
- nie jest osobą tymczasowo aresztowaną lub nie odbywa kary pozbawienia wolności,
- nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych,
- nie pobiera na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego,
- nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
- nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Grupowe poradnictwo zawodowe – sposób pracy z ludźmi, którzy jako członkowie grupy, w atmosferze akceptacji i otwartości, mają możliwość zbadania i zdefiniowania własnego problemu zawodowego, dokonania adekwatnej oceny siebie oraz rozwijania umiejętności podejmowania decyzji dotyczących planowania własnej kariery zawodowej.

Indywidualne poradnictwo zawodowe – proces, podczas którego doradca zawodowy w sposób świadomy i celowy wykorzystuje procedury i techniki rozmowy doradczej, motywując klienta do swobodnego wypowiadania się oraz aktywnego współdziałania w rozwiązywaniu jego problemów.

Informacja zawodowa – informacje związane ze światem pracy, które mogą być wykorzystywane w procesie podejmowania decyzji zawodowych, w szczególności informacje dotyczące zawodów, rynku pracy, możliwości szkolenia i kształcenia oraz podejmowania własnej działalności gospodarczej. Informacje zawodowe mogą mieć w formę materiałów pisemnych, audiowizualnych i komputerowych lub internetowych baz danych.

Ochotnicze Hufce Pracy (OHP) – są państwową jednostką wyspecjalizowaną w działaniach w zakresie zatrudniania oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także w zakresie jej kształcenia i wychowania. OHP kieruje swoje działania do młodzieży w wieku powyżej 15 lat, która nie ukończyła szkoły podstawowej lub gimnazjum albo nie kontynuuje nauki po ukończeniu tych szkół, a także do bezrobotnych do 25 roku życia oraz uczniów i studentów.

Poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa polega na udzielaniu:

- bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, w szczególności na:
 - udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach szkolenia i kształcenia,
 - udzielaniu porad z wykorzystaniem standaryzowanych metod ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę zatrudnienia, w tym badaniu zainteresowań i uzdolnień zawodowych,
 - kierowaniu na specjalistyczne badania psychologiczne i lekarskie umożliwiające wydawanie opinii o przydatności zawodowej do pracy i zawodu albo kierunku szkolenia,
 - inicjowaniu, organizowaniu i prowadzeniu grupowych porad zawodowych
- pracodawcom pomocy:
 - a) w doborze kandydatów do pracy spośród bezrobotnych i poszukujących pracy,
 - b) we wspieraniu rozwoju zawodowego pracodawcy i jego pracowników przez udzielanie porad zawodowych.

Poszukujący pracy – osoba lub cudzoziemiec – członek rodziny obywatela polskiego, poszukująca zatrudnienia, innej pracy zarobkowej lub innej formy pomocy określonej w ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy.

Sieć EURES – sieć europejskich służb zatrudnienia, poprzez którą realizowane jest pośrednictwo pracy związane ze swobodnym przepływem pracowników na terenie państw członkowskich UE, państw Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz innych państw na podstawie umów zawartych przez te państwa ze Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskim.

Zajęcia aktywizacyjne – zajęcia dla bezrobotnych i poszukujących pracy, które mają na celu przygotowanie ich do samodzielnego poszukiwania i podjęcia zatrudnienia oraz innej pracy zarobkowej.

Bibliografia

EURES – cele, podstawy prawne i odmiany, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa 2004

Kalbarczyk A., Psychospołeczne konsekwencje utraty pracy i bezrobocia, Projekt KBN nr 2667/1/91/92, 1993

Okun B., Skuteczna pomoc psychologiczna, Instytut Psychologii Zdrowia, Polskie Towarzystwo Psychologiczne, Warszawa, 2002

Polańska-Siła B., EURES – nowa usługa na rynku pracy, Służba Pracownicza nr 5/2005

Poradnictwo zawodowe na odległość. Podręcznik szkoleniowy, Program Leonardo da Vinci, Ministerstwo Gospodarki i Pracy, Warszawa, 2004

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy – tekst jedn. Dz.U. z 2008 nr 69 z poz. 415 z późn. zm.

Wojtasik B., Doradca zawodu. Studium teoretyczne z zakresu poradownictwa, Prace Pedagogiczne XCVIII, Wrocław 1994

